

รัฐสภาสาร

สมัชชาแห่งชาติ สภามหาบัณฑิต วุฒิสภา

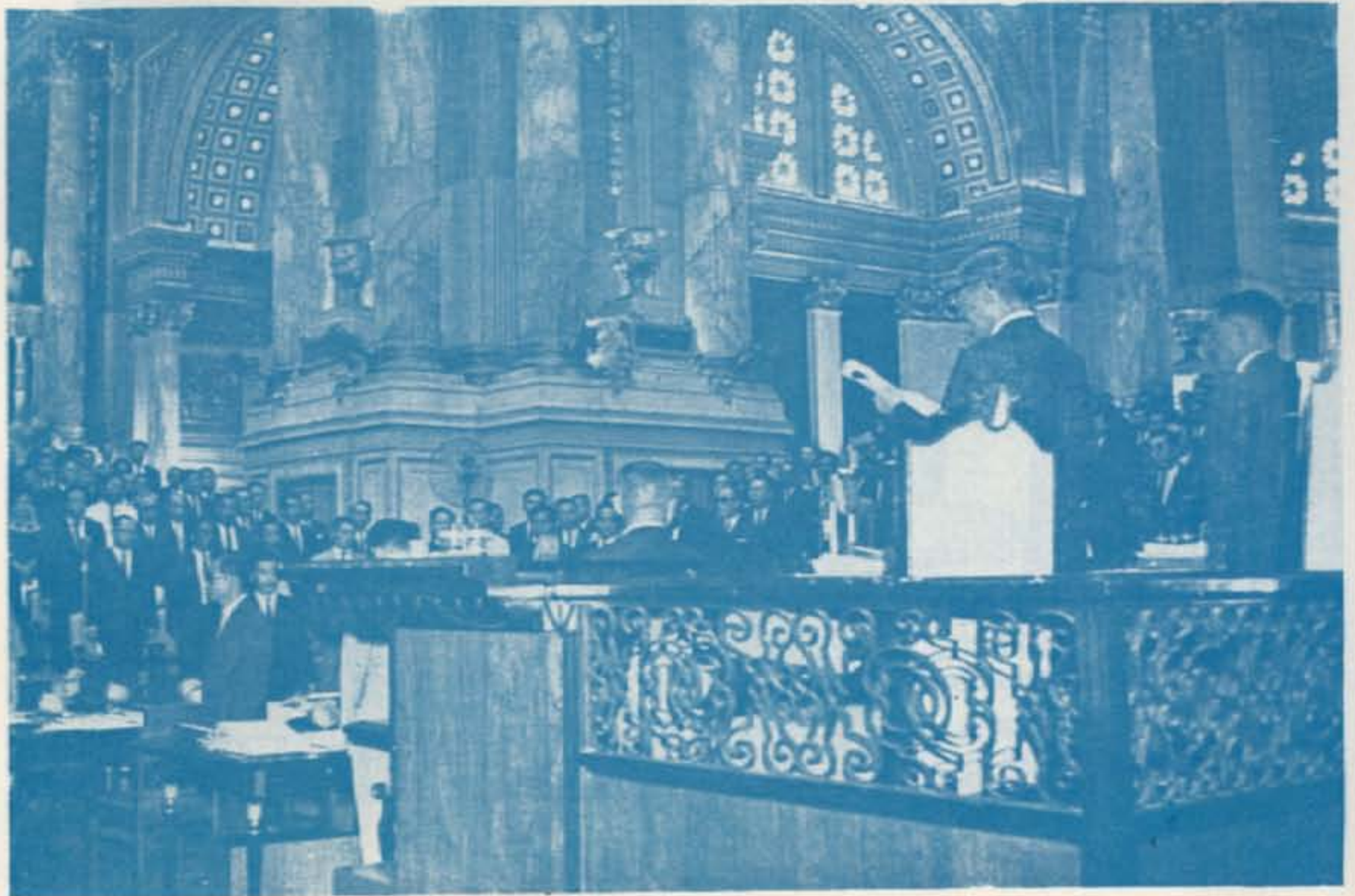
๕๔
บท ๑๗ ฉบับที่ ๕

△ อำนวยการ

△ วารสารที่ถามในสภานี้แทน

เมษายน ๒๕๑๒
Legislative Institutional Repository of Thailand

ปกและภาพ — จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีแถลงนโยบายของรัฐบาล
ต่อที่ประชุมรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๒

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(ภาพประกอบ - แผนภาพโฆษณา กรมประชาสัมพันธ์)

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

“—ปัจจุบันนี้ภัยอันตรายร้ายแรงเกี่ยวกับความปลอดภัย
ของชาติยังมีอยู่ ฝ่ายบริหารซึ่งจะได้รับแต่งตั้งให้เข้ามาบริหาร
ราชการแผ่นดินต่อไป ย่อมจะต้องมีภาระอันหนัก ความไม่แตก
แยกเท่านั้นที่จะเป็นปัจจัยสำคัญช่วยให้ชาติบ้านเมืองของเรา
ดำรงอยู่ต่อไปโดยสวัสดิ์ได้ ดังนั้น การปรึกษาคณะ หรือการ
อภิปรายในปัญหาใด ๆ ที่จะมีขึ้นในสภานี้ จึงควรจะได้เป็นไป
เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและส่วนรวมอย่างแท้จริง และ
ด้วยความปรารถนาที่จะให้งานทุกอย่างสัมฤทธิ์ผลที่สุด—”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัส

เปิดประชุมรัฐสภา

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒

สำนักงาน อยู่ที่สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

พระที่นั่งอนันตสมาคม พระนคร

โทร. ๘๑๙๒๙๐, และ ๘๑๒๐๕๑

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา	วัตถุประสงค์
เจ้าของ	เพื่อเผยแพร่ระบอบประชาธิปไตย
นายประเสริฐ บัณฑิตคุณ	เพื่อเสนอข่าวสารวิชาการในวงงานรัฐสภา
เลขาธิการรัฐสภา	และอื่น ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ
ผู้อำนวยการ	กำหนดออก
นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ	เดือนละ ๑ ฉบับ
รองเลขาธิการรัฐสภา	อัตราค่าบำรุง
รองผู้อำนวยการ	๖ เดือน ๓๕ บาท หนึ่งปี ๖๐ บาท
นายประยัตต์ แดงอินทวัฒน์	จำหน่ายปลีกฉบับละ ๖ บาท
ผู้จัดการ	การเงินและบอกรับ
นายอาสา ทวีชัยอนันต์	ส่งเงินล่วงหน้าในนามผู้จัดการที่สำนักงาน
บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ และผู้โฆษณา	(เช็คไปรษณีย์หรือธนาคาร ไปรษณีย์สั่งจ่าย
นายชลอ เอี่ยมวัน	ป.ณ. บางกระบือ)
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	ส่งเรื่องบำรุง
พิมพ์ที่โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา เลขที่ ๓๑๔-๓๑๖	ส่งบรรณาธิการหรือผู้ช่วย
ถนนบำรุงเมือง พระนคร	ที่สำนักงาน

LI RT

ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒

Δ

อำนาจตุลาการ หลักการใหม่ ๆ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	ดร. ประกอบ หุตะสิงห์	๗
วาระกระทู้ถามในสภาผู้แทน ผลงานของอดีตประธานาธิบดีไอเซนเฮอว์	ดร. สมภพ โหตระกิตย์ อาสา ทวีชัยอนันต์	๑๗ ๓๙ ๔๓
งานของรัฐสภา บันทึกการประชุมรัฐสภา ครั้งที่ ๑		๔๗
วุฒิสภา บันทึกการประชุมวุฒิสภา	— ครั้งที่ ๒ — ครั้งที่ ๓	๔๘ ๕๐
สภาผู้แทน บันทึกการประชุมสภาผู้แทน	— ครั้งที่ ๓ — ครั้งที่ ๔ — ครั้งที่ ๕ — ครั้งที่ ๖	๕๔ ๕๘ ๖๐ ๖๒

LIART

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)

— ครั้งที่ ๕๗

๖๖

การประชุมคณะรัฐมนตรี

๗๙

คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี

๘๙

ข่าวในพระราชสำนัก

๙๒

บันทึกข่าว

๑๐๙

แจ้งความโฆษณา

ธนาคารออมสิน

๖

การไฟฟ้านครหลวง

๗

เบียร์ ไทยตราสิงห์

๑๖

น้ำมันเอสโซ่

๓๘

การทำเรือแห่งประเทศไทย

๗๘

แม่โขง

๑๐๗

สหธนาคารกรุงเทพ ฯ จำกัด

๑๐๘

การรถไฟแห่งประเทศไทย

๑๒๕

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

๑๒๖

โรงงานยาสูบ

ปกหลังนอก

บรรณานุกรมการแปลง

เมื่อคณะรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาแล้ว การปฏิบัติดำเนินงานของแต่ละฝ่าย กล่าวคือ ฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งประกอบด้วยวุฒิสภาและสภาผู้แทน กับฝ่ายบริหาร คือ รัฐบาลก็จะได้ตั้งต้นดำเนินการต่อไปตามอำนาจหน้าที่

อำนาจหน้าที่ ของฝ่ายรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ อาจสรุปได้เป็น ๒ ประการ ประการแรกรัฐสภามีอำนาจหน้าที่ ให้คำแนะนำและยินยอมในการบัญญัติกฎหมาย ประการที่ ๒ รัฐสภามีอำนาจควบคุมราชการแผ่นดิน

อำนาจหน้าที่ ในประการแรกเป็นอำนาจหน้าที่ของ สมาชิกรัฐสภาฝ่ายข้างมาก เพราะในกรณีที่รัฐสภาจะให้คำแนะนำและยินยอม ในญัตติร่างพระราชบัญญัติ หรือญัตติอื่น โทที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี หรือเสนอโดยสมาชิกรัฐสภาก็ตาม เหตุผลของรัฐสภาที่จะรับหรือไม่รับพิจารณาญัตตินั้น ๆ ก็ขึ้นอยู่กับเสียงข้างมากของแต่ละสภา หรือในทั้งสองสภาเท่านั้น จะเป็นเสียงข้างมาก อำนาจหน้าที่ในประการแรกนี้จึงกล่าวได้ว่าขึ้นอยู่กับเสียงส่วนข้างมากของสมาชิกรัฐสภา

LIIRT

ส่วนอำนาจหน้าที่ในประการที่ ๒ ที่ว่ารัฐสภามีอำนาจควบคุมราชการแผ่นดิน นั้น รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้เป็นสิทธิของสมาชิกรัฐสภาทุกคนที่จะตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ของรัฐมนตรีได้ เพราะเป็นเอกสิทธิเฉพาะตัวของสมาชิกแต่ละคนที่จะพึงปฏิบัติ

ฉะนั้น จึงเห็นได้ว่า นอกจากรัฐสภาจะมีอำนาจหน้าที่ในส่วนรวม ซึ่งต้องเป็นไปตามเสียงข้างมากแล้ว รัฐธรรมนูญยังได้บัญญัติเปิด โอกาส ให้สมาชิกรัฐสภาแต่ละคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามหรือคำถามในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ของรัฐมนตรีได้ ซึ่งอำนาจหน้าที่ในประการนี้เป็นสิ่งสำคัญของสมาชิกรัฐสภาที่จะพึงใช้ในการตรวจสอบหรือควบคุมราชการแผ่นดิน

△

มี ๑ อย่างได้ ๒

ต้องฝากออมสินประเภทลงเคราะห์ทวีคูณ

สนใจ เชิญติดต่อขอทราบรายละเอียดได้ที่

ธนาคารออมสิน ทุกแห่งทั่วประเทศ

LIART

เครื่องปรับอากาศ FRIGIDAIRE

ผลิตภัณฑ์ของบริษัท GENERAL MOTORS

แห่งสหรัฐอเมริกา

- มีให้ทำมเลือกหลายแบบหลายขนาด
- เดินเงียบ - กินไฟน้อย
- คุณภาพเยี่ยม - ราคาเยา
- อะไหล่และบริการพร้อม

ลิฟท์ SCHINDLER

ผลิตภัณฑ์จาก สวิสเซอร์แลนด์

มีให้เลือกทุกแบบทุกขนาด มีทั้งชนิดโดยสารและชนิดบรรทุกของ
คุณภาพเยี่ยม - ราคาเยา - อะไหล่พร้อม บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง
ฝ่ายบริการผู้ใช้ไฟ การไฟฟ้านครหลวง

แผนกขาย โทร. ๒๒๘๗๒ ๒๒๘๙๘ ๒๒๐๐๐ - ๘ ๒๒๑๐๐ - ๘

ต๋อ ๓๕๒ ๓๕๒ ๓๕๓

แผนกบริการ โทร. ๔๙๖๙๐ ๔๗๐๐๑ - ๖ ต๋อ ๒๗ ๒๘

LIRT

อำนาจตุลาการ

โดย ดร. ประกอบ หุตะสิงห์
ประธานศาลฎีกา

△

(คำอภิปราย ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒)

ข้าพเจ้าขอขอบคุณคณะผู้จัดอภิปรายในวันนี้ที่ให้โอกาสแก่ข้าพเจ้ามาพูดถึงอำนาจตุลาการ ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่าหลายท่านในที่นี้ยังไม่สู้จะคุ้นเคยกับสถาบันตุลาการนัก เพราะตุลาการทำงานกันโดยสงบไม่มีการโฆษณา ยิ่งกว่านั้นในงานราชพิธีต่าง ๆ ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรี ท่านประธานวุฒิสภาและข้าพเจ้าได้ไปเฝ้าอยู่ตามตำแหน่งในฐานะเป็นผู้แทนของสามอำนาจอธิปไตย การโฆษณาข่าวไม่ว่าทั้งทางราชการและส่วนบุคคลก็มักจะละเอียดไม่เอ่ยถึงทางฝ่ายอำนาจตุลาการเลย ที่ข้าพเจ้ากล่าวนี้ไม่เกี่ยวกับส่วนตัวแต่เกี่ยวกับสถาบันตุลาการ ฉะนั้นหลายท่านในที่นี้จึงอาจไม่คุ้นเคยกับอำนาจนี้ และสงสัยว่าอำนาจตุลาการมีความสำคัญอย่างไร จึงต้องจัดให้เป็นอำนาจอธิปไตยอำนาจหนึ่งเป็นเอกเทศ

อำนาจตุลาการ เป็นอำนาจที่ช่วยรักษาความยุติธรรมไว้ให้แก่ประชาชน อำนาจความยุติธรรมให้แก่ประชาชนโดยทั่วหน้ากัน เพื่อให้เกิดความสงบสุขขึ้นแก่บ้านเมืองเป็นการภายใน เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ อำนาจตุลาการไม่มีขอบเขตกว้างขวางอย่างอำนาจบริหารดังที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้กล่าวให้ฟังมาแล้ว อำนาจตุลาการไม่มีอาวุธที่จะไปปราบปรามอริราชศัตรู แต่ตุลาการมีอำนาจหน้าที่กฎหมายให้ไว้ และมีอาวุธคือปากกา โดยใช้ความคิดและความซื่อสัตย์สุจริตฟันฝ่าศัตรูคือความอยุติธรรมที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนพลเมือง อำนาจนี้คืออำนาจในการชี้ขาดตัดสินอรรถคดีให้เป็นไปตามตัวบทกฎหมายและศาลเป็นผู้ใช้อำนาจตุลาการในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ ส่วนความสำคัญของอำนาจตุลาการ

LIART

นั้นท่านอาจมองเห็นได้ไม่ยาก รัฐธรรมนูญของเราได้บัญญัติให้สิทธิและเสรีภาพไว้แก่ประชาชนมากมายหลายประการ อำนาจที่จะปกป้องรักษาและให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพที่บุคคลมีอยู่โดยชอบด้วยกฎหมายได้โดยเด็ดขาดและจริงจังนั้น คืออำนาจตุลาการบุคคลทุกคนในรัฐเมื่อเห็นว่าสิทธิและเสรีภาพที่ตนมีอยู่โดยชอบด้วยกฎหมายถูกละเมิด ถูกรบกวนหรือถูกกีดรอนโดยบุคคลอื่นจะเป็นผู้ใดก็ตามแม้จะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐเอง ถ้ากระทำไปโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมายแล้ว ท่านก็มีสิทธิที่จะไปฟ้องร้องต่อศาลให้ศาลชี้ขาดตัดสินบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายของบ้านเมืองได้ ฉะนั้นอำนาจตุลาการซึ่งศาลเป็นผู้ใช้ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ จึงเป็นที่พึงแห่งสุดท้ายของประชาชนในเมื่อเขาไม่ได้รับความเป็นธรรม ลองคิดดูว่าถ้าอำนาจตุลาการไม่มีอยู่ในบ้านเมือง หรือมีก็เป็นที่พึ่งอันแท้จริงของประชาชนไม่ได้ ความปั่นป่วนอลเวงในบ้านเมืองจะมีอยู่สักแค่ไหน คนดีที่ถูกข่มเหงรังแกจากคนชั่วไม่มีที่พึ่งที่มีอำนาจสิทธิขาดในอันที่จะชี้ขาดตัดสินลงโทษผู้กระทำผิดหรือบังคับผู้ประพฤตินั้นชอบให้ปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองได้ ราษฎรผู้เดือดร้อนจะทำอย่างไร ถ้าหันไปใช้กำลังเพื่อเรียกร้องสิทธิของตนเอาเอง กฎหมายของบ้านเมืองก็จะไร้ความหมาย ความมั่นคงของประเทศชาติจะมีอยู่ได้อย่างไร นี่แหละคือความสำคัญของอำนาจตุลาการ อาจมีข้อสงสัยต่อไปว่า ก็เมื่อผู้พิพากษาในศาลต่าง ๆ ซึ่งชี้ขาดตัดสินคดีไปตามอำนาจตุลาการก็เป็นข้าราชการของรัฐเหมือนกันจะรวมกันกับอำนาจบริหารเสียไม่ได้หรือ ทำไมจึงจะต้องไปแยกกัน ข้อสงสัยนี้ย่อมอธิบายได้ว่า ฝ่ายบริหารนั้นย่อมมีอำนาจบริหารราชการแผ่นดิน เจ้าพนักงานฝ่ายบริหารย่อมมีอำนาจตามกฎหมายเพื่อปกครองดูแลราษฎร ถ้าเจ้าพนักงานฝ่ายบริหารใช้อำนาจนั้นโดยไม่เป็นธรรมต่อราษฎร เมื่อไม่มีอำนาจตุลาการซึ่งเป็นอำนาจอิสระอีกส่วนหนึ่งต่างหากแล้ว ราษฎรจะไปฟ้องร้องที่ไหน หากจะมีศาล แต่ศาลนั้นอยู่ในอำนาจของฝ่ายบริหารจะมีอะไรเป็นหลักประกันว่าศาลนั้นจะสามารถชี้ขาดตัดสินไปได้โดยอิสระอย่างแท้จริง โดยเหตุนี้ตามระบอบประชาธิปไตยโดยทั่วไปในปัจจุบันจึงได้แยกอำนาจตุลาการออกเป็นอิสระ เป็นอำนาจอธิปไตยอำนาจที่สามคู่เคียงกันกับอำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหาร แต่ละอำนาจต่างเป็นอิสระและปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยไม่ก้าวก่ายกัน แต่ก็ไม่ใช้หันหลังให้กัน ต้องดำเนินงานประสานกัน ประเทศจึงจะ

สงบสุข รุ่งเรืองและมั่นคง เมื่อมีการก้าวถ่างกระทบกระทั่งกันบ้าง ก็ต้องดำเนินการแก้ไขไปตามวิถีทางของกฎหมายซึ่งได้คำนึงถึงปัญหาเหล่านี้อยู่แล้ว และมีวิธีการตามกฎหมายรัฐธรรมนูญที่จะแก้ไขได้โดยสงบและถูกต้องอยู่พร้อมมูลแล้ว เช่นอำนาจนิติบัญญัติเห็นว่าการบริหาร บริหารประเทศไปโดยไม่ถูกต้องมติของประชาชน ซึ่งมีผู้แทนอยู่ในสภา รัฐสภา ก็จะลงมติไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรีอันเป็นผลให้คณะรัฐมนตรีทั้งคณะต้องลาออกไป และถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นว่ามติของสภาไม่ถูกต้องตรงกับมติของประชาชนเสียแล้ว คณะรัฐมนตรีก็มีอำนาจยุบสภาเสีย เพื่อให้ประชาชนชี้ขาดโดยเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเข้าไปใหม่ ระหว่างอำนาจตุลาการกับอำนาจนิติบัญญัติก็เช่นกัน เมื่อรัฐสภาออกกฎหมายมาโดยถูกต้อง ศาลก็จำต้องใช้กฎหมายนั้นชี้ขาดตัดสินคดี ศาลจะปฏิเสธไม่ใช้กฎหมายที่ออกมาโดยถูกต้องไม่ได้ แต่ถ้าศาลเห็นว่ากฎหมายที่รัฐสภาออกมานั้นไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ ศาลก็จะไม่ใช้กฎหมายนั้นบังคับคดี จะส่งไปให้ตุลาการรัฐธรรมนูญชี้ขาดว่ากฎหมายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ถ้าตุลาการรัฐธรรมนูญเห็นว่ากฎหมายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญ กฎหมายนั้นก็จะเป็นโมฆะไป ศาลก็จะไม่ใช้กฎหมายนั้นในการชี้ขาดตัดสินคดี เรื่องนี้เคยมีตัวอย่างมาแล้ว คือรัฐสภาสมัยหนึ่ง (ไม่ใช่สมัยปัจจุบันนี้) ได้ออกพระราชบัญญัติฉบับหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า พระราชบัญญัติสำรวจการออกโฉนดที่ดิน ฯ (ซึ่งศัพท์สามัญที่นักกฎหมายเรียกกันเวลานั้นว่า พ.ร.บ. ฉีกโฉนด) พระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจแก่คณะกรรมการสำรวจการออกโฉนดที่ดินที่จะชี้ขาดตัดสินข้อพิพาทของราษฎรเกี่ยวกับโฉนดที่ดินว่า โฉนดนั้นใช้ได้หรือไม่ได้เพียงใด ผลที่สุดเจ้าของโฉนดที่ดินที่ถูกชี้ขาดโดยคณะกรรมการว่ากรรมสิทธิ์ตามโฉนดนั้นใช้ไม่ได้ ได้นำคดีมาสู่ศาล ศาลเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ใช้ไม่ได้เพราะขัดต่อรัฐธรรมนูญ เรื่องถึงตุลาการรัฐธรรมนูญในสมัยนั้น คณะตุลาการรัฐธรรมนูญได้ชี้ขาดว่าพระราชบัญญัติสำรวจการออกโฉนดที่ดินนั้นเป็นโมฆะ เพราะเอาอำนาจการชี้ขาดตัดสินคดีที่ราษฎร พิพาทกันไปให้แก่คณะกรรมการสำรวจการออกโฉนดที่ดินซึ่งไม่ใช่ศาลยุติธรรม เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญบัญญัติว่า การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลโดยเฉพาะ ผลก็เท่ากับว่า อำนาจนิติบัญญัติออกกฎหมายมาก้าวถ่างอำนาจตุลาการกฎหมายนั้นจึงเป็นโมฆะใช้ไม่ได้ ถ้าจะลองอธิบายให้นักวิทยาศาสตร์

โดยเฉพาะวิศวกรเข้าใจได้ง่ายขึ้น ก็พอจะเปรียบเทียบได้ว่าเครื่องจักรประชาธิปไตยเครื่องใหญ่ที่เราใช้ปกครองประเทศชาติอยู่ประกอบด้วยตัวจักรอันสำคัญ ๓ ตัว คือ อำนาจอธิปไตยทั้งสาม ซึ่งจะต้องหมุนไปในจังหวะอันเหมาะสมและสอดคล้องกัน เครื่องจักรนี้จึงเดินไปได้โดยราบรื่น ถ้าตัวจักรตัวใดตัวหนึ่งเกิดขัดข้องหมุนผิดจังหวะก็จะต้องจัดการแก้ไขตามวิถีทางให้ถูกต้องเสียก่อน เครื่องจักรนี้จึงจะเดินไปได้ตามปกติ ข้อสำคัญยิ่งก็คือ ตัวจักรสามตัวนี้จะสามารถหมุนไปได้โดยถูกต้องก็ต้องอาศัยแกนกลาง ซึ่งเป็นหลักอันยั่งยืนและมั่นคง นั่นคือพระมหากษัตริย์ซึ่งทรงเป็นประมุขของประเทศและเป็นที่ยึดเหนี่ยวของปวงชนชาวไทยทั้งมวล พระมหากษัตริย์จึงทรงเป็นจุดรวมแห่งพลังทั้งหลาย ทั้งที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ว่า พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจอธิปไตยทางรัฐสภา ทรงใช้อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรี และทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาล เท่าที่กล่าวมาแล้ว วิศวกรคงจะสงสัยว่า แล้วเครื่องจักรประชาธิปไตยนี้จะเดินอยู่ได้อย่างไรในเมื่อไม่มีพลังที่จะมาผลักดัน ข้อนี้ขอตอบว่าพลังที่จะผลักดันให้เครื่องจักรประชาธิปไตยเดินไปได้นั้นก็คือแรงศรัทธาของประชาชนทั้งประเทศนั่นเอง เพราะอำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทย ถ้าประชาชนไม่เลื่อมใสศรัทธาในอำนาจทั้งสามนี้ หรือแม้แต่อำนาจใดอำนาจหนึ่ง เครื่องจักรประชาธิปไตยนี้ก็หาอาจเดินไปได้โดยถูกต้องต่อไปไม่

ต่อไปนี้จะกล่าวถึงตัวบุคคลผู้ปฏิบัติการไปตามอำนาจตุลาการ บุคคลเหล่านี้คือผู้พิพากษาทั้งหลายที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในศาลต่าง ๆ ทั่วประเทศ ผู้พิพากษาเป็นผู้ที่รัฐมอบหมายให้มีอำนาจชี้ขาดตัดสินคดี โดยให้ความยุติธรรมแก่ประชาชนผู้เดือดร้อน โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ที่มีมาขอความยุติธรรมจากศาลนั้นเป็นใคร เป็นคนร่ำรวยหรือว่ายากจน เป็นคนมีอำนาจ มียศฐาบรรดาศักดิ์ หรือว่าเป็นราษฎรสามัญธรรมดา เพราะบุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย ฐานันดรศักดิ์โดยกำเนิด โดยแต่งตั้งหรือโดยประการอื่นไม่กระทำให้เกิดเอกสิทธิ์อย่างใดเลย เมื่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาต้องเป็นอย่างนี้ กฎหมายก็ต้องให้ความคุ้มครองผู้พิพากษาเพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้พิพากษาย่อมชี้ขาดตัดสินคดีไปได้ตามทวิบทกฎหมายโดยไม่ต้องเห็นแก่หน้าใคร ไม่ต้องเกรงกลัวอำนาจใด ๆ หลักประกัน

อันนี้คือ มาตรา ๑๖๑ แห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติว่า ผู้พิพากษามีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปตามกฎหมาย นอกจากนี้ตามกฎหมายยังแยกผู้พิพากษาออกต่างหากจากราชการพลเรือนอื่นซึ่งขึ้นอยู่กับฝ่ายบริหาร ผู้พิพากษาไม่ได้อยู่ในความควบคุมดูแลของฝ่ายบริหาร แต่อยู่ในความควบคุมของคณะกรรมการตุลาการ ซึ่งเรียกโดยย่อว่า ก.ต. ก.ต. นี้มีประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ปลัดกระทรวงยุติธรรมและอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง นอกจากนี้ยังมีกรรมการอีก ๘ คน ซึ่งผู้พิพากษาทั่วประเทศเป็นผู้เลือกตั้ง โดยเลือกจากผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา ๔ คน เลือกจากตุลาการที่รับบำนาญอีก ๔ คน จึงเห็นได้ว่ากฎหมายบัญญัติให้ตุลาการปกครองตุลาการกันเอง แยกออกจากอำนาจบริหาร แต่อาจมีหลายท่านสงสัยว่า ศาลยุติธรรมต่าง ๆ ก็สังกัดอยู่ในกระทรวงยุติธรรมซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบอยู่ จะว่าอำนาจตุลาการแยกออกจากอำนาจบริหารได้อย่างไร เรื่องนี้ขอตอบว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมนั้นบังคับบัญชารับผิดชอบเฉพาะงานด้านธุรการของศาล เช่น จัดทำงบประมาณ การสร้างและซ่อมแซมศาล ตลอดจนควบคุมดูแลข้าราชการฝ่ายธุรการของศาลซึ่งไม่ใช่ผู้พิพากษา การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีในศาลเป็นอำนาจอิสระของผู้พิพากษา รัฐมนตรีท่านไม่ได้มาเกี่ยวข้องด้วย และการแต่งตั้งโยกย้ายให้ความดีความชอบและการลงโทษก็เป็นอำนาจของ ก.ต. ซึ่งรัฐมนตรีก็ไม่ได้เป็นกรรมการใน ก.ต. ด้วย แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมี การเกี่ยวข้องผูกพันกันอยู่บ้างหนึ่งไม่พ้นเมื่อศาลยังไปสังกัดอยู่ในกระทรวงยุติธรรม มีรัฐมนตรีซึ่งเป็นฝ่ายบริหารบังคับบัญชาอยู่ การแยกอำนาจตุลาการออกจากอำนาจบริหาร ตามระบอบการปกครองของเราจึงเรียกได้ว่าเป็นการแยกอำนาจหน้าที่ที่ไม่เด็ดขาด ไม่ใช่แยกอำนาจทั้งสองนี้ออกจากกันอย่างเด็ดขาดดังที่บางประเทศเขากระทำอยู่ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น เป็นต้นนี้พูดในทางทฤษฎี แต่ในทางปฏิบัติแล้วข้าพเจ้าต้องขอชมเชยฝ่ายบริหารโดยเฉพาะในรัฐบาลชุดปัจจุบันนี้ ไม่เคยปรากฏว่าฝ่ายบริหารเข้ามาบีบคั้นหรือก้าวก่ายอำนาจในการชี้ขาดตัดสินคดีของผู้พิพากษาเลย ไม่ว่าจะ เป็นคดีที่มีความสำคัญเกี่ยวกับตัวบุคคลหรือเกี่ยวกับกิจการบริหารประการใดก็ตาม ข้อนี้เป็นความร่วมมืออันสำคัญมากที่ทำให้ศาลไทย

เป็นที่ไว้วางใจและเชื่อถือของประชาชนในประเทศและตลอดจนถึงต่างประเทศด้วย นับว่าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ก่อให้เกิดความมั่นคงขึ้นในชาติบ้านเมืองของเรา

เมื่อได้พูดถึงหลักประกันของผู้พิพากษากฎหมายแล้ว ยังมีหลักประกันอีกส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้พิพากษามีความอิสระอย่างแท้จริงในการทำงาน นั่นก็คือฐานะและความเป็นอยู่ของผู้พิพากษา ผู้พิพากษานั้นกฎหมายได้มอบอำนาจไว้ให้อย่างมากมาปากกาของผู้พิพากษานั้นมีอำนาจที่จะชี้โชคชะตาของบุคคลได้อย่างเด็ดขาดและจริงจัง ไม่ว่าจะในทางทรัพย์สิน สิทธิเสรีภาพ ตลอดจนถึงชีวิตของบุคคลก็อยู่ในอำนาจแห่งการชี้ขาดของผู้พิพากษา ฉะนั้นผู้พิพากษาจึงต้องเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมสูง มีวิชาความรู้และมีฐานะพอที่จะยืนหยัดอยู่ได้โดยไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลใด ๆ สำหรับด้านวิชาความรู้และคุณธรรมนั้นไม่น่าจะต้องเป็นห่วง เพราะจะต้องผ่านการศึกษาวินัยกฎหมายในมหาวิทยาลัยและจะต้องผ่านการสอบทั้งวิชาความรู้และฝึกฝนอบรมภาคปฏิบัติจากสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และยังคงมีการสอบขั้นสุดท้ายคือ สอบเป็นตุลาการ เสร็จแล้วยังจะต้องให้การฝึกอบรมทั้งศีลธรรมและจรรยาและวิชาการอื่น ๆ ทั่ว ๆ ไปอีกอย่างน้อย ๑ ปี จึงจะเป็นผู้พิพากษาได้ จึงเห็นได้ว่าผู้พิพากษาแต่ละคนนั้นจะต้องได้รับการคัดเลือกสอบวิชาความรู้และฝึกฝนอบรมกันมาแล้วอย่างโชกโชน กฎหมายกำหนดว่าผู้ที่จะเป็นผู้พิพากษาได้ต้องมีอายุ ๒๕ ปีขึ้นไป แต่เท่าที่เป็นอยู่ปัจจุบันนี้ผู้ที่เริ่มได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาคิดเฉลี่ยแล้วจะมีอายุราว ๒๔-๓๐ ปี ในด้านวิชาความรู้และการฝึกฝนอบรมของผู้พิพากษาจึงไม่น่าจะต้องเป็นห่วงที่น่าห่วงอยู่ก็คือฐานะและความเป็นอยู่ ผู้พิพากษานั้นติดกับข้าราชการประเภทอื่น ซึ่งย่อมใช้วิชาความรู้ของตนทำงานนอกเวลาราชการหารายได้ส่วนตัวเพื่อส่งเสริมฐานะของตนให้ดีขึ้นได้ เช่นพวกที่มีความรู้ทางการแพทย์และวิชาการช่างต่าง ๆ เป็นต้น แต่ผู้พิพากษานั้นต้องดำรงตนให้สมกับที่ประชาชนเขาเชื่อถือ โดย ปราศจาก เกลือบ แกล้งสงสัยจะเอาวิชาความรู้ทางกฎหมาย ไปหากินเป็นส่วนตัวไม่ได้ เพราะถือว่าเป็นการผิดมารยาทของตุลาการที่พวกตุลาการทั้งหลายยึดถือเป็นแนวปฏิบัติมา ตั้งแต่เดิม จนกระทั่ง ปัจจุบันนี้จะทำได้ก็แต่เอาวิชาความรู้นั้นไปสอนเป็นวิทยาทานแก่นิสิตนักศึกษาทั้งหลายเป็นครั้งคราวเท่านั้น

รายได้ที่ผู้พิพากษาจะพึงได้รับจึงมี

LIERT

แต่เงินเดือนทางเดียว ฉะนั้นเงินเดือนที่ผู้พิพากษาจะพึงได้รับจะเป็นการเพียงพอที่จะให้
ผู้พิพากษาคำรงตนเพื่อรักษาความเป็นกลางให้สมกับที่ประชาชนไว้วางใจให้ช้ชกษะการกรม
ของเขาได้หรือไม่ จึงเป็นปัญหาที่ผู้รับผิดชอบในการบริหารประเทศชาติจะต้องพึง
ใคร่ครวญให้ถี่ถ้วน เพราะถ้าผู้พิพากษาไม่สามารถดำรงตนรักษาฐานะและความเป็นอิสระ
ของตนไว้ได้แล้ว จะต้องกระเทือนถึงอำนาจตุลาการ และนั่นก็หมายความว่าไปกระเทือน
ถึงความมั่นคงของชาติด้วย

ข้าพเจ้าขอสรุปสั้น ๆ ว่า ความยุติธรรมย่อมเป็นสิ่งทีประชาชนทุกคนพึง
ปรารถนา ประชาชนทุกคนมีสิทธิที่จะเรียกร้องความยุติธรรมจากรัฐ และรัฐก็มีหน้าที่อัน
สำคัญที่จะต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมตามกฎหมายโดยทั่วหน้ากัน ความ
ยุติธรรมตามกฎหมายนี้ถ้ามีอยู่ในบ้านเมืองใดโดยสม่ำเสมอแล้ว บ้านเมืองนั้นก็รุ่งเรือง
และมั่นคง แต่ถ้าชาติบ้านเมืองใดไม่สามารถให้ความยุติธรรมแก่ประชาชนได้โดยทั่วถึง
ประชาชนได้รับความอยุติธรรมอยู่เป็นเนืองนิจ บ้านเมืองนั้นย่อมจะต้องระส่ำระสาย
ความเลื่อมใสศรัทธาของประชาชนก็ย่อมจะต้องเสื่อมคลายหรือสูญสิ้นไป นี่แหละคือปรบักษ์
ตัวสำคัญของความมั่นคงแห่งประเทศชาติ.

△

สดชื่นตาย..

เบียร์ไทยตราสิงห์

บริษัท **บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด**

นางกระป๋อง พร:นดร โทร. 47008-9

หลักการใหม่ ๆ ใน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

โดย คร. สมภพ โทตระภักดิ์

Δ

(ปาฐกถา ณ หอประชุมกรมประชาสัมพันธ์ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๑)

(ต่อจากฉบับก่อน)

ส่วนหลักการใหม่ประการที่สาม คือ หลักการที่รัฐมนตรีจะเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนในขณะเดียวกันไม่ได้ หลักการนี้มีปรากฏอยู่ในมาตรา ๑๓๙ “รัฐมนตรีจะเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนในขณะเดียวกันมิได้” ผลของหลักการนี้ การแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีนั้นจะแต่งตั้งจากสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนไม่ได้ แต่อาจแต่งตั้งได้ถ้าให้สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนลาออกจากความเป็นสมาชิกเสียก่อน หลักการข้อนี้มีข้อที่น่าคิดหลายประการ และก็ยังมีผู้คัดค้านอยู่มากกว่าเป็นการไม่เหมาะสม และถูกต้องสำหรับระบอบการปกครองของประเทศไทย

ข้อคัดค้านประการแรกเท่าที่ผมได้สังเกตและสลับคร่ำพั้ง ก็คือมีผู้เข้าใจว่าหลักการข้อนี้ไม่ใช่หลักการที่จะนำมาใช้ในระบอบการปกครองประเทศไทย เพราะประเทศไทยใช้การปกครองแบบประเทศอังกฤษ หลักการข้อนี้ใช้ได้เฉพาะในสหรัฐอเมริกาเท่านั้น เพราะระบบการปกครอง ของสหรัฐอเมริกา เป็นระบบที่เคารพ การ แบ่งแยก อำนาจระหว่าง อำนาจอธิปไตยกับอำนาจบริหารอย่างเคร่งครัดไม่ยอมให้เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันเลย ฝ่าย บริหารได้แก่ประธานาธิบดีและรัฐมนตรี จะเข้าไปร่วมประชุมในสภาคองเกรสไมได้ และ

LI RT

สมาชิกสภาผู้แทนและสภาชี้เนทจะควบคุมประธานาธิบดี และรัฐมนตรี ด้วยวิธีการทั้ง ๒ กระทั่งตาม เบ็ดอกิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจไม่ได้ ผลจึงมีว่าตามรูปการปกครองของสหรัฐอเมริกาจะแต่งตั้งสมาชิกสภาองเกรสเป็นรัฐมนตรีไม่ได้ ประเทศอื่นที่จัดรูปการปกครองแบบสหรัฐอเมริกาได้แก่บราซิล เวียดนามสมัยอินเดียม และประเทศฟิลิปปินส์ ฉะนั้น การที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน บัญญัติห้ามมิให้รัฐมนตรีเป็น สมาชิกสภานิติบัญญัติในขณะเดียวกัน จึงเป็นการห้ามที่ไม่สอดคล้องกับระบบการปกครองที่เจริญรอยตามแบบอย่างของประเทศอังกฤษ เพราะในประเทศอังกฤษ รัฐมนตรีเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติได้ไม่มีข้อห้ามกำหนดไว้

ในการทำความเข้าใจกับข้อโต้แย้งที่ได้กล่าวมา ผมยอมรับว่าเป็นการถูกต้องที่กล่าวว่าประเทศไทยเราจัดรูปการปกครองแบบประเทศอังกฤษ คือการปกครองระบบรัฐสภา การปกครองระบบรัฐสภานั้นมีหลักสำคัญอยู่ว่า ยอมให้ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันได้ ฝ่ายบริหารเสนอร่างกฎหมายได้และเข้าไปชี้แจงในที่ประชุมของสภานิติบัญญัติได้ และมีอำนาจควบคุมฝ่ายนิติบัญญัติด้วยวิธีการยุบสภา ส่วนฝ่ายนิติบัญญัติควบคุมฝ่ายบริหารได้ด้วยการกระทัตตาม เบ็ดอกิปรายไม่ไว้วางใจ ทั้งคณะกรรมการสอบสวนฝ่ายบริหาร สรุปแล้วต่างฝ่ายต่างมีอำนาจควบคุมซึ่งกันและกัน และในทางปฏิบัติต่างนิยมแต่งตั้งรัฐมนตรีจากสมาชิกสภานิติบัญญัติ ฉะนั้น ปัญหาจึงมีว่า การปกครองแบบนี้จะห้ามมิให้รัฐมนตรี เป็นสมาชิกสภาผู้แทน หรือสมาชิกวุฒิสภาในขณะเดียวกันได้หรือไม่ การตอบปัญหานี้ควรเริ่มต้นจากการสำรวจว่าในต่างประเทศที่มีการปกครองแบบอังกฤษเขาห้ามมิให้แต่งตั้งสมาชิกเป็นรัฐมนตรีกันหรือไม่ ถ้าเขาปฏิบัติกันได้ ก็คงเป็นคำตอบที่ช่วยสนับสนุนว่าไม่เป็นการผิดหลักการแต่อย่างใด ความคิดที่ห้ามมิให้สมาชิกเป็นรัฐมนตรีในขณะเดียวกันนั้น ถ้าจะกล่าวกันจริงๆ แล้วประเทศอังกฤษเป็นผู้เริ่มคิดขึ้นเมื่อ ค.ศ. ๑๗๐๐ กฎหมายที่มีชื่อเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Act of settlement ค.ศ. ๑๗๐๐ ใ้ระบุตำแหน่งต่าง ๆ ที่ได้รับเงินเดือนหรือผลประโยชน์จากพระมหากษัตริย์ จะเป็นสมาชิกในรัฐสภา (Parliament) ต่อไปไม่ได้ ในปี ค.ศ. ๑๘๑๕ ได้มีกำหนดในกฎหมายยินยอมให้

ตำแหน่งที่ถูกห้ามมิให้เป็นสมาชิกสภาสามัญแล้วก็ตาม ถ้าหากเป็นตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่ที่จะต้องเลือกตั้งและลงคะแนนเสียงในรัฐสภา และการยอมรับตำแหน่งนั้นได้กระทำภายในระยะเวลา ๘ เดือนนับจากวันเรียกประชุมสภาสามัญ กฎหมายดังกล่าวนี้ได้ถูกยกเลิกโดยสิ้นเชิงเมื่อ ค.ศ. ๑๙๒๖ ความคิดเห็นในยุค ค.ศ. ๑๙๐๐ ของประเทศอังกฤษเป็นผลสืบเนื่องมาจากการแตกแยกระหว่างกษัตริย์พวกหนึ่ง และพวกสภาสามัญอีกพวกหนึ่ง จึงได้บัญญัติไว้เป็นกฎหมาย เมื่อลักษณะของกฎหมายอังกฤษมีเช่นนี้ จึงได้เกิดความคิดเห็นในประเทศอื่นๆ ว่า การห้ามมิให้ฝ่ายกษัตริย์หรือฝ่ายรัฐบาล มา ดำรงตำแหน่งในทางฝ่ายนิติบัญญัติในขณะเดียวกันก็มีผลที่อยู่เหมือนกัน ทำให้ต่างฝ่ายต่างควบคุมซึ่งกันและกันได้อย่างเต็มที่ และประกอบกับรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติห้ามมิให้ฝ่ายบริหารมาเกี่ยวข้องกับฝ่ายนิติบัญญัติ ต้องการแบ่ง แยกอำนาจนิติบัญญัติ และ อำนาจ บริหารออกจากกัน อย่างเด็ดขาด ไม่ ยอมให้เกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ประเทศอื่น ๆ จึงได้จำเริญร่อยตามมากขึ้น ประเทศฝรั่งเศสเป็นประเทศที่สองที่ห้ามมิให้รัฐมนตรีเป็นสมาชิกในขณะเดียวกัน ทั้งที่ประเทศฝรั่งเศสจัดระบบการปกครองเช่นเดียวกับประเทศอังกฤษ และนอกจากประเทศฝรั่งเศส ยังมีประเทศที่ประชุมเป็นกษัตริย์ อย่างเช่น ฮอลแลนด์ นอร์เว ลักเซมเบิร์ก รัฐธรรมนูญของประเทศเหล่านี้ได้ห้ามมิให้สมาชิกเป็นรัฐมนตรีในขณะเดียวกัน ทำไมประเทศที่มีกษัตริย์เป็นประมุขดำเนินการปกครองแบบอังกฤษ จึงยึดถือหลักการนี้และยังคงใช้อยู่ในปัจจุบัน เขามีเหตุผลอะไร และแม้แต่รัฐธรรมนูญของประธานาธิบดีเคอโกล ซึ่งประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๕๘ ก็ได้กลับมาใช้หลักการนี้อีกเป็นครั้งที่สามเช่นเดียวกัน เหตุผลข้อแรกคือเพื่อให้ฝ่ายบริหารมีเสถียรภาพพอสมควร ประเทศใดหากมีพรรคการเมืองเป็นจำนวนมากแล้ว และแต่ละพรรคไม่มีเสียงข้างมากในสภาอย่างเด็ดขาดอย่างเช่นประเทศอังกฤษ คือมีพรรคซึ่งมีสมาชิกในสภาเกินกว่ากึ่งจำนวนสมาชิกทั้งหมด การแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีจะซลุกซลัก เพราะการปกครองระบบรัฐสภาแบบอังกฤษนั้น คณะรัฐมนตรีจะต้องบริหารประเทศด้วยความเห็นชอบของรัฐสภา และอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐสภา ฉะนั้น เมื่อไม่มีพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมากเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ก็จะต้องจัดตั้งรัฐบาลผสมคือให้พรรคการเมือง ๒-๓ พรรคร่วมกันจัดตั้งเป็นรัฐบาล การให้พรรคการเมืองต่าง ๆ เข้ามา

ร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลนั้น ผู้ดำเนินการจัดตั้งคณะรัฐบาลจะต้องกำหนดนโยบายสำหรับบริหารประเทศขึ้นใหม่ จะใช้นโยบายของพรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใดไม่ได้ เพราะจะเกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นในระหว่างพรรคการเมืองที่มาร่วมเป็นรัฐบาล นโยบายของรัฐบาลผลจึงเป็นนโยบายผสมผสานกันระหว่าง ๒ หรือ ๓ พรรคการเมือง นอกจากการกำหนดนโยบายขึ้นใหม่แล้ว ในคณะรัฐมนตรีชุดใหม่จะต้องประกอบด้วยหัวหน้าพรรคการเมืองหรือสมาชิกของพรรคการเมืองที่เข้าร่วมสนับสนุน ในกรณีเช่นนี้ผลจะบังเกิดขึ้นอย่างไร ประวัติศาสตร์ของหลายประเทศได้ชี้ให้เห็นแล้วว่า รัฐบาลที่เกิดจากการอาศัยความร่วมมือจากพรรคการเมืองหลายพรรคนั้น มีผลเสียที่สำคัญอยู่ประการหนึ่ง กล่าวคือ ถ้านโยบายที่พรรคการเมืองร่วมกันจัดทำขึ้นไม่เป็นที่พอใจของประชาชนหรือเมื่อนำไปปฏิบัติ จะทำให้พรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใดได้ประโยชน์เพิ่มขึ้นแต่เพียงพรรคเดียว พรรคการเมืองอื่นไม่ได้ด้วยความแตกแยกในคณะรัฐมนตรีจะเริ่มเกิดขึ้น รัฐมนตรีที่เห็นว่าพรรคของตนไม่ได้ประโยชน์จากนโยบายใหม่จะเริ่มขอให้ปรับปรุงนโยบายใหม่ ถ้าหากขอร้องไม่สำเร็จ รัฐมนตรีนั้นเองจะเริ่มถอนตัวออกห่าง เพราะเห็นว่าถ้าหากอยู่ร่วมรัฐบาลต่อไป จะเสียหายแก่พรรคการเมืองของตน และสมาชิกพรรคการเมืองของตนก็จะไม่พอใจ ความรู้สึกที่ว่าไม่ยอมล้มหัวจมท้ายกับคณะรัฐมนตรีต่อไป ไม่ยอมจะฝ่าฟันอุปสรรคในการปฏิบัติตามนโยบายต่อไป ทั้งที่ตนได้ให้ความเห็นชอบในตอนแรก แต่พอเห็นท่าทีของประชาชน เกิดความขยาดปลื้มท้อห่างออกมา ทำให้พรรคการเมืองต้องถอนการสนับสนุนรัฐบาล เมื่อพรรคหนึ่งถอนตัวจากการสนับสนุนรัฐบาลย่อมอยู่ในฐานะที่กลอนแคลน เพราะขาดเสียงข้างมากสนับสนุนการที่รัฐมนตรีหรือสมาชิกพรรคการเมืองห่วงใยในชื่อเสียงของพรรค และผลของการเลือกตั้งครั้งต่อไป ไม่ยอมผันผวนจัดอุปสรรคต่าง ๆ หรือช่วยรัฐบาลบริหารตามนโยบาย ก็เป็นผลเสียที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้รัฐบาลล้มลุกคลุกคลาน ประเทศฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ เคนเนดีย์ เบลเยียม ต่างได้เคยประสบผลร้ายนี้หลายครั้ง สภาพการณ์ดังกล่าวนี้ ไม่มีปรากฏในประเทศอังกฤษ เพราะประเทศอังกฤษมีพรรคใหญ่อยู่สองพรรค และสมาชิกของพรรคก็มั่นในระเบียบวินัยมันคงไม่ปรวนแปร ฉะนั้น บางประเทศจึงเห็นว่าการแก้ไข

ข้อบกพร่องเหล่านี้ไม่มีวิธีใดที่เท่ากับกำหนดว่า เมื่อมาเป็นรัฐมนตรีแล้วจะเป็นสมาชิก
 ขณะเดียวกันไม่ได้ เมื่อได้ห้ามเช่นนี้แล้ว รัฐมนตรีก็จะต้องพยายามช่วยกันขจัดอุปสรรค
 ช่วยกันปฏิบัติตามนโยบายให้เป็นผลสำเร็จ เพราะรู้แล้วว่าตัวเองขาดจากการเป็นสมาชิก
 เหลือตำแหน่งรัฐมนตรีแต่เพียงตำแหน่งเดียว การที่รัฐมนตรีแต่ละคนช่วยกันร่วมคิด ร่วม
 ขจัดอุปสรรค ก็ย่อมจะเป็นผลดีแก่คณะรัฐมนตรี และตัวรัฐมนตรีเองอาจมีหวังได้รับเลือก
 ครั้งใหม่ ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้เห็นว่า การห้ามมิให้รัฐมนตรีเป็นสมาชิกในขณะเดียวกันเป็น
 หลักการที่มีประโยชน์สำหรับประเทศที่มีพรรคการเมืองหลายพรรค ช่วยทำให้เกิดเสถียร
 ภาพแก่ประเทศ

ประเทศฝรั่งเศสในปัจจุบันก็พิสูจน์ให้เห็นแล้ว ก่อนที่นายพลเคอโกลจะเข้ามา
 เป็นประธานาธิบดีในปี ๑๙๕๘ ประเทศฝรั่งเศสอยู่ในลักษณะที่มีรัฐบาลปีละ ๓-๔ รัฐบาล
 บัญชาทางการเมือง เช่น การให้เอกราชแก่เวียตนามและแอลจีเรีย ทำให้พรรคการเมือง
 หลายพรรคต้องถอนตัวจากการสนับสนุนรัฐบาล เพราะถ้าสนับสนุนนโยบายให้เวียตนาม
 และแอลจีเรียได้เป็นเอกราช ประชาชนจะไม่พอใจ ถ้าหากจะใช้นโยบายปราบปรามไม่ยอม
 ให้เป็นเอกราช ก็ต้องสูญเสียทหาร ผู้คนพลเมืองและเงินทองมากมาย แต่เมื่อรัฐธรรมนูญ
 ของฝรั่งเศสปี ค.ศ. ๑๙๕๘ ได้มาใช้หลักการนี้ รัฐบาลของนายพลเคอโกลก็มีเสถียรภาพ
 นโยบายเกี่ยวกับการปลดปล่อยเมืองขึ้นก็สำเร็จลุล่วงไป

เหตุผลที่ผมนำมากล่าวว่าเป็นเหตุผลสนับสนุนเสถียรภาพของรัฐบาล แก่สำหรับ
 เหตุผลในทางทฤษฎีมีอยู่ว่า คนที่สมัครเป็นผู้แทนราษฎรจะไม่ยอมโฆษณาแก่ประชาชนว่า
 ไปรคเลือกข้าพเจ้าเถิด ข้าพเจ้าต้องการเป็นรัฐมนตรี แต่ทุกคนจะประกาศว่าสมัครเป็น
 ผู้แทนเพื่อช่วยราษฎรควบคุมรัฐบาล เมื่อประชาชนเขาต้องการเลือกผู้แทนเพื่อให้มาช่วย
 เป็นหูเป็นตากอยควบคุมรัฐบาล แต่ทว่าถ้าผู้แทนกลับมาเป็นรัฐมนตรีหรือรัฐบาลเสียเอง
 ก็เท่ากับว่าคนเดียวมีหน้าที่ต้องปฏิบัติสองอย่าง คือ ควบคุมรัฐมนตรี และในขณะเดียวกัน
 ก็เป็นรัฐมนตรีที่ถูกควบคุมด้วย ลักษณะเช่นนี้ในทางวิชาการเขากล่าวว่าจะปฏิบัติหน้าที่ให้
 ได้ได้อย่างไร ซึ่งเป็นเหตุผลสนับสนุนอีกประการหนึ่งสำหรับหลักการที่ว่า ไม่ควรจะยอมให้
 เป็นทั้งสมาชิกและรัฐมนตรีในขณะเดียวกัน

สำหรับประเทศที่ไม่นิยมห้ามก็มีอยู่เหมือนกัน มีหลายประเทศที่มีพรรคการเมืองหลายพรรค และไม่มีพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมากในสภา ไม่นิยมห้ามสมาชิกเป็นรัฐมนตรี ในขณะที่เดียวกัน ประเทศเหล่านี้ถือว่า จำนวนของพรรคการเมืองจะมีมากหรือน้อยเป็นเรื่องจิตใจและเสรีภาพของประชาชน เป็นหน้าที่ของนักการเมืองที่จะต้องจัดตั้งรัฐบาลให้ได้ ต้องพยายามหาวิถีทางดำเนินนโยบายร่วมกันให้ได้ต่อไป จึงเห็นว่าไม่จำเป็นที่จะต้องไปห้ามเพราะว่าข้อห้ามนี้เองมีผลเสียอยู่เหมือนกัน เพราะจะทำให้ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารแตกแยกห่างไกลกันออกไปทุกที ๆ แต่ละฝ่ายจะใช้สิทธิโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม สมาชิกจะใช้สิทธิควบคุมคณะรัฐมนตรีมากยิ่งขึ้น ไม่พยายามทำความเข้าใจในเหตุผลของรัฐบาล มุ่งหน้าแต่จะควบคุมคณะรัฐมนตรีเพื่อแสดงให้ประชาชนเห็นว่าตนได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็ง ส่วนคณะรัฐมนตรีเมื่อถูกควบคุมมากขึ้นก็อาจใช้วิธียุบสภาบ่อยครั้ง ดังเช่น เคนมาร์กก่อน ค.ศ. ๑๙๕๓ ได้ใช้วิธียุบสภาหลายครั้ง ทั้งนี้เพราะความสัมพันธ์ความใกล้ชิดระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติมีน้อยลง นี่เป็นเหตุผลประการหนึ่ง

นอกจากนี้ยังมีบางประเทศเห็นว่า การห้ามมิให้สมาชิกเป็นรัฐมนตรีในขณะเดียวกันนั้นมีผลเสียอยู่บางประการ คือตำแหน่งสมาชิกจะว่างลงเมื่อได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีขึ้นหลายประเทศถือเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเหตุว่าถ้าสมาชิกจะต้องลาออกเสียก่อนจึงจะเป็นรัฐมนตรีได้ เมื่อลาออกแล้วตำแหน่งสมาชิกว่างลงจะทำอย่างไร ถ้าเลือกตั้งกันใหม่จะเสียเวลาเปลืองเงินเปลืองทองมากมาย สำหรับข้อโต้แย้งดังกล่าวนี้ ประเทศที่นิยมหลักเกณฑ์ห้ามมิให้สมาชิกเป็นรัฐมนตรีในขณะเดียวกันต่างก็ได้ตระหนักถึงและได้ค้นคว้าหาวิธีการแก้ไขดังนี้ สำหรับประเทศฝรั่งเศสได้ใช้วิธีกำหนดให้ประชาชนเลือกผู้แทนสำรองขึ้นไว้ กล่าวคือในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ประชาชนจะต้องเลือกผู้แทนจริงคนหนึ่งและผู้แทนสำรองอีกคนหนึ่ง เมื่อผู้แทนจริงลาออกไปเป็นรัฐมนตรี ผู้แทนสำรองก็ขึ้นเป็นผู้แทนสืบต่อไป สำหรับประเทศนอร์เวย์ใช้วิธีเช่นเดียวกับฝรั่งเศส ฮอลแลนด์ใช้วิธีให้ผู้ที่ได้คะแนนเลือกตั้งในลำดับถัดไปเป็นสมาชิกแทน สรุปแล้วประเทศเหล่านี้ไม่ใช้วิธีให้มีการเลือกตั้งซ่อมตำแหน่งที่ว่าง สำหรับประเทศไทยถ้าจะใช้วิธีให้ประชาชนเลือกผู้แทนสำรองขึ้นครั้งที่ปฏิบัติอยู่ในประเทศฝรั่งเศสอาจไม่เหมาะสม จะเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ประชาชน

มากเกินไป และโดยที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันไม่ได้บัญญัติวิธีการแก้ไขเมื่อมีตำแหน่งสมาชิกว่างขึ้นไว้ ผลจึงมีว่าจะต้องมีการเลือกตั้งซ่อมแทนตำแหน่งที่ว่าง

สำหรับข้อโต้แย้งอีกประการหนึ่งว่า หลักการนี้ขัดต่อระบอบประชาธิปไตย เพราะไปห้ามไม่ให้ประชาชนปกครองประเทศ รัฐบาลที่ทำหน้าที่บริหารจะเป็นรัฐบาลที่ไม่ได้มาจากประชาชน ผมมีความเห็นว่า ถ้าจะถือว่าความหมายของระบอบประชาธิปไตยอยู่ที่ว่าเป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน การห้ามไม่ให้สมาชิกเป็นรัฐมนตรีในขณะเดียวกันคงไม่เป็นขัดต่อระบอบประชาธิปไตยเป็นแน่ เพราะมีฉันทาแล้ว ประเทศฝรั่งเศส ฮอลแลนด์ และลักเซมเบิร์กคงไม่กล้านำหลักการนี้มาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ การปกครองของประชาชนนั้น ควรจะหมายถึงการใช้อำนาจอธิปไตยเป็นสำคัญ เพราะอำนาจอธิปไตยเองเป็นอำนาจที่ออกกฎหมายบังคับแก่ประชาชน ผู้ใช้อำนาจบริหารหรือรัฐบาลมีหน้าที่นำกฎหมายมาปฏิบัติ เพราะอำนาจของฝ่ายบริหารนั้นย่อมมาจากรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่าง ๆ ที่สภานิติบัญญัติได้ตราขึ้น กฎหมายบัญญัติอย่างไรรัฐบาลต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้น ในข้อนี้จะเห็นว่ารัฐบาลไม่จำเป็นต้องมาจากฝ่ายนิติบัญญัติเสมอไป ข้อสำคัญขอให้ฝ่ายนิติบัญญัติยังคงมีอำนาจควบคุมรัฐบาลได้ด้วย เหตุผลสนับสนุนข้อนี้เป็นเหตุผลตามทฤษฎีการแบ่งแยกอำนาจ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่สนับสนุนให้ผู้มีใช้อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการแยกกัน เพื่อให้ผู้ใช้อำนาจแต่ละอำนาจยับยั้งซึ่งกันและกัน

ฉะนั้น สำหรับหลักการข้อนี้ก็สรุปได้ว่าที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ได้บัญญัติ ห้ามมิให้รัฐมนตรีเป็นสมาชิกในขณะเดียวกัน ก็โดยมีความมุ่งหมายว่า ในอนาคตระบบพรรคการเมืองในประเทศไทยอาจไม่เหมือนกับของอังกฤษ ไม่มีใครสามารถคาดคะเนได้ว่าในอนาคตอันใกล้หรือภายในแปดเดือนข้างหน้า เมื่อมีการเลือกตั้งแล้วจะมีพรรคการเมืองเข้ามาในสภาผู้แทนเป็นจำนวนเท่าใดไม่มีใครสามารถบอกได้ถูก ถึงแม้หนังสือพิมพ์จะลงข่าวว่าจะมีกฎหมายบังคับให้พรรคการเมืองต้องจดทะเบียนก็ตาม แต่จำนวนพรรคการเมืองที่มาจากทะเบียนอาจมีทั้ง ๕ ถึง ๑๐ พรรค ก็ได้ ถ้าในสภาผู้แทนประกอบด้วยพรรคการเมือง

เมืองซึ่งมีผู้แทนเพียงพรรคละ ๘๐ คน ๖๐ คน ๓๐ คน ๒๐ คน บัญหามีว่าจะจัดตั้งรัฐบาลอย่างไร การจัดตั้งรัฐบาลแบบผสมหรือที่อาศัยพรรคการเมืองหลายพรรคร่วมจัดตั้งย่อมเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยง และในกรณีเช่นนี้จะทำอย่างไรจึงจะไม่ให้สมาชิกของพรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใดถอนการสนับสนุนรัฐบาลเพื่อประโยชน์ของพรรคแต่ฝ่ายเดียว ในเมืองไทยนี้เองในบางครั้งเราจะพบว่า ได้มีสมาชิกอาศัยพรรคการเมืองเป็นเครื่องมือขู่เชิญรัฐบาลอยู่บ่อยครั้ง และในประเทศอื่นก็มีเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้เองจึงจำเป็นต้องอาศัยหลักการห้ามมิให้รัฐมนตรีเป็นสมาชิกมาช่วยแก้ไข

ผมขอผ่านมาสู่หลักการที่ห้ามมิให้รัฐสภาลงมติไว้วางใจภายหลังที่คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภาต่อไป หลักการนี้เป็นหลักการใหม่เช่นเดียวกัน และสภาร่างรัฐธรรมนูญได้อภิปรายกันมากกว่าจะเป็นการสมควรหรือไม่ที่จะบัญญัติไม่ให้มีการลงมติให้ความไว้วางใจภายหลังที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบาย ในเมื่อรัฐธรรมนูญทุกฉบับของประเทศไทยได้บัญญัติให้ต้องลงมติไว้วางใจ บัญหามีว่า เพราะเหตุใดรัฐธรรมนูญฉบับต่าง ๆ จึงได้บัญญัติว่าต้องลงมติ เหตุผลมีอยู่ ๒ ประการ คือ

ประการแรก ประเทศไทยจําการปกครองระบบรัฐสภาแบบอังกฤษ ซึ่งมีหลักว่าอำนาจนิติบัญญัติกับอำนาจบริหารต่างอยู่ในฐานะเสมอกันและควบคุมซึ่งกันและกัน ฝ่ายนิติบัญญัติควบคุมฝ่ายบริหารด้วยการตั้งกระทู้ถามและเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ ฝ่ายบริหารควบคุมฝ่ายนิติบัญญัติด้วยวิธียุบสภา ฉะนั้น เมื่อมีรัฐบาลชุดใหม่ ก่อนที่จะเข้ามาบริหารที่บริหารประเทศ รัฐบาลต้องมีนโยบายการบริหารประเทศแน่นอนเพื่อให้ฝ่ายนิติบัญญัติสามารถควบคุมได้

ประการที่สอง เป็นการแสดงว่ารัฐบาลนั้นเองมีเสียงข้างมากในสภาผู้แทน และประชาชนฝ่ายข้างมากยินยอมให้รัฐบาลชุดนั้นเป็นผู้ใช้อำนาจบริหาร

สำหรับเหตุผลที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันบัญญัติให้คณะรัฐมนตรี แถลงนโยบายแต่ไม่ต้องไว้วางใจมีอยู่ว่า รัฐมนตรีที่จะเข้ามาบริหารราชการแผ่นดินนี้ ย่อมประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจำนวนหนึ่ง ในทางปฏิบัติจะต้องดำเนินการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีก่อน และประเทศไทยมีวิธีการเลือกตัวนายกรัฐมนตรีผิดกับนานาประเทศอยู่อย่าง

หนึ่ง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นวิธีการที่มีใช้ในประเทศไทยเท่านั้น กล่าวคือใช้วิธีเลือกเพื่อนตัว นายกรัฐมนตรีในรัฐสภา วิธีปฏิบัติมีดังนี้ ประธานรัฐสภาจะเชิญสมาชิกประชุมเป็นการ ภายใน เป็นการประชุมลับเพื่อชาวเสียงสมาชิกว่าสมาชิกส่วนมากจะสนับสนุนผู้ใดเป็น นายกรัฐมนตรี การที่ประธานรัฐสภาดำเนินการตามที่ได้กล่าวมานี้เพราะว่ารัฐธรรมนูญได้ บัญญัติให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ซึ่งหมายถึงประธานรัฐสภาจะต้องเป็นผู้กราบบังคมทูลว่า ผู้ใดสมควรจะเข้ารับแต่งตั้งเป็น นายกรัฐมนตรี และประธานรัฐสภาจะทราบได้ก็ด้วยวิธีการหยั่งเสียงสมาชิกรัฐสภาว่า สมาชิกส่วนมากสนับสนุนผู้ใด เมื่อได้ทราบผลเป็นที่แน่นอนแล้วก็นำความกราบบังคมทูล ให้ทรงแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีต่อไป เมื่อเป็นเช่นนี้การจะกำหนดให้สมาชิกต้องลงมติไว้ วางใจอีกครั้งหนึ่งจึงดูจะไม่จำเป็น

ถ้าจะพิจารณาว่าการลงมติให้ความไว้วางใจเป็นการลงมติเห็นชอบในนโยบายที่ รัฐบาลนำมาเสนอต่อรัฐสภา สภาร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาเห็นว่าในการจัดทำนโยบาย เพื่อแถลงแก่รัฐสภานั้น ถ้าจะให้เป็นที่พอออกพอใจแก่สมาชิก ก็อาจจัดทำขึ้นที่ฟังแล้ว เคลิบเคลิ้มเห็นคล้อยตามได้โดยไม่ยาก ในกรณีเช่นนี้ก็ดูจะไม่เป็นประโยชน์เท่าใดนัก เพราะ ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า การปฏิบัติตามนโยบายหรือผลสำเร็จของนโยบายนั้นจะเกิดขึ้นจริง หรือไม่ เพราะในบางเรื่อง ในบางกิจการ ต้องลงมือปฏิบัติเสียก่อนถึงจะเห็นผล เมื่อยัง ไม่ทันได้ปฏิบัติจะคาดคะเนได้อย่างไรว่านโยบายนั้น ไม่ดี ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นกันว่าควรจะให้โอกาสรัฐบาลได้แสดงความสามารถสักระยะหนึ่งก่อน เมื่อเห็นว่าไม่ได้ผลดี สมาชิกสภา ผู้แทนหรือสมาชิกวุฒิสภาจึงค่อยใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญควบคุมรัฐบาลต่อไป เพราะ อำนาจในการควบคุมรัฐบาลนั้น สมาชิกทั้งสองสภายังคงมีอยู่ตลอดเวลา

ถ้าจะลองพิจารณาดังแบบอย่างในต่างประเทศ ประเทศที่มีประมุขเป็นประธานาธิบดีเช่น ประเทศฝรั่งเศส ประธานาธิบดีจะติดต่อกับหัวหน้าพรรคการเมืองโดยตรงเพื่อ ขอให้จัดตั้งคณะรัฐบาล เมื่อหัวหน้าพรรคการเมืองที่ได้รับการทาบทามจากประธานาธิบดี ถ้าเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมากในสภาเกินกว่ากึ่งหนึ่ง ก็อาจรับจัดตั้งคณะ

รัฐบาลได้ทันที ถ้าหากไม่มีเสียงข้างมากในสภาก็ต้องไปขอความร่วมมือจากพรรคการเมืองอื่น ๆ เพื่อให้เขาช่วยสนับสนุน ถ้าสามารถชักชวนพรรคการเมืองอื่น ๆ เป็นผลสำเร็จ ในกรณีนี้ประธานาธิบดีจะแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี โดยเชื่อว่าผู้ที่ได้รับการทาบทามสามารถจัดตั้งคณะรัฐบาลได้ ในกรณีเช่นนี้รัฐธรรมนูญจึงได้บัญญัติว่า นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีต้องได้รับความไว้วางใจภายหลังการแถลงนโยบาย ทั้งนี้ เพื่อแสดงให้เห็นเสียก่อนว่านายกรัฐมนตรีคนนั้นมีเสียงข้างมากในสภาจริง

สำหรับประเทศที่มีกษัตริย์เป็นประมุข อย่างเช่นประเทศเบลเยียม สวีเดน นอร์เวย์ เนเธอร์แลนด์ หรือลักเซมเบิร์ก โดยที่รัฐสภาของประเทศเหล่านี้ไม่มีพรรคการเมืองใหญ่ ๆ ในสภาเพียงสองพรรคเหมือนกับสภาสามัญ (House of Commons) แต่ทว่ามีหลายพรรค บางยุคบางสมัยพรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใดอาจมีเสียงข้างมากในสภาอย่างเด็ดขาด ในกรณีเช่นนี้การแต่งตั้งคณะรัฐบาลก็กระทำได้ง่าย แต่ส่วนมากมักโน้มเอียงไปในทางมีพรรคการเมืองหลายพรรคและแต่ละพรรคไม่มีเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก ในทางปฏิบัติของประเทศเหล่านี้ กษัตริย์จะทรงมอบหมายให้บุคคลหนึ่งซึ่งอาจไม่ใช่หัวหน้าพรรคการเมือง ไปติดต่อทาบทามหัวหน้าพรรคการเมืองเพื่อให้จัดตั้งผู้ทำหน้าที่นี้เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Cabinet Organizer ถ้าหาก Cabinet Organizer ไปทาบทามได้สำเร็จจะนำความมากราบบังคมทูลกษัตริย์และจะทรงแต่งตั้งตามคำกราบบังคมทูลนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้การแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีจึงเป็นการแต่งตั้งตามคำบอกเล่าของคนที่เป็ Organize และต้องมีการพิสูจนในสภาให้เห็นว่าคณะรัฐบาลชุดใหม่มีเสียงข้างมากในสภานับสนุน วิธีการดังกล่าวนี้จึงผิดกับวิธีปฏิบัติของเรา ในประเทศไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ได้ทรงติดต่อกับนักการเมือง หรือมอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดไปดำเนินการจัดตั้งรัฐบาล แต่เป็นหน้าที่ของประธานสภาที่จะค้นหาตัวผู้เหมาะสมเป็นหัวหน้ารัฐบาล และได้ใช้วิธีสอบถามความคิดเห็นของสมาชิก เมื่อได้ตัวหัวหน้ารัฐบาลแล้วจึงนำความกราบบังคมทูลให้ทรงแต่งตั้งต่อไป เมื่อเป็นเช่นนี้จึงไม่จำเป็นต้องมาพิสูจนอีกครั้งว่า สมาชิกส่วนข้างมากจะให้ความเห็นชอบหรือไม่

การให้ความเห็นชอบภายหลังการแถลงนโยบายของรัฐบาลไม่ใช่สิ่งจำเป็นที่จะต้องบังคับให้กระทำ อย่างรัฐธรรมนูญเวียดนามใต้ภายใต้การปกครองปัจจุบันนี้ ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี และรัฐธรรมนูญบัญญัติว่า รัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อประธานาธิบดี ไม่ได้รับผิดชอบต่อสภานิติบัญญัติของเวียดนาม สภานิติบัญญัติของเวียดนาม ไม่มีสิทธิที่จะมาควบคุมรัฐบาลได้โดยตรง เหมือนกับประเทศอื่น ๆ สภาเวียดนามมีสิทธิเรียกนายกรัฐมนตรีไปขอทราบความคิดเห็นได้ เมื่อซักถามเสร็จแล้วก็แล้วกัน จะลงมติเปิดอภิปรายอะไรต่าง ๆ มิได้ แต่ว่ารัฐธรรมนูญบัญญัติให้สภานิติบัญญัติเวียดนามลงมติได้ว่ารัฐบาลปัจจุบันบริหารดีหรือไม่ ถ้าลงมติถึง ๒ ใน ๓ ว่าบริหารไม่ดี ประธานสภาต้องส่งความเห็นไปยังประธานาธิบดีบอกว่าปัจจุบันนี้สภานิติบัญญัติเห็นว่ารัฐบาลบริหารไม่ดีแล้วควรจะเปลี่ยนใหม่ รัฐธรรมนูญบัญญัติต่อไปให้เป็นอำนาจของประธานาธิบดีที่จะพิจารณาว่า ที่สภาบอกว่าไม่ดีนั้นประธานาธิบดีเห็นด้วยหรือไม่ ประธานาธิบดีไม่จำเป็นต้องเห็นคล้อยตาม และจะไม่ปฏิบัติตามความเห็นของสภาก็ได้ ในกรณีนี้ถ้าสภาต้องการเปลี่ยนคณะรัฐบาลจะต้องลงมติใหม่ถึง ๓ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ในกรณีเช่นนี้ประธานาธิบดีต้องให้คณะรัฐมนตรีออกทั้งคณะ หรือถ้าหากลงมติเป็นรายตัวก็ต้องให้ลาออกเป็นรายตัว แต่ว่าคณะรัฐบาลของเวียดนามใต้นั้นเองไม่ได้มารับผิดต่อสภา แต่รับผิดชอบต่อประธานาธิบดี ไม่มีการแถลงนโยบายหรืออะไรต่าง ๆ และก็มีหลายประเทศที่ไม่ถือเป็นหลักโดยเคร่งครัดว่าคณะรัฐมนตรีจะต้องได้รับความไว้วางใจภายหลังแถลงนโยบาย สำหรับประเทศอังกฤษนั้นคณะรัฐมนตรีไม่ต้องแถลงนโยบายเพราะหัวหน้าคณะรัฐบาลเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองฝ่ายข้างมากอยู่แล้ว และพรรคก็ได้ประกาศนโยบายให้ประชาชนได้ทราบในขณะสมัครรับเลือกตั้ง ฉะนั้นรัฐธรรมนูญของประเทศอังกฤษจึงไม่ได้กำหนดให้คณะรัฐมนตรีต้องมาขอความไว้วางใจจากสภา

นอกจากประเทศเวียดนามใต้ ประเทศเยอรมนีก็ได้มีวิธีการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีผิดแผกไปจากประเทศอื่น ๆ กล่าวคือ ประธานาธิบดีเป็นคนเลือกตัวนายกรัฐมนตรี เมื่อเลือกได้แล้วจะต้องขอความเห็นชอบจากสภาล่าง สภาล่างต้องลงมติเห็นชอบด้วยคะแนน

เสี่ยงเกินกว่ากึ่งหนึ่ง ถ้าสภาล่างไม่เห็นชอบด้วยกับตัวบุคคลที่ประธานาธิบดีสาธารณรัฐเยอรมันแต่งตั้ง คือ ได้คะแนนเสียงไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ประธานาธิบดีจะแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคนนั้นไม่ได้ และรัฐธรรมนูญได้บัญญัติว่าเมื่อสภานิติบัญญัติไม่เห็นชอบกับคนที่ประธานาธิบดีเสนอ สภานิติบัญญัติต้องรับผิดชอบหาตัวนายกรัฐมนตรีขึ้นมาแทนบุคคลที่ประธานาธิบดีเสนอ คราวนี้ก็เป็นหน้าที่สภานิติบัญญัติที่จะต้องเลือกเฟ้นบุคคลที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีให้ได้ภายใน ๑๕ วัน และจะต้องได้รับคะแนนเสียงข้างมากเกินกึ่งหนึ่งเช่นเดียวกัน สมาชิกมี ๖๐๐ คน ก็ต้อง ๓๐๐ กว่าคน ถ้าหากสภาล่างหาไม่ได้ภายใน ๑๕ วัน ประธานาธิบดีมีสิทธิยุบสภาได้ ตามวิธีนี้จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้มีวิธีการที่จะทำลายซึ่งกันและกัน ระหว่างประธานาธิบดีกับสภาล่าง เมื่อประธานาธิบดีเสนอสภาไม่ชอบ สภาต้องหาตัวนายกรัฐมนตรีมาบ้าง ถ้าได้คะแนนเสียงไม่เกินกว่ากึ่งหนึ่ง ประธานาธิบดีอาจจะใช้สิทธิยุบสภาเสียได้ หรือถ้าไม่อยากยุบสภาก็ให้เลือกมาใหม่และจะแต่งตั้งคนที่ได้คะแนนสูงสุดไม่ต้องถึงกึ่งหนึ่งก็ได้ จะเห็นได้ว่าวิธีการในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดตั้งฝ่ายบริหารนั้นในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ นี้ มีความเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะต่าง ๆ กัน

สรุปได้ว่า ในเรื่องการไว้วางใจรัฐบาลในตอนแรกนั้น สภาร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่ายังไม่มีความสำคัญมากนัก トラบโคที่สภานิติบัญญัตียังมีอำนาจควบคุมรัฐบาลได้แล้ว ก็อาจใช้สิทธิควบคุมรัฐบาลลงมติไม่ไว้วางใจเมื่อใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องบัญญัติบังคับว่าต้องกระทำในตอนแรกของการแต่งตั้ง

ส่วนหลักการใหม่อีกหลักการหนึ่งก็คือ หลักการให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามที่นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำ รัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ไม่ได้บัญญัติหลักการนี้ไว้ เพิ่งจะเริ่มมีในรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรโดยบัญญัติความให้พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งได้ แต่หลักการนี้ไม่ใช่หลักการที่มีในรัฐธรรมนูญไทยเท่านั้น รัฐธรรมนูญของหลายประเทศได้บัญญัติให้ประมุขของรัฐถอดถอนรัฐมนตรีตามคำแนะนำของนายกรัฐมนตรีได้ เช่น รัฐธรรมนูญเบลเยียม ฝรั่งเศส และอีกหลายประเทศ เหตุผลของการบัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงถอดถอนรัฐมนตรีได้นั้นอยู่ที่ว่าการที่นายกรัฐมนตรีได้ถวายบังคมทูลเสนอรายชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีนั้น ในทาง

ปฏิบัติย่อมหาความว่านายกรัฐมนตรีได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้ว ในระยะต่อมาถ้าหากว่ามีรัฐมนตรีคนหนึ่งคนใดปฏิบัติหน้าที่ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศ หรือประพฤติกินเสื่อมเสียชื่อเสียงและยังไม่ยอมลาออก ในทางปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ถ้านายกรัฐมนตรีเห็นว่าการปล่อยให้นายรัฐมนตรีคนนั้นดำรงตำแหน่งอยู่ต่อไปอาจเป็นชนวนให้สถานการณ์ปัญหาคำหนดิเคียนได้ และจะมีผลกระทบกระเทือนถึงคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีจะต้องลาออกเพื่อมีผลให้นายรัฐมนตรีคนอื่น ๆ ต้องพ้นจากตำแหน่งตามไปภัยเพราะรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้นายกรัฐมนตรีทุกคนพ้นจากตำแหน่งเมื่อนายกรัฐมนตรีลาออก ในกรณีเช่นนี้จะเป็นการสมควรและเหมาะสมหรือไม่ถ้าคณะรัฐมนตรีทั้งคณะจะต้องสิ้นสภาพไปเพราะรัฐมนตรีเป็นต้นเหตุแต่เพียงคนเดียว เป็นการเสียเวลาในการบริหารราชการแผ่นดิน ก่อให้เกิดความยุ่งยากโดยไม่จำเป็น ฉะนั้น วิธีแก้ไขก็คือให้อำนาจนายกรัฐมนตรีที่จะถวายคำแนะนำต่อองค์พระมหากษัตริย์ให้ทรงถอดถอนรัฐมนตรีคนหนึ่งคนใดได้เพราะนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้เสนอชื่อแต่งตั้งรัฐมนตรีชอบที่จะขอลาออกนายกรัฐมนตรีได้ ได้มีผู้คัดค้านความคิดเห็นในหลักการนี้ว่า ในการแต่งตั้งรัฐมนตรีนั้น นายกรัฐมนตรีคงจะได้พิจารณา รอบคอบแล้วว่า เป็นบุคคลที่ดีและเหมาะสม จึงได้ขอให้เป็นรัฐมนตรี การให้อำนาจนายกรัฐมนตรีถอดถอนรัฐมนตรีได้จะมีผลเป็นการยอมรับว่านายกรัฐมนตรีเลือกคนผิด อนึ่ง บุคคลชั้นรัฐมนตรีนั้น คงจะไม่มีใครที่จะคือถึงไม่ยอมลาออก ถ้าหากว่าตนอยู่ในสภาพที่บุคคลอื่นเขาไม่พอใจ ฉะนั้น การบัญญัติความข้อนี้นี้จึงรู้สึกว่าเป็นการไม่ให้เกียรติแก่รัฐมนตรี เหตุผลข้อนี้ได้รับการพิจารณาต่อไปว่า การคือถึงของรัฐมนตรีบางคน ถ้าปล่อยให้เป็นนานไปอาจเป็นชนวนให้เกิดความแตกแยกในคณะรัฐมนตรี และอาจถูกสมาชิกสภา โจมตีวิพากษ์วิจารณ์ และถ้าหากเกิดขึ้นมาแล้วก็จะหาทางแก้ไขลำบาก นอกจากต้องลาออกทั้งคณะ ภัยเหตุนี้เอง จึงเห็นสมควรบัญญัติให้อำนาจนายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งได้

สำหรับหลักการที่ผมจะกล่าวว่าเป็นหลักการสุดท้ายก็คือ หลักการที่รัฐสภาอาจมอบอำนาจให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางคณะรัฐมนตรี โดยประกาศ

พระบรมราชโองการให้ใช้บังคับ เช่นพระราชบัญญัติได้ หลักการนี้เป็นหลักการใหม่อีกประการหนึ่งของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ หลักการนี้มีความเป็นสาระสำคัญว่า เมื่อประเทศอยู่ในสถานะสงคราม หรือในภาวะคับขันถึงขนาดเป็นอันตรายต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร และการใช้อำนาจอธิปไตยทางรัฐสภา อาจขัดข้องไม่เหมาะสมกับเหตุการณ์ รัฐสภานั้นเองอาจลงมติมอบอำนาจอธิปไตยตามรัฐธรรมนูญให้แก่ฝ่ายบริหารเพื่อให้ไปออกกฎหมายแทนรัฐสภาได้ แต่กฎหมายที่ออกนี้ต้องกระทำในนามของพระมหากษัตริย์ คือ กระทำในรูปประกาศพระบรมราชโองการ มีฐานะเช่นเดียวกับพระราชบัญญัตินั่นเอง หลักการข้อนี้ได้พิจารณาเห็นกันว่า เมื่อประเทศอยู่ในภาวะสงครามอย่างร้ายแรง และการเรียกประชุมรัฐสภาอาจกระทำได้โดยยาก เพราะต่างคนอาจระจกกระจายหนีภัยกันไป เมื่อเป็นเช่นนี้รัฐบาลอาจขอให้สภามอบอำนาจการออกกฎหมายให้แก่คณะรัฐมนตรีได้ โดยถือเสมือนเป็นกฎหมายของรัฐสภา หลักการนี้มีผลเป็นการยกเว้นหลักการทั่วไปของรัฐธรรมนูญเพราะรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในมาตราแรก ๆ ว่า พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจอธิปไตยทางรัฐสภา และรัฐสภาเป็นผู้มีอำนาจตรากฎหมาย แต่ในกรณีที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือภาวะคับขันอาจเป็นอันตรายต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร และรัฐสภาไม่อยู่ในสภาพที่จะมาทำหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญได้ ก็ควรจะมีมาตรการพิเศษให้อำนาจฝ่ายบริหารที่จะดำเนินการแทนรัฐสภาได้ การมอบอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติให้แก่ฝ่ายบริหาร ได้เคยปฏิบัติกันมาบ้างแล้วในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๔ ถึงแม้จะเห็นได้จากพระราชบัญญัติมอบอำนาจให้แก่รัฐบาลในภาวะคับขัน พ.ศ. ๒๔๘๔

ด้วยเหตุนี้สภาร่างรัฐธรรมนูญ จึงได้บัญญัติหลักการขึ้นใหม่ว่าอำนาจอธิปไตยนั้นมิได้หมายความว่าให้รัฐสภาเป็นผู้ใช้เสมอไป ในบางกรณีในเมื่อประเทศอยู่ในภาวะคับขันหรือมีเหตุการณ์ร้ายแรงจริง ๆ รัฐสภาไม่อยู่ในสภาพที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้โดยสะดวกและเป็นปกติ รัฐสภาอาจมอบอำนาจให้รัฐบาลออกกฎหมายได้ การมอบอำนาจของรัฐสภาเมื่อได้มอบไป รัฐธรรมนูญบัญญัติให้อำนาจรัฐสภาที่จะเลิกมติเสียเมื่อใดก็ได้ เมื่อยกเลิกมติแล้วรัฐสภาก็จะมีอำนาจตรากฎหมายได้ ดังเช่นที่เคยมีอยู่แล้ว

หลักการมอบอำนาจนี้ ถ้าพิจารณาตามแบบอย่างในต่างประเทศ ทุกประเทศ ยอมรับว่า การให้ฝ่ายบริหารมีอำนาจออกกฎหมายได้บางเวลาจะเป็นสิ่งจำเป็น ที่จะไม่ยอมหรือไม่ให้มีเสียเลยนั้นไม่ได้เพราะความจำเป็นเป็นบ่อเกิดของกฎหมาย ถึงแม้รัฐธรรมนูญบางประเทศจะไม่ได้บัญญัติให้อำนาจฝ่ายบริหารออกกฎหมายได้ แต่ในทางปฏิบัติก็ยอมรับว่าเมื่อประเทศในขณะที่อยู่ใภาวะคับขันอย่างร้ายแรงหรือในภาวะสงคราม ฝ่ายบริหารก็มีอำนาจออกกฎหมายได้ตามความจำเป็นของประเทศเป็นกรณี ๆ ไป เช่นรัฐธรรมนูญ สวิสเซอร์แลนด์ ในต่างประเทศนั้น การมอบอำนาจให้รัฐบาลออกกฎหมายได้นั้น มิได้หมายความว่ารัฐบาลจะมีอำนาจออกกฎหมายได้โดยควบคุม รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้รัฐบาลต้องนำกฎหมายมาขอความเห็นชอบจากรัฐสภาในภายหลัง หรือมิฉะนั้นสภาก็จะมอบในลักษณะที่จำกัดว่าให้ออกกฎหมายได้ในเรื่องใด ภายในระยะเวลาเท่าใด วิธีปฏิบัติของ นานาประเทศคล้าย ๆ กับการตราพระราชกำหนดตามรัฐธรรมนูญของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ได้ให้อำนาจฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลตราพระราชกำหนดมีผลใช้บังคับ เช่นพระราชบัญญัติในเมื่อสภาไม่อยู่ในสมัยประชุม หรือเมื่อมีการเร่งด่วน หรือเกี่ยวกับการ ภาวะฉุกเฉิน ฝ่ายบริหารก็ตรากฎหมายเรียกกันว่าพระราชกำหนดได้ การให้อำนาจฝ่ายบริหาร ตรากฎหมายใช้บังคับได้ดังเช่นกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัตินั้น เป็นที่ยอมรับกันมานานา ประเทศว่า เป็นความจำเป็นสำหรับฝ่ายบริหาร เพราะฝ่ายบริหารมีหน้าที่ต้องปฏิบัติอยู่ ตลอดไป แต่ฝ่ายนิติบัญญัติจะประชุมทำหน้าที่ออกกฎหมายเป็นครั้งคราว คือตามสมัย ประชุมที่ได้กำหนดไว้ ฉะนั้น เมื่อหมดสมัยประชุม ฝ่ายนิติบัญญัติก็กลับไปปฏิบัติภารกิจ ในท้องที่ภูมิลำเนาของตน และถ้าฝ่ายบริหารมีความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างใด อย่างหนึ่ง แต่ทว่ายังขาดอำนาจตามกฎหมายที่จะอาศัยปฏิบัติ ฉะนั้นเพื่อประโยชน์แก่การ บริหารประเทศ ฝ่ายบริหารจึงควรมีอำนาจออกกฎหมายใช้บังคับได้เป็นการชั่วคราว กฎหมายประเภทนี้รัฐธรรมนูญประเทศไทยได้ให้ชื่อพระราชกำหนด หนึ่งฟังเป็นที่เข้าใจว่า อำนาจของฝ่ายบริหารที่จะตรากฎหมายนี้รัฐธรรมนูญ ได้ให้อำนาจอย่างกว้างขวางที่จะตรา พระราชกำหนดได้เสมอไป ได้มีหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมการออกกฎหมายของฝ่าย บริหารไว้ กล่าวคือกฎหมายที่ฝ่ายบริหารได้ตราขึ้นไว้แล้วจะต้องนำมาเสนอให้ฝ่ายนิติบัญญัติ

ให้ความเห็นชอบ เพราะฝ่ายนิติบัญญัติเป็นเจ้าของอำนาจในการจัดทำกฎหมาย แต่สำหรับ
 หลักการใหม่ที่ผมกำลังกล่าวอยู่นี้เป็นอีกกรณีหนึ่ง นอกเหนือไปจากการตราพระราชกำหนด
 จะเห็นว่ารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ให้อำนาจฝ่ายบริหารตราพระราชกำหนดได้อยู่แล้วตาม
 มาตรา ๑๔๖ หรือมาตรา ๑๔๗ แต่ในกรณีมาตรา ๑๗๖ เป็นเรื่องรัฐสภาลงมติมอบให้
 ฝ่ายบริหารตรากฎหมาย คือลงมติให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางคณะ
 รัฐมนตรีโดยประกาศพระบรมราชโองการให้ใช้บังคับคงเช่นพระราชบัญญัติ เมื่อเทียบเคียง
 กับอำนาจการตราพระราชกำหนดจะเห็นได้ว่ารัฐสภาไม่ต้องลงมติ รัฐธรรมนูญกำหนดให้
 ฝ่ายบริหารมีอำนาจตราพระราชกำหนด ได้ ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วน หรือรักษาความ
 ปลอดภัยสาธารณะ และจะเรียกประชุมรัฐสภาไม่ทันที่ หรือเมื่อมีความจำเป็นต้องออก
 กฎหมายเกี่ยวกับการภาษีอากรเป็นต้น เมื่อตราพระราชกำหนดแล้วจึงนำพระราชกำหนดนั้น
 มาขอความเห็นชอบจากรัฐสภา สรุปแล้วจากผลของหลักการใหม่นี้ฝ่ายรัฐบาลมีอำนาจออก
 กฎหมายได้โดยพระราชกำหนดประการหนึ่ง และถ้าหากว่าประเทศอยู่ในภาวะกับขัณจริง ๆ
 หรืออยู่ในสถานะสงคราม ฝ่ายนิติบัญญัติอาจจะมอบอำนาจให้ฝ่ายบริหารออกกฎหมายได้
 เช่นเดียวกับฝ่ายนิติบัญญัติ กฎหมายฉบับนั้นต้องเรียกว่า ประกาศพระบรมราชโองการ
 มีค่าเสมือนกับพระราชบัญญัติทุกประการ และเมื่อฝ่ายบริหารคือคณะรัฐมนตรีได้ประกาศ
 พระบรมราชโองการออกไปแล้วก็ไม่ต้องนำมาขอความเห็นชอบต่อสภาอีก เป็นผลสมบูรณ์
 เหมือนกับพระราชบัญญัติทุกประการ นี่ก็เป็นหลักการใหม่ลำดับสุดท้ายที่ได้กล่าวมา

หลักการใหม่ๆ เท่าที่สรุปได้รวม ๗ ประการด้วยกัน ก็มีทั้งส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจ
 นิติบัญญัติ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจบริหาร เหตุผลมีอยู่ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว หลักการเหล่านี้
 จะเป็นผลดีหรือไม่ก็ต้องปล่อยให้กาลเวลาเป็นเครื่องตัดสิน ดังที่พระบาทสมเด็จพระ
 เจ้าอยู่หัวได้มีพระราชดำรัสที่ว่ารัฐธรรมนูญนี้จะศักดิ์สิทธิ์หรือไม่ก็อยู่ที่ตัวบุคคลที่เป็นผู้ใช้
 อำนาจตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ในที่สุดนี้ขอขอบคุณท่านทั้งหลายที่ได้มาฟังปาฐกถาของ
 ผมในวันนี้ และถ้าหากจะมีอะไรซักถามก็ยินดีจะให้คำกระจ่างแจ้งเพิ่มเติม

ถาม ขอประทานทราบเรียนถามท่านที่ได้กรุณาให้ความกระจ่างแจ้งในหลักการใหม่ๆ
 ข้อสุดท้าย คือกระผมสงสัยว่า ในภาวะเช่นที่รัฐสภามอบอำนาจให้คณะรัฐบาลเป็นผู้มีอำนาจ

ออกกฎหมายได้ในภาวะหนึ่ง เมื่อมีภาวะคับขันหรือไม่สะดวกต่อการที่จะเรียกประชุมสภานั้น กระผมใคร่ขอทราบเรียนว่าถ้าหากภาวะคับขันนั้นมีอันต้องยืดเยื้อออกไปเป็นเวลานานกว่า ที่อายุของสภาหรือการสิ้นสุดของสมาชิกสภาผู้แทนแล้ว สงสัยว่าผลปฏิบัติที่คณะรัฐมนตรี ได้ปฏิบัติไปนั้นจะมีผลบังคับประการใด หรือว่าเมื่อคณะรัฐมนตรีได้ปฏิบัติไปแล้ว อำนาจ ของคณะรัฐมนตรียังมีอยู่หรือไม่

ตอบ ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรา ๑๗๖ หลักการเป็นสิ่งที่ได้เรียนให้ทราบแล้วว่า รัฐสภาจะต้องเป็นผู้มอบอำนาจ เมื่อได้มอบไปแล้วไม่ได้หมายความว่า จะไม่มีระยะเวลา รัฐสภาจะลงมติเลิกการมอบอำนาจที่ให้รัฐบาลใช้อำนาจแทนตนนั้นเมื่อใดก็ได้ คำถามที่ สงสัยว่า ถ้าหากสภามคมอายุลงไป การมอบอำนาจนั้นยังคงใช้ได้หรือไม่ และจะทำอย่างไร ในกรณีเช่นนี้ ถ้าหากว่าสภาได้สิ้นอายุลง ในทางปฏิบัติถ้าหากว่าประเทศอยู่ในภาวะเป็นปกติ ก็ต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นมาใหม่ จึงเป็นหน้าที่ของสภานั้นเองที่จะต้องพิจารณาว่าควร มอบอำนาจต่อไปหรือควรที่จะเลิกมติเสีย แต่ถ้าหากว่าไม่สามารถดำเนินการเลือกตั้งได้แล้ว ในกรณีเช่นนี้เข้าใจว่าประเทศต้องอยู่ในภาวะที่ร้ายแรงมากจนกระทั่ง ไม่สามารถ จะเลือกตั้ง ได้ อำนาจนี้ก็คงจะยังมีอยู่ต่อไป ทราบจนกระทั่งประเทศเข้าสู่ภาวะปกติ มีปัญหาที่ว่าควร จะมอบอำนาจต่อไปหรือไม่ก็ย่อมเป็นอำนาจของสภานิติบัญญัติสภาใหม่ที่จะพิจารณาต่อไป

ถาม คำสั่งของคณะปฏิวัติออกมาหลายฉบับ อยากจะทราบว่าฉบับไหนขัดต่อ รัฐธรรมนูญที่ประกาศใช้หรือไม่ การที่เราจะทราบว่าฉบับไหนขัด ฉบับไหนไม่ขัด ประชา-ชนต้องเอาสิทธิเสรีภาพของตัวเอง ไปแลกกับกฎหมายว่าฉบับไหนจะขัดอย่างเช่นการมี ไฮค์ปาร์กเป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้จะให้ตุลาการรัฐธรรมนูญตีความเสียก่อนจะได้หรือไม่

ตอบ เกี่ยวกับเรื่องนี้ เป็นเรื่องในทางปฏิบัติของตุลาการรัฐธรรมนูญ ปัญหาที่ว่า ประกาศของคณะปฏิวัติต่าง ๆ นั้นจะขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้นเป็นเรื่องความนึกเห็นของ แต่ละบุคคล ซึ่งยังไม่มีผลแน่นอน ผลแน่นอนจะเกิดขึ้นเมื่อตุลาการรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัย ชี้ขาด สำหรับข้อข้องใจว่าตุลาการรัฐธรรมนูญจะต้องใช้เวลาในการชี้ขาด และทำให้ต้อง ปฏิบัติตามประกาศของคณะปฏิวัติไปพลางก่อน และเห็นว่าควรมีมาตรการให้ตุลาการ รัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยเสียก่อนโดยไม่กัองฟ้องศาลนั้น ในปัญหาข้อนี้ได้มีการพิจารณา

เหมือนกันว่าควรกำหนดวิธีดำเนิน ของตุลาการรัฐธรรมนูญอย่างไรจึงจะได้สมบูรณ์ไม่ล่าช้า ในบางประเทศเขากำหนดให้ตุลาการรัฐธรรมนูญเข้ามามีบทบาทมา ซึ่งกฎหมาย ก่อนการประกาศใช้ เช่น ในประเทศฝรั่งเศส ก่อนประกาศใช้กฎหมาย ถ้าหากว่าประธานสภาที่ตี ประมุขของรัฐก็เห็นว่ากฎหมายนั้นจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ อาจขอให้ตุลาการรัฐธรรมนูญตี ความเสียก่อน เมื่อตุลาการรัฐธรรมนูญตีความแล้ว ถ้าเห็นว่าขัดก็ต้องแก้กฎหมายจนไม่ขัด กับรัฐธรรมนูญจึงประกาศใช้ได้ วิธีนี้ก็เป็นหลักประกันที่ตัวอย่างหนึ่ง คือไม่เกิดผลเสียหาย แก่ประชาชน เพราะกฎหมายที่ประกาศใช้แล้วเป็นกฎหมายที่ได้ผ่านการพิจารณาของตุลาการ รัฐธรรมนูญเป็นผู้ชี้ ปัญหาเรื่องกฎหมายขัดต่อรัฐธรรมนูญนั้นประเทศที่ใช้รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรนอกจากประเทศอังกฤษ ได้กำหนดเป็นหลักไว้ในรัฐธรรมนูญว่า กฎหมาย ธรรมดาจะขัดต่อรัฐธรรมนูญไม่ได้ เมื่อวางหลักเช่นนี้แล้ว ปัญหาว่าใครจะเป็นผู้ชี้ขาด มี อยู่ ๒ ระบบ ระบบหนึ่งให้ศาลยุติธรรมเป็นผู้ชี้เช่น ได้แก่สหรัฐอเมริกา และประเทศอื่น ๆ อีกมากมาย บางประเทศก็ให้ศาลรัฐธรรมนูญ หรือคณะตุลาการรัฐธรรมนูญของประเทศเป็น ผู้ชี้ ประเทศที่ใช้ตุลาการรัฐธรรมนูญหรือศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้ชี้ ก็มีเยอรมัน ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย อิตาลี เมื่อก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ รัฐธรรมนูญส่วนมากนิยมกำหนดให้ศาลรัฐ ธรรมนูญเป็นผู้ชี้ว่ากฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่มาในบัจจุบันนี้เห็นว่าการชี้กฎหมาย ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้นควรจะให้ศาลยุติธรรมเป็นผู้ชี้เพราะศาลยุติธรรมเป็น ผู้มีหน้าที่ ใช้กฎหมายอื่น ๆ อยู่แล้ว ถ้าให้ศาลยุติธรรมเป็นผู้ชี้ก็เท่ากับว่ายอมรับว่าศาลยุติธรรมมี อำนาจเหนือฝ่ายนิติบัญญัติเพราะเมื่อฝ่ายนิติบัญญัติทำกฎหมายขึ้นมาแล้ว ศาลอาจบอก ว่ากฎหมายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญก็ได้ ซึ่งมีผลเท่ากับให้ศาลมีอำนาจเหนือฝ่ายนิติบัญญัติ ด้วยเหตุนี้จึงมีบางประเทศเห็นว่าไม่ควรที่จะให้ศาลยุติธรรมเป็นผู้ชี้ ควรจะจัดตั้งคนกลาง ขึ้นมาหรือที่เรียกว่าศาลรัฐธรรมนูญหรือตุลาการรัฐธรรมนูญให้ทำหน้าที่เป็นผู้ชี้ สำหรับ ในประเทศไทยเราถือหลักว่าในกรณีที่กฎหมายธรรมดาขัดต่อรัฐธรรมนูญนั้น รัฐธรรมนูญ บัญญัติให้เป็นหน้าที่ศาลยุติธรรม ที่จะต้องส่งไปให้ตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัย บุคคล อื่นไม่มีสิทธิที่จะส่งไป ฉะนั้นศาลยุติธรรมจะรับคำฟ้องว่ากฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญ จึงต้องเป็นไปตามกระบวนการวิธีพิจารณาคความ และถ้าศาลยุติธรรมเห็นว่า เป็นปัญหาเกี่ยว กับ การขัดต่อรัฐธรรมนูญก็ส่งไปให้ตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัย

ในส่วนที่เกี่ยวกับการประกาศของคณะปฏิวัติที่เป็นปัญหาตามมานั้น ปัญหาว่าจะขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่เช่นนั้น ไม่มีใครสามารถตอบได้ ผมเองก็ตอบไม่ได้นอกจากมีความรู้สึกนึกคิดอยู่ในใจว่าขัดหรือไม่ แต่การให้คำตอบที่ถูกต้องแน่นอนต้องอยู่ที่ตุลาการรัฐธรรมนูญและจะใช้เวลานานเท่าไรนั้น ผมก็คาดไม่ได้

ถาม บรรดาคำสั่งของนายกรัฐมนตรีที่ได้สั่งการโดยอ้างมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ยังมีผลใช้บังคับต่อไปอย่างไร ในเมื่อรัฐธรรมนูญประกาศใช้แล้ว

ตอบ รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๘๓ ได้บัญญัติว่า “บรรดาคำสั่งซึ่งนายกรัฐมนตรีได้สั่งโดยอ้างมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองแห่งราชอาณาจักร ให้คงมีผลใช้บังคับต่อไป” ความในข้อนี้เป็นความที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้คำสั่งของนายกรัฐมนตรีซึ่งได้สั่งการตามมาตรา ๑๗ มีผลใช้บังคับต่อไป เป็นเจตนาแท้จริงของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ปัญหาเมื่ออยู่ที่ทำไมต้องบัญญัติไว้เช่นนั้น เป็นการเหมาะสมหรือไม่ ในการให้คำตอบขอได้โปรดระลึกว่ามาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรนั้นได้ถูกยกเลิกเสียแล้ว เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑ นายกรัฐมนตรีจะอาศัยมาตรา ๑๗ สั่งการใหม่อีกไม่ได้ เพราะเหตุที่ว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่ไม่ได้ให้อำนาจแต่เมื่อรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติให้คำสั่งตามมาตรา ๑๗ มีผลใช้บังคับต่อไป คำสั่งนั้นย่อมใช้ได้ เพราะได้มีการรับรองโดยกฎหมายสูงสุดของประเทศ สำหรับปัญหาที่ว่า การเขียนรับรองคำสั่งมาตรา ๑๗ นั้นมีความจำเป็นอย่างไรบ้าง พึงระลึกว่าคำสั่งของนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๗ นั้น มีหลายประการด้วยกัน เป็นคำสั่งเกี่ยวกับการยึดทรัพย์ของจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ก็คือ ซึ่งในเรื่องนี้คณะกรรมการสำรวจทรัพย์สินของจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ยังปฏิบัติการไม่เสร็จสิ้นกำลังติดตามทรัพย์สินอยู่ หรือกำลังดำเนินการต่าง ๆ อยู่ ถ้าหากไม่มีมาตรานี้แล้ว คณะกรรมการก็ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และถ้าในภายหน้าถ้าเกิดสืบรู้ว่า มีบุคคลใดครอบครองทรัพย์สินของจอมพล สฤษดิ์ อยู่จำนวนมาก การติดตามเอาคืนมาเป็นของรัฐโดยชอบธรรมก็ไม่อาจจะทำได้ เพราะคำสั่งตามมาตรา ๑๗ ไม่มีผลใช้บังคับเสียแล้ว นี่เป็นเหตุผลประการแรก เหตุผลต่อไปมีว่าคำสั่งของนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๗ นั้นเป็นคำสั่งลงโทษผู้กระทำความผิดกฎหมายรวมอยู่ด้วย เช่น ผู้ค้า

ยาเสพติดเฮโรอินหรือฝิ่นเป็นต้น คำสั่งในเรื่องนี้ไม่มีผลเสร็จเด็ดขาด เพราะไม่ได้ไปสั่งให้
 ประหารชีวิตเหมือนอย่างโจรปล้นตลาดท่าเรือ นายกรัฐมนตรีได้ใช้มาตรา ๑๗ สั่งลงโทษผู้
 กระทำผิดลงโทษหนักไปตามความร้ายแรงของการกระทำ บางคนก็ให้จำคุกตลอดชีวิต บางคน
 ก็ยิงเป้า บางคนก็ให้จำคุก ๒๐ ปี ๓๐ ปี แล้วแต่การกระทำเข้าขั้นร้ายแรงแค่ไหนเพียงใด
 และเนื่องจากคำสั่งยังมีผลสมบูรณ์ครบถ้วนเพราะเพิ่งใช้ได้เพียงปีเดียวหรือ ๒ ปี ฉะนั้น
 ถ้าหากว่าไม่เขียนมาตรา ๑๘๓ ไว้เช่นนี้แล้ว ผลก็จะเกิดว่าคนอาจไปร้องต่อศาลบอกว่าการ
 ที่เขาถูกขังตามคำสั่งมาตรา ๑๗ นั้น เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เพราะรัฐ-
 ธรรมนูญในหมวดว่าด้วยสิทธิเสรีภาพของประชาชนมาตรา ๒๘ บัญญัติว่าก่อนจะมีคำ
 พิพากษาถึงที่สุดแสดงบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความ
 ผิดมิได้ เขาอาจอ้างว่าเขาถูกนายกรัฐมนตรีสั่งขังตามคำพิพากษาของศาล การขังจึงเป็น
 การขัดต่อรัฐธรรมนูญ ในข้อนี้คณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณากันว่า
 เป็นการสมควรแล้วหรือที่ว่าบุคคลกระทำความผิดอย่างร้ายแรงถูกนายสั่งจำคุกถึง ๒๐ ปี
 พอรับโทษได้เพียง ๒ ปี หรือปีกว่า ๆ หรือ ๖ เดือนก็ต้องปล่อยตัวไป เพราะเหตุที่ว่า
 มาตรา ๑๗ ไม่มีผลใช้บังคับต่อไป ในกรณีเช่นนี้ความไม่สมควรและไม่เป็นธรรมก็จะเกิด
 ขึ้น สภาร่างรัฐธรรมนูญจึงได้บัญญัติมาตรา ๑๘๓ ขึ้นไว้เพื่อให้ผลบังคับตามมาตรา ๑๗
 ของนายกรัฐมนตรีนั้นเป็นไปโดยสมบูรณ์ตามควรแก่กรณี

ถาม เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ได้ปรากฏในเมื่อวานนี้ คือว่ามีจำเลยในคดีหนึ่งยื่น
 คำร้องต่อศาลว่าพนักงานสอบสวนฟ้องผิดศาล คือ ศาลทหารซึ่งตั้งโดยคำสั่งคณะปฏิวัติ
 นั้น บัดนี้ไม่มีแล้ว คือศาลอาญาเดิมซึ่งคณะปฏิวัติให้ตั้งเป็นศาลทหาร เพราะว่าคำสั่งของ
 คณะปฏิวัติเป็นไปโดยมิได้รับสนองพระบรมราชโองการ เมื่อรัฐธรรมนูญออกมาใหม่แล้ว
 จำเลยเห็นว่า เป็นการสอบสวนนำจำเลยไปส่งศาลผิด อันนี้เหตุผลจะเป็นประการใดในทาง
 กฎหมาย ขอความกรุณาอธิบาย

ตอบ คำถามที่ท่านถามนั้นผมก็อยากจะตอบ แต่ทว่าเป็นคดีที่อยู่ในโรงศาลแล้ว
 ไม่อาจตอบได้ เพราะจะเป็นการละเมิดอำนาจศาล ของการวินิจฉัยปล่อยให้เป็นหน้าที่ของ
 ศาลยุติธรรมหรือศาลทหารก็ตามที่จะเป็นหน้าผู้วินิจฉัยต่อไป

ถาม ผมขออนุญาตเรียนถามว่า ตามมาตรา ๑๓๗ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง นายกรัฐมนตรีคนหนึ่งและรัฐมนตรีอีกไม่น้อยกว่า ๑๕ คน และไม่เกิน ๓๐ คน ประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน ให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนาม รับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ข้อความอันนี้หะครบ ผมก็เลยอ่านไปถึง หมวด ๗ นี้แล้วไม่ปรากฏว่า บุคคลที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนั้นต้องมาจากสมาชิกวุฒิสภาหรือมาจากสมาชิกสภาผู้แทนหรือมาจากบุคคลประเภทใด เพราะฉะนั้นผมขอความ กรุณาได้ชี้แจงด้วยครับว่า บุคคลที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนั้น ในรัฐธรรมนูญนี้กำหนด ไว้หรือเปล่านั้นมาจากบุคคลประเภทใด

ตอบ สำหรับตัวบุคคลที่องค์พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีก็ขึ้น ในรัฐธรรมนูญไม่ได้บัญญัติไว้ว่าจะต้องมาจากวุฒิสภาหรือสภาผู้แทน ฉะนั้นในส่วนที่เกี่ยวกับตัวนายกรัฐมนตรี จึงสรุปแล้วแต่ประธานรัฐสภาซึ่งเป็นผู้ลงนามรับ สอนองพระบรมราชโองการจะเสนอชื่อบุคคลใดต่อองค์พระมหากษัตริย์ และประธานรัฐสภา จะมีทางทราบได้อย่างไรว่า ควรถวายคำแนะนำให้ทรงแต่งตั้งบุคคลใดเป็นนายกรัฐมนตรี นั้นประธานรัฐสภาอาจใช้วิธีเรียกประชุมสมาชิกรัฐสภาเป็นการภายใน เพื่อจะได้ทราบว่า วุฒิสภาและสภาผู้แทนสนับสนุนบุคคลใดให้เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อเห็นว่ามีเสียงสนับสนุน เพียงพอที่จะให้รัฐบาลมีเสถียรภาพพอสมควรแล้ว ประธานสภาก็นำชื่อบุคคลนั้นกราบบังคม ทูลเพื่อทรงแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีต่อไป เมื่อแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว ตัวนายก รักรัฐมนตรีนั้นเองจะเลือกผู้ร่วมคณะคือรัฐมนตรีต่อไป ในการเลือกตัวบุคคลใดที่จะเป็น รัฐมนตรีนั้นจะเลือกจากบุคคลใดก็ได้ ไม่ได้บังคับว่าจะต้องเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิก สภาผู้แทนเสมอไป ไม่เหมือนกับรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๕ ซึ่งบัญญัติว่ารัฐมนตรี อย่างน้อย ๑๕ นาย จะต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทน แต่ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ปล่อยให้ เป็นดุลยพินิจของนายกรัฐมนตรีที่จะเลือกเพื่อนตัวบุคคลตามที่เห็นสมควร มีเพียงข้อห้าม ว่าถ้าเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทน แล้วจะแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีในขณะเดียวกั นไม่ได้ ต้องขอให้สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนลาออกเสียก่อน ถ้าหากไม่ประสงค์

จะแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทน จะแต่งตั้งบุคคลภายนอกก็ได้ไม่มีข้อห้ามไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่อย่างไรก็ดีถ้านายกรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลที่สมาชิกส่วนมากเขาไม่เห็นพ้องด้วย หรือเห็นว่ามีความสามารถในการบริหารราชการแผ่นดิน สมาชิกอาจเข้าชื่อเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีทั้งคณะ หรือเป็นรายบุคคลก็ได้ จึงเห็นได้ว่ามีมาตรการที่จะควบคุมบุคคลที่จะมาบริหารราชการแผ่นดินอยู่แล้วพอสมควร

△

**ทุนการศึกษา
บองเอเอสโซ่
มีอยู่ทั่วทุกจังหวัด
ช่วยเด็กอึดคัคค
แต่เรียนดี**

เอสโซ่ Esso ช่วยส่งเสริมการพัฒนาชาติไทย

LIART

วาระกระทู้ถาม

ในสภาผู้แทน

โดย อาสา ทรัพย์อนันต์

△

“ข้าพเจ้าจะตั้งกระทู้ถามในสภา” คำพูดประโยคนั้นเป็นประเด็นอาวูธวิเศษของสมาชิกรัฐสภาจำนวนไม่น้อย ซึ่งได้รับข้อเคื่อคร้อนข้องใจจากประชาชนในเขตจังหวัดของเขาที่จะให้ใช้อาวูธนี้กับรัฐบาลหรือกับสถาบันการปกครองแห่งประเทศของตน บุคคลทั่วไปอาจเขียนจดหมายถึงสมาชิกสภา ฯ ผู้ซึ่งตนหวังและมีความพอใจที่จะระบายข้อข้องใจหรือชี้จุดแห่งความเคื่อคร้อนนั้น ๆ เพื่อเป็นแนวทางให้สมาชิก ฯ อันเป็นผู้แทนของตนตั้งกระทู้ถามในสภาต่อไป หรือมิฉะนั้นสมาชิกสภา ฯ เองจะประมวลข้อเคื่อคร้อนข้องใจของประชาชนที่ตนเป็นผู้แทนอยู่นั้น โดยนำมาตั้งเป็นกระทู้ถามในสภาเสียเองก็ได้

การตั้งกระทู้ถามในสภานั้น เป็นแนวทางที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งจะกระทำให้คณะรัฐบาลและบรรดาข้าราชการทั้งหลายของประเทศได้ตื่นตัวอยู่เสมอ ทั้งฟังสังวร ระมัดระวัง บ้องกันมิให้การบริหารงานราชการของตนผิดพลาดเพี้ยนปล้่าลงไปได้ การบริหาร การปฏิบัติราชการที่ผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ ของข้าราชการทั้งหลายนั้น ประชาชนจะมีโอกาสได้ทราบและมีหนทางที่จะช่วยกันขจัดบ้กเบ้าให้ดีขึ้น ก็โดยการตั้งกระทู้ถามในสภา ฯ ฉะนั้น การตั้งกระทู้ถามจึงเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้สถาบันการปกครองของประเทศ ได้ตระหนักสังวร

LI RT

ระมัดระวัง รับผิดชอบในผลงานการปฏิบัติราชการให้บังเกิดผลดี เป็นที่เชื่อถือของประชาชนต่อไป

วาระกระทู้ถามในสภาผู้แทนจะดำเนินการไปอย่างไร ใครจะขอยกตัวอย่างสภาสამัญของอังกฤษที่ถือเป็นแม่แบบระบบการปกครองโดยรัฐสภา กล่าวคือโดยปกติวาระกระทู้ถามในสภาสามัญ จะมีเวลากระทู้ถามจำกัดประมาณ ๑ ชั่วโมงของการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ อีกที่สมาชิกสภาสามัญ มร. สเตเฟ่น คิง-ฮอล ได้เขียนพรรณนาถึงลักษณะวิธีการตั้งกระทู้ถามในสภาสามัญไว้ในหนังสือ “รายงานข่าวอันมิใช่เป็นทางราชการ” ซึ่งได้ถ่ายถอดคัดลอกมาจากหนังสือ Hansard (หนังสือรายงานการประชุมโดยละเอียดเป็นทางราชการของรัฐสภาอังกฤษ) อีกต่อหนึ่งไว้ดังนี้

“วิธีหนึ่งของการใช้สิทธิที่สำคัญที่สุดของสมาชิกรัฐสภา คือการตั้งกระทู้ถามในสภา แม้ว่าจะมีผู้ใดได้เขียนจดหมายถึงสมาชิกรัฐสภาว่า “โปรดตั้งกระทู้ถามดังต่อไปนี้.....ในสภา” เพื่อให้สมาชิกสภาผู้นั้นพิจารณาคงใจที่จะตั้งประเด็นหัวข้อเป็นกระทู้ถามในสภา ตามปกติสมาชิกผู้นั้นได้รับจดหมายจะพิจารณาหัวข้อกระทู้ถามของเอกชนเสมอ ถ้าเขาประสงค์จะเห็นด้วยไม่ว่าจะเป็นคำถามที่ต้องการคำตอบเป็นลายลักษณ์อักษรหรือกระทู้ถามที่ต้องการคำตอบจากปากคำของรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้อง ถ้าเขาพอใจจะได้รับคำตอบเป็นลายลักษณ์อักษร คำตอบนั้นจะตีพิมพ์ในหนังสือ Hansard หากว่าสมาชิกสภาผู้นั้นต้องการคำตอบจากปากคำของรัฐมนตรี เขาจะต้องเขียนกระทู้ถามเป็นลายลักษณ์อักษรแล้วส่งให้เจ้าหน้าที่ของสภาด้วยตนเอง เพื่อจะได้เสนอต่อไปจนถึงประธานสภา และต้องส่งกระทู้ถามนั้นเป็นการล่วงหน้าอย่างน้อย ๒ วัน ก่อนวันที่เขาประสงค์จะให้มีการตั้งกระทู้ถามนั้นในสภา

ระยะเวลา ๒ วันนั้น เป็นระยะที่เปิดโอกาสให้แก่รัฐมนตรีเจ้ากระทรวง ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระทู้ถามนั้น ๆ ได้ตรวจสอบ ค้นหาเรื่องราวเกี่ยวกับข้อเท็จจริง เพื่อทำคำตอบไว้ให้เพียงพอ กระทู้บางกระทู้ต้องเกี่ยวโยงและปรึกษาหารือเจ้ากระทรวงต่าง ๆ ถึง ๖ กระทรวงก็เคยมี บางกระทู้ต้องโทรเลขเพื่อขอคำตอบจากเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ห่างไกลโพ้นทะเลตามส่วนต่าง ๆ ของโลกก็เคยมี

กระทู้ถามที่ต้องตอบโดยรัฐมนตรี จะได้พิมพ์สำเนาขึ้นทุกวัน และเมื่อถึงวาระ ชั่วโมงกระทู้ถามแล้ว สมาชิกต่างก็สนใจจ้อกยอยฟังคำตอบกระทู้ขึ้น ๆ พอถึงเวลา ประธานสภาจะได้เรียกชื่อสมาชิกผู้ตั้งกระทู้ สมาชิกผู้นั้นจะยืนขึ้นกล่าวแถลงหัวข้อถามของเขาเป็นลำดับ เสร็จแล้วรัฐมนตรีจะลุกขึ้นตอบ

เมื่อรัฐมนตรีตอบเสร็จ บางทีสมาชิกก็จะลุกขึ้นซักถามเป็นภาคผนวกเพิ่มเติม บางประการ เช่น ซักถามถึงปัญหาที่จะพึงมีพึงเกิดขึ้นในกาลต่อไป ข้อซักถามภาคผนวกเพิ่มเติมนี้ โดยมากผู้ซักถามได้ซักขึ้นอย่างกะทันหันและมิได้มีการเตรียมตัวมาก่อน เพราะผู้ถามได้อนุมานมาจากคำตอบของรัฐมนตรีนั่นเอง กล่าวคือเป็นข้อซักถึงปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อลวงหาเหตุผลข้อเท็จจริง แต่ก็เกี่ยวโยงอยู่ในประเด็นของกระทู้ถามนั้น ๆ บางครั้งรัฐมนตรีไม่ทราบข้อเท็จจริงในข้อซักถามของสมาชิกที่ได้ถามเพิ่มเติมขึ้นมาเลย ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงต้องช่วยกันคิดหาคำตอบให้ได้ทันควัน และต้องอาศัยปฏิภาณสามารถ tactics หาคำตอบอย่างรวดเร็ว และให้เป็นที่น่าพอใจของผู้ซักถามด้วย

ข้าพเจ้า (มร. สเตเฟน คิง-ฮอล) จะขอยกตัวอย่าง กรณีเมื่อครั้งที่ข้าพเจ้า ได้ซักถามเพิ่มเติมอย่างกะทันหันในเฉพาะหน้า และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในขณะนั้น (มร. อีเคน) ไม่พร้อมที่จะตอบ ครั้งนั้น ข้าพเจ้าได้ตั้งกระทู้ถาม เพื่อพยายามที่จะให้รัฐบาลมีความสนใจมากขึ้น ในอันที่จะส่งเสริมให้หนังสือรายงานการประชุมโดยละเอียดของรัฐสภา ได้เผยแพร่ขยายตัวให้กว้างขวางยิ่งขึ้น คำถามข้อแรกของข้าพเจ้าที่ตั้งถามท่านรัฐมนตรีต่างประเทศผู้นี้ คือ “กระทรวงการต่างประเทศได้ส่งหนังสือ Hansard ไปยังสถานทูตอังกฤษในต่างประเทศ หรือไม่ ถ้าส่งได้ส่งไปอย่างไร”

มร. อีเคนตอบว่า “ส่งไปแห่งละเล่มเท่านั้น”

ข้าพเจ้าทราบล่วงหน้าแล้วว่า ท่านรัฐมนตรีจะต้องตอบเช่นนั้น และข้าพเจ้าก็หวังด้วยว่าสภาสามัญคงจะตกตะลึง และสมาชิกทั้งหลายคงจะฉลาดพอที่จะทราบข้อสังเกตด้วยวิธีการของเขาเองว่า ในกรณีนี้รัฐบาลไม่ได้ส่งหนังสือ Hansard ไปยังบรรดาสถานทูตของเราทั้งหมดเลย มร. อีเคน ก็ตระหนักดีว่าสภาจนและตกตะลึงจริง ๆ ในปัญหานี้

ข้าพเจ้ารู้สึกและมั่นใจอย่างยิ่งว่า คงจะมีการปฏิบัติอะไรบางอย่างเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผิดปกติและบกพร่องไป แต่เพื่อที่จะดำเนินการในสิ่งซึ่งข้าพเจ้ารู้สึกว่า ข้าพเจ้ากำลังได้เปรียบอยู่นี้ ข้าพเจ้าจึงระดมคำซักถามที่มี ได้เตรียมไว้ล่วงหน้าต่อไปอีกว่า “บรรดาอัครราชทูตของเรา จะเข้าใจชาวซึ่ง ได้ถูกต้องอย่างไร หรือไม่ ว่าสภาสามัญมีวิเทโศบาย ไปในรูปใดบ้าง ในเมื่อเขาไม่ได้รับหนังสือรายงานการประชุมโดยละเอียดของรัฐสภา”

มร. อีเคน ไม่ได้ให้คำตอบที่เหมาะสมนัก แต่ท่านก็ได้กล่าวว่า “ได้ส่งรายงานย่อที่คัดลอกมาจาก Hansard ไปให้บรรดาสถานทูตต่าง ๆ ของเราแล้ว”

สมาชิกสภาผู้หนึ่งลุกพรวดขึ้นทันที ระดมคำซักข้อขึ้นขึ้นมาว่า “ใครเป็นผู้คัดเลือกคัดลอกรายงานย่อเหล่านั้น” (การอภิปราย การซักถามกระทำในสภาสามัญของอังกฤษ ถือเป็น การสนทนา แม้จะไม่ใช่ผู้ตั้งกระทู้ สมาชิกอื่นก็มีโอกาสซักถามได้)

มร. อีเคน ตอบว่า “กระทรวงการต่างประเทศ”

พอตอบดังนั้นก็มีเสียง “โอ้!” (เสียงสอศหมายถึงคำนี้ไม่เห็นด้วย) จากสมาชิกประมาณ ๕๐ คน

ผลของการตั้งกระทู้ถามนี้ ทำให้ต้องตั้งกันส่งหนังสือ Hansard ไปยังบรรดาสถานทูตของอังกฤษ ณ ประเทศต่าง ๆ กันใหม่

การจัดให้มีเวลากระทู้ถามขึ้นในรัฐสภา เป็นสารสำคัญที่มีชีวิตจิตใจอย่างยอดเยี่ยมประการหนึ่งของระบบรัฐสภา เป็นอำนาจอันสมบูรณ์ที่บรรดาสมาชิกรัฐสภามีอยู่ และจะพึงใช้ตรวจสอบควบคุมให้การบริหารราชการของรัฐบาล และของข้าราชการได้ ไปสู่ผลดี สมประสงค์ของระบอบประชาธิปไตยที่ทุกคนปรารถนา

ผลงานของ

อดีตประธานาธิบดีไอเซนเฮอว์

△

สหรัฐได้สูญเสียรัฐบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ในรอบศตวรรษไป เมื่อวันที่ ๒๙ เดือนที่แล้ว เขาผู้นั้นคือ พลเอกพิเศษ ดไวท์ เดวิด ไอเซนเฮอว์ ซึ่งเคยครองตำแหน่งผู้นำสูงสุดทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน คือเป็นทั้งผู้บัญชาการทหารสูงสุดพันมิตร เสนาธิการทหารบกสหรัฐ อันเป็นตำแหน่งสูงสุดทางทหารของสหรัฐในขณะนั้น ผู้บัญชาการสูงสุดของกองทัพนาโต และในที่สุดได้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐรวม ๒ รอบด้วยกัน เป็นเวลา ๘ ปี

ชีวิตนักการทหารของอดีตประธานาธิบดีไอเซนเฮอว์ เป็นมาอย่างรุ่งโรจน์ที่สุดอย่างไม่มีนายทหารคนใดของประเทศนั้นเสมอเหมือน จากนายทหารฝ่ายวางแผนและฝ่ายเสนาธิการที่ไม่เคยคุมกำลังรบ ไม่เคยออกสงครามโลกครั้งที่ ๑ และไม่เคยมีชื่อเสียงมาก่อน กลายเป็นแม่ทัพผู้ยิ่งใหญ่ของฝ่ายพันธมิตรคุมกำลังทหารไม่น้อยกว่า ๓ ล้านคน ทำศึกมีชัยชนะอย่างงดงามในแอฟริกาเหนือ ที่เกาะซิชิลี ในอิตาลี ในฝรั่งเศส และในสมรภูมิเยอรมัน เขาเป็นนายทหารคนเดียวของสหรัฐที่ได้เลื่อนยศอย่างรวดเร็วที่สุด จากตำแหน่งพันโทไปสู่ตำแหน่งพลเอกพิเศษ พลเอก ๕ ดาว ซึ่งเทียบเท่ายศจอมพลของประเทศอื่นภายในชั่วระยะเวลาเพียง ๕ ปี

คุณสมบัติอันสูงเด่นในด้านการทหาร คือเป็นผู้ที่เข้มแข็งเด็ดขาด ตัดสินใจอย่างแน่วแน่ มีความสามารถในการจัดระเบียบงานและประสานงานให้ทุกฝ่ายปรองดองกัน อีกทั้ง

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

รู้จักเลือกใช้คนที่มีสมรรถภาพให้เหมาะสมแก่หน้าที่ ได้ช่วยส่งเสริมให้เขาขึ้นไปสู่ตำแหน่งผู้นำสูงสุดฝ่ายพลเรือน ก็คือตำแหน่งประธานาธิบดีของสหรัฐได้อย่างสะดวกกายโดยได้รับความสนับสนุนจากประชาชนพลเมืองทั่วประเทศ

ประธานาธิบดีนิกสันได้กล่าวสวดศุภกวีไว้ภายในงานประกอบพิธีศพของอดีตประธานาธิบดีสหรัฐเป็นรัฐพิธี วันที่ ๓๐ เดือนที่แล้วว่า “เขาเป็นยอดมนุษย์คนหนึ่งแห่งยุคปัจจุบัน ได้เป็นสัญลักษณ์ที่ชาวอเมริกันหลายล้านคน หวังที่จะเห็นบุตรหลานของตนมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอดีตประธานาธิบดีไอเซนเฮอว์ ก็คือเป็นผู้ที่เข้มแข็ง ซื่อสัตย์สุจริตหัวหาญ และมีความเมตตาปราณี

เมื่ออดีตประธานาธิบดีไอเซนเฮอว์ถึงแก่อสัญกรรมได้วันเดียว นายเจมส์ เฮกเกอร์ตี ซึ่งเคยเป็นเลขานุการฝ่ายประชาสัมพันธ์ของอดีตประธานาธิบดีไอเซนเฮอว์ตลอดระยะเวลา ๘ ปีที่เขาผู้นั้นอยู่ในตำแหน่ง ได้เปิดเผยบันทึกลับของอดีตประธานาธิบดีไอเซนเฮอว์ตามคำสั่งของเขาผู้นั้นที่ได้แสดงถึงความสำเร็จของรัฐบาลชุดประธานาธิบดีไอเซนเฮอว์รวม ๒๓ ประการด้วยกัน ทั้งนี้เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าคำคำหุนิติเทียนอันมีต่อผลงานของเขาบางประการนั้นเป็นไปอย่างขาดความเที่ยงธรรม

ความสำเร็จ ๒๓ ประการที่อดีตประธานาธิบดีไอเซนเฮอว์บันทึกไว้ด้วยตนเอง ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๐๙ ณ บ้านไร่ ที่เมืองเกตคิสเบิร์ก ในรัฐเพนซิลเวเนีย ซึ่งมีได้เรียงตามอันดับความสำคัญของเหตุการณ์มีดังต่อไปนี้

๑. ทำให้แกวันอาลาสกาและหมู่เกาะฮาวาย เปลี่ยนฐานะเป็นมลรัฐที่ ๔๙ และ ๕๐ ของสหรัฐ
๒. สร้างเส้นทางเดินเรือทะเลเชื่อมต่อระหว่างอ่าวเซนต์ลอเรนส์ กับทะเลสาบออนตาริโอ
๓. ยุติสงครามเกาหลี
๔. ลดภาษีอากรอย่างขนานใหญ่ ในยุค ที่อดีต ประธานาธิบดี ไอเซนเฮอว์ อยู่ในตำแหน่ง
๕. ประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยสิทธิของพลเมืองเป็นฉบับแรกในระยะเวลา ๘ ปี

๖. ชักชวนมิให้คอมมิวนิสต์เข้าครอบครองอิหร่าน กัวเตมาลา เลบานอน เกาะไต้หวัน และเวียดนามใต้
๗. จัดระเบียบใหม่ในกระทรวงกลาโหมสหรัฐ
๘. เป็นฝ่ายริเริ่มและสร้างความก้าวหน้าอย่างยิ่งใหญ่ในโครงการสร้างถนน ที่นำภาคภูมิที่สุกอย่างไม่มีชาติใดปฏิบัติมาก่อนในประวัติศาสตร์
๙. ขจัดภาวะเงินเฟ้อและหาทางหน่วงเหนี่ยวมิให้ภาวะเช่นนั้นเกิดขึ้น
๑๐. ยอมรับโครงการและสร้างเรือคาน้ำใช้พลังงานปรมาณูตักจรวทโพลาริส ที่ยิงจากใต้น้ำ
๑๑. เริ่มใช้โครงการบำบัตร์รักษาผู้สูงอายุโดยไม่คิดมูลค่า
๑๒. ให้ชนต่างผิวอยู่รวมกันได้ในเขตกรุงวอชิงตัน และในกองทัพทุกเหล่าโดยไม่จำกัดออกกฎหมาย
๑๓. ค่อสู่เพื่อนโยบายทางการเงินและทางการคลัง ที่มีส่วนรับผิดชอบตลอดระยะเวลา ๘ ปี
๑๔. ขยายระยะเวลาประกันชีวิตผู้สูงอายุแก่ประชาชนกว่า ๑๐ ล้านคน
๑๕. ใช้กฎหมายว่าด้วยการศึกษาในด้านการป้องกันประเทศ
๑๖. ออกกฎหมายสงวนสถาบันหรือที่ตั้งทางทหารอันมีความสำคัญ เมื่อสงครามสิ้นสุดแล้ว ซึ่งทั้งนี้นับเป็นการกระทำครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของสหรัฐ
๑๗. ใช้กำลังทหารของส่วนกลางไปบังคับให้ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลแห่งสหพันธรัฐ เมืองลิตเติลรอก ในรัฐอาแคนซอ คือคำสั่งของศาลที่ให้ชนผิวขาวและผิวดำเรียนปนกันไว้โดยไม่มีการแบ่งแยกผิว ทั้งนี้โดยไม่มีการสูญเสียเลือดเนื้อแต่อย่างใดทั้งสิ้น
๑๘. เดินทางไปเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศต่าง ๆ ในยุโรป เอเชีย แอฟริกา และในภาคพื้นแปซิฟิก
๑๙. ริเริ่มโครงการอวกาศทำให้สามารถโคจรรอบโลกได้ภายในระยะเวลาไม่ถึง ๓ ปี

๒๐. ริเริ่มโครงการจรวคข้ามทวีปที่เข้มแข็ง
๒๑. จัดตั้งกระทรวงสาธารณสุข ศึกษาธิการ และประชาสงเคราะห์
๒๒. ริเริ่มโครงการเพื่อความก้าวหน้าทางสังคมในภาคพื้นอเมริกาลาติน ภายหลังที่ได้รับอนุมัติจากรัฐสภาให้ใช้เงิน ๕๐๐ ล้านดอลลาร์ โครงการนี้มีชื่อในภายหลังว่า “พันธมิตรเพื่อความก้าวหน้า”
๒๓. ริเริ่มโครงการปรมาณูเพื่อสันติ.

(บทความของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

๘ เมษายน ๒๕๑๒)

งานของ

รัฐสภา

บันทึกการประชุมรัฐสภา

ครั้งที่ ๑/๒๕๑๒

วันอังคารที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๒๕ นาฬิกา

พันเอกนายวรการบัญชา ประธานวุฒิสภากล่าวเปิดประชุม และได้อ่านประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีให้ที่ประชุมทราบ

ที่ประชุมรับทราบ
ครั้นแล้ว จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายของรัฐบาลต่อที่ประชุมรัฐสภา

ต่อจากนั้น สมาชิกได้ซักถามข้อข้องใจในนโยบายของคณะรัฐมนตรี ในรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเจ้ากระทรวงได้แถลงตอบชี้แจงข้อซักถามในนโยบายต่าง ๆ จนเสร็จสิ้นการอภิปราย

เนื่องจาก พันเอก นายวรการบัญชา ประธานรัฐสภามีกิจธุระจำเป็น พลตรี ศิริศิริโยธิน รองประธานรัฐสภา จึงดำเนินการประชุมแทน

ผู้ทำการแทนประธานรัฐสภาเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิในทางกฎหมาย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๖๔

ที่ประชุมได้ลงมติแต่งตั้งให้ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ พระมณูเวทย์วิมลนาท พลโท สุข เปรมนาวิน หลวงประกอบนิติสาร เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๕ นาฬิกา

ประเสริฐ บัทมะสุคนธ์

(นายประเสริฐ บัทมะสุคนธ์)

เลขาธิการรัฐสภา

LI RT

บันทึกการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๒/๒๕๑๒

วันอังคารที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๕๐ นาฬิกา

เมื่อสมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว พันเอก นายวรการบัญชา ประธานวุฒิสภากล่าวเปิดประชุม และได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบดังต่อไปนี้

๑. ได้รับหนังสือจากสมาชิกวุฒิสภา รวม ๖ คน คือ นายมนูญ บริสุทธิ์ พลตำรวจโท พิชัย กุลละวณิชย์ พลโท แสง เสนาณรงค์ นายถวิล สุนทรศารทูล พลเอก กฤษณ์ สีวะรา และหม่อมราชวงศ์ทองแท่ง ทองแดง ขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ตั้งแต่วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๑๒ เป็นต้นไป

ที่ประชุมรับทราบ

๒. ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง รวม ๖ คน คือ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ พลอากาศโท มุณี มหาสันตะ เวชยันต์รังสฤษฎ์ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล พลตรี ชาญ อังสุโชติ และนายสนิท วิไลจิตต์ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๒ เป็นต้นไป

ที่ประชุมรับทราบ

ต่อจากนั้น ประธานวุฒิสภาได้ขอให้สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับแต่งตั้งเพิ่มที่ยังมิได้ปฏิบัติตนและสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างที่มาประชุมในวันนี้ปฏิบัติตนต่อที่ประชุมตามรัฐธรรมนูญ ด้วยถ้อยคำว่า

LI RT

“ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็น
ของข้าพเจ้าโดยบริสุทธิ์ใจ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย ทั้งจะรักษาไว้และ
ปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

เลิกประชุมเวลา ๐๘.๕๕ นาฬิกา

ประเสริฐ บัณฑิตสุนทร
(นายประเสริฐ บัณฑิตสุนทร)
เลขาธิการวุฒิสภา

บันทึกการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒

วันอังคารที่ ๒๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๕.๓๐ นาฬิกา

พันเอก นายวรการบัญชา ประธานวุฒิสภากล่าวเปิดประชุม และแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ในคราวประชุมสภาผู้แทน ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๒ สภาผู้แทนได้ลงมติกำหนดสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาปีละ ๑ สมัย และวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปี กำหนดวันที่ ๒๐ มิถุนายน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๒

ที่ประชุมรับทราบ

ครั้นแล้ว ประธานวุฒิสภาได้เสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา (พ.ศ. ๒๕๖๑) ครั้งที่ ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, และ ๒๓

ที่ประชุมได้รับรองรายงานการประชุมทั้ง ๗ ครั้งนี้

ต่อจากนั้น ประธานวุฒิสภาเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาเลือกตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา

ที่ประชุมได้ลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภา ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการการต่างประเทศ มีจำนวน ๑๑ คน คือ

๑. พลโท เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์	๒. พันเอก จินตา ณ สงขลา
๓. พลอากาศเอก หะริน หงสกุล	๔. พลเอก เนตร เขมะโยธิน
๕. พลตำรวจโท จำรัส มั่นทุกานนท์	๖. พลโท โชติ นีรนต์ชัยวุฒิ
๗. พลเรือเอก ถวิล รายนานนท์	๘. พลตรี บุญมาก เทศบุตร
๘. พันเอก สนอง ฅมรงค์ษ์สัตว์	๑๐. พลเรือเอก นัย นพคุณ
๑๑. นายวิทย์ ศิวะศรียานนท์	

LIART

๒. คณะกรรมาธิการการทหาร มีจำนวน ๑๑ คน คือ

๑. พลอากาศเอก กมล เกษะตุงคะ	๒. พลโท จำเป็น จารุเสถียร
๓. พลเรือเอก จรุญ เฉลิมเกียรติ	๔. พลอากาศเอก บุญชู จันทร์เบกษา
๕. พลโท ประชุม ประสิทธิ์สรจักร	๖. พลเอก สุรกิจ มัยลาภ
๗. พลตรี ยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	๘. พลโท สุข เปรมนาวิน
๙. พลอากาศเอก สวัสดิ์ พรธานี	๑๐. พลเรือเอก อนันต์ เนตรโรจน์
๑๑. พลเอก อวบ อาสาณรงค์	

๓. คณะกรรมาธิการการปกครอง มีจำนวน ๑๑ คน คือ

๑. นายกมล วรณประภา	๒. หลวงประกอบนิติสาร
๓. พลเอก ประพันธ์ กุลพิจิตร	๔. นายสนิท วิไลจิตต์
๕. นายฟ่วง สุวรรณรัฐ	๖. พลตำรวจโท เขื่อน ประภาวัต
๗. พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร	๘. นายสมภพ โทตระกิตย์
๙. พระยาสุนทรพิพิธ	๑๐. นายเสกกล บุญยัษฐิติ
๑๑. นายประสิทธิ์ จุลละเกษ	

๔. คณะกรรมาธิการการศึกษา การสาธารณสุขและการสาธารณสุขการ มีจำนวน ๑๑ คน คือ

๑. พลโท จิตต์ สุนทานนท์	๒. พลตำรวจโท ต่อศักดิ์ ยมนาภ
๓. พระธีรณสารวิศวกกรม	๓. พันเอก พงศ์ เกษะนันท์
๔. หลวงพิณพากยพิทยาภท	๖. นายมาลัย หุวะนันท์
๕. พลเรือโท สังก์ ชลอยุธยา	๗. นายสุรพงษ์ ตีร์รัตน์
๘. พลโท ไสว ทวงมณี	๑๐. นายอินทร์ จันทร์สถิตย์
๑๑. หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล	

๕. คณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจ มีจำนวน ๑๑ คน คือ

๑. พลโท เฉลิมชัย จารุวัตร	๒. พลเรือเอก หลวงชำนาญอรุณยุทธ
๓. นายคุสิต บุญธรรม	๔. นายบุญรอก บินทสันต์
๕. พลโท บุญเรือน บัวจรรุณ	๖. นายประยูร กาญจนกุล
๗. นายเรณู สุวรรณสิทธิ์	๘. พลโท หม่อมราชวงศ์ลาภ หัตถินทร
๙. พลโท วิชัย พงศ์อนันต์	๑๐. พลโท อัมพร จินตกานนท์
๑๑. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	

๖. คณะกรรมาธิการตรวจรายงานการประชุม มีจำนวน ๑๑ คน คือ

๑. นายเกษม อุทยานิน	๒. พันเอก จิตต์ ธนะโชติ
๓. พลอากาศตรี ชู สุทธิโชติ	๔. นายประเสริฐ บัณฑิตสุนทร
๕. พันโท ประเสริฐ สุขบรรทัด	๖. พลเรือโท ศรี ทาวราย
๗. พลโท สมบูรณ์ วิจิตรานุช	๘. พันเอก แสง ชมะสุนทร
๙. พลตรี อร่าม เมนะกงคา	๑๐. พลเรือตรี โอภาส จามิกรณ์
๑๑. พลตรี หิรัญ ศิริวัฒน์	

๗. คณะกรรมาธิการเบิกตรวจรายงานการประชุมลับ มีจำนวน ๑๑ คน คือ

๑. พลเรือโท กมล สีสกลสิน	๒. พลเอก กฤษ ปุณณกันต์
๓. พลเรือโท กวี สิงหะ	๔. พลตรี เกียรติเกรียงไกร อัคระนันท์
๕. พลตำรวจตรี ชุมพล ไตรหะชาละ	๖. พลตรี เชิดชัย ทองสิงห์
๗. พันเอก ชุนทะยานราญรอน	๘. พลโท บุญชัย บำรุงพงศ์
๙. นายสุวรรณ รื่นยศ	๑๐. พลอากาศโท พิเชิต บุญยเสนา
๑๑. พลตรี ประจวบ สุนทรางกูร	

บันทึกการประชุมวุฒิสภา

๕๓

ประธานวุฒิสภาเสนอให้ที่ประชุมกำหนดวันและเวลาประชุมวุฒิสภา
ที่ประชุมได้ลงมติกำหนดให้มีการประชุมวุฒิสภาสัปดาห์ละ ๑ วัน ในวันพุธ
เริ่มแต่เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

ประเสริฐ บัณฑิต
(นายประเสริฐ บัณฑิต)
เลขาธิการวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึกการประชุมสภาผู้แทน

ครั้งที่ ๓/๒๕๑๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๒

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

พลตรี ศิริ สิริโยธิน ประธานสภาผู้แทนกล่าวเปิดประชุม และเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาเลือกตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทน
ที่ประชุมได้ลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภา ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการการต่างประเทศ มีจำนวน ๑๑ คน คือ

๑. นายพิชัย วัคคกุล	๒. นายวินิจ วังताल
๓. นายเพียรศักดิ์ นิสสัยสุข	๔. ร้อยตำรวจเอก วิชัย ฉายประเสริฐ
๕. นางจินกา อังคุโชติ	๖. นายบุญช่วย มาประเสริฐ
๗. นายเหลื่อม พันธุ์ฤกษ์	๘. นายประสิทธิ์ ชูพินิจ
๙. นายเอกุศลย์ ภูมิณรงค์	๑๐. นายปรีกา พัฒนถาบุตร
๑๑. นายพานิช สัมภวคุปต์	

๒. คณะกรรมการการทหาร มีจำนวน ๑๑ คน คือ

๑. เรือตรี สุพจน์ ตั้งตระกูล	๒. นายวิรัตน์ สุชะพันธ์
๓. จำตีบเอก อนันต์ สุขสันต์	๔. เรืออากาศตรี บุญยง วัฒนพงศ์
๕. ร้อยโท กมล ยัตนโต	๖. จำตีบตรี อนันต์ เรืองกุล
๗. ว่าที่เรือตรี วิเชียร กลิ่นสุคนธ์	๘. พันตำรวจตรี ทวี วิชัยดิษฐ์
๙. พันตำรวจโท บุญเลิศ เลิศปรีชา	๑๐. เรืออากาศเอก สมบูรณ์ ไพรินทร์
๑๑. นายจำลอง เทวารุทธ	

LIART

๓. คณะกรรมการการปกครอง มีจำนวน ๑๑ คน คือ

๑. นายบุญส่ง สมใจ	๒. นายประมวล กุลมาตย์
๓. นายโบแดง จันทะเสน	๔. นายสมบูรณ์ บัณฑิต
๕. นายสุจินต์ เชาววิศิษฏ์	๖. นายทองหยก จิตตวีระ
๗. นายสันต์ เทพมณี	๘. นายบัณฑิต อับดุลบุตร
๙. นายสวัสดิ์ คำประกอบ	๑๐. นายสำรวย ธรรมสุนทร
๑๑. นายคำรง ลัทธพิพัฒน์	

๔. คณะกรรมการการศึกษา การสาธารณสุขและการสาธารณสุขการ มีจำนวน ๑๑ คน คือ

๑. นายวิวัฒน์ อินทรอุคม	๒. นายบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณ
๓. นายบุญช่วย อัครถาวร	๔. นายประชุม รัตนเพียร
๕. นายปรีดา อร่าม	๖. นายเสริม โลกเลื่อง
๗. นายญาติ ไหวคี่	๘. ร้อยโท สมศาสตร์ รัตนศักดิ์
๙. นายสุวรรณ ธนกัญญา	๑๐. นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง
๑๑. นายวิชัย เสวะมาตย์	

๕. คณะกรรมการการเศรษฐกิจ มีจำนวน ๑๑ คน คือ

๑. นายยศ อินทรโกมาลย์สุต	๒. นายสุรน ชื่นสมจิตต์
๓. นายจรูญ วัฒนากร	๔. นายสะไกร สามเสน
๕. นายสุรินทร์ เทพกาญจนา	๖. นายเผอัญ ศรีภูธร
๗. นายบุญถม เย็นมะโนช	๘. นายสมบูรณ์ ทวีวัฒน์
๙. นายชิน ระวีวรรณ	๑๐. นายโกศล ไกรฤกษ์
๑๑. นายชวน กิติศรีวรพันธุ์	

๖. คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม มีจำนวน ๑๑ คน คือ

๑. นายวิมพ์ วิมลมาลย์	๒. นายสุข แสนโกศิก
๓. นางพูนศรี สุกบรรทัด	๔. นางสงวน สีมันตร

๕. นายอาดเที กระสินธุ์	๖. นายทินกร ปรัชพันธ์
๗. นายอายุทธ ฝ่ายคุณวงศ์	๘. นายสมบูรณ์ เตชสุภา
๘. นายถวิล จันทรวีพันธ์	๑๐. นายสุธรรม สายศร
๑๑. นายเนบ ผ่องแผ้ว	

๗. คณะกรรมการเปิดเผยรายงานการประชุมลับ มีจำนวน ๑๑ คน คือ

๑. นายเทพ สุวงศ์สินธุ์	๒. นายทวิช กลิ่นประทุม
๓. นายศิริ ทุ้งทอง	๔. นายชวาล วรรณศรี
๕. นายจำนงค์ ศรีวรรณ	๖. นายสว่าง อุดาพรหม
๗. นายสมชาย โลหะโชติ	๘. นายล้ำภู สงวนสัจย์
๘. นายน้อย ทินราช	๑๐. นางสมพงษ์ อยู่หุ่น
๑๑. นายวรศักดิ์ นิมานันท์	

ครบแล้ว ประธานสภาผู้แทนได้เสนอให้ที่ประชุมเลือกตั้งคณะกรรมการพิจารณา
ร่างข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภาผู้แทน

ที่ประชุมได้ลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างข้อบังคับการประชุม
ปรึกษาของสภาผู้แทน มีจำนวน ๑๕ คน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้ คือ

๑. นายณวง เที่ยมศิลา	๒. นายเกษม จงสวัสดิ์
๓. นายสุทิน กลั้วเจริญ	๔. นายประเสริฐ บุญสม
๕. นายสงวน กนกวิจิตร	๖. นายพิชัย มากคุณ
๗. นายชัย ชิดชอบ	๘. นายบุญเจริญ บียะสุวรรณ
๘. นายถาวรณ ไชยสุวรรณ	๑๐. นายสวัสดิ์ กชเสนีย์
๑๑. นายประทีป ทองคำใส	๑๒. นายสุบัน พูลพัฒน์
๑๓. นายบุญธรรม ชุมทอง	๑๔. นายใหญ่ ศวิตชาติ
๑๕. นายจำนง แก้วปลั่ง	

ต่อจากนั้น ประธานสภาผู้แทนได้เสนอให้ที่ประชุมกำหนดสมัยประชุมสามัญของรัฐสภา และวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปี

ที่ประชุมได้ลงมติกำหนดให้มีสมัยประชุมของรัฐสภา ๑ สมัย และได้กำหนดให้วันที่ ๒๐ มิถุนายน เป็นวันเริ่มสมัยประชุมประจำปี ทั้งนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นต้นไป

ประธานสภาผู้แทนได้เสนอให้ที่ประชุมกำหนดวันและเวลาประชุมสภาผู้แทนที่ประชุมได้ลงมติกำหนดให้มีการประชุมสภาผู้แทนสัปดาห์ละ ๑ วัน ในวันพฤหัสบดี เริ่มแต่เวลา ๘.๐๐ นาฬิกา

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๑๐ นาฬิกา

ประเสริฐ บัณฑิตคุณ
(นายประเสริฐ บัณฑิตคุณ)
เลขาธิการรัฐสภา

บันทึกการประชุมสภาผู้แทน

ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒

วันพฤหัสบดีที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๑๕ นาฬิกา

พลตรี ศิริ สิริโยธิน ประธานสภาผู้แทนกล่าวเปิดประชุม และเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. .... (หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช, นายใหญ่ สวิตชาติ และนายสมบุญ ศิริธร เป็นผู้เสนอ)

นายใหญ่ สวิตชาติ สมาชิกสภาผู้แทน จังหวัดนครสวรรค์ ได้แถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีใจความสำคัญว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขปรับปรุงเสียใหม่ คือ

๑. เพื่อโอนอำนาจสอบสวนคดีอาญาในจังหวัดอื่น นอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี จากเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจจับกุมไปยังเจ้าพนักงานสอบสวนในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

๒. เพื่อลดกำหนดการควบคุมและคุมขังผู้ต้องหาในคดีอาญา และ

๓. เพื่อกำหนดวิธีการให้ผู้ต้องหาได้พบและปรึกษาทนายความได้

เมื่อได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว คณะรัฐมนตรีขอรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ และจะพิจารณาให้เสร็จส่งกลับคืนมาให้สภา ฯ พิจารณาไม่เกิน ๑ ปี

ที่ประชุมลงมติอนุมัติ

ครั้นแล้ว ประธานสภาผู้แทนเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างข้อบังคับของสภาผู้แทนว่าด้วยระเบียบสมาชิกสภาผู้แทน พ.ศ. ....

LI RT

เมื่อได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติรับร่างข้อบังคับนี้ไว้พิจารณา และส่งให้คณะกรรมการพิจารณา ยกร่าง ข้อบังคับ การ ประชุม ปรีक्षा ของ สภา ผู้แทน พิิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๓ วัน

ต่อจากนั้น ประธานสภาผู้แทนเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างข้อบังคับของสภา ผู้แทนว่าด้วยการรับเงินประจำตำแหน่ง และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของสมาชิกสภาผู้แทน หรือกรรมการ พ.ศ. ....

เมื่อได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติรับร่างข้อบังคับนี้ไว้พิจารณา และส่งให้คณะกรรมการพิจารณายกร่างข้อบังคับการประชุมปรีक्षाของสภาผู้แทนพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๓ วัน

เลิกประชุมเวลา ๐๘.๒๐ นาฬิกา

ประเสริฐ บั้ทมะสุคนธ์
(นายประเสริฐ บั้ทมะสุคนธ์)
เลขาธิการรัฐสภา

บันทึกการประชุมสภาผู้แทน

ครั้งที่ ๕/๒๕๑๒

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๒

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๒๐ นาฬิกา

พลตรี ศิริ สิริโยธิน ประธานสภาผู้แทนกล่าวเปิดประชุม และอนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนทั้งกระทรวงมหาดไทยได้ร่วม ๒ กระทั่ง คือ

๑. กระทั่งตามคำวน ของนายทองดี อิศราชีวิน (เชียงใหม่) เรื่องคนไทยถูกตำรวจมาเลเซียจับ ในข้อหาว่าบุกรุกดินแดน

๒. กระทั่งตามคำวน ของนายไฉฉะ สุวรรณทัต (ธนบุรี) เรื่องเกี่ยวกับน้ำประปาฝั่งธนบุรี

ครั้นแล้ว ประธานสภาผู้แทนเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างข้อบังคับสภาผู้แทนว่าด้วยระเบียบสมาชิกสภาผู้แทน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาแยกร่างข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภาผู้แทนพิจารณาเสร็จแล้ว

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างข้อบังคับนี้ ในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับข้อจนจบร่าง และในวาระที่ ๓ ลงมติให้ประกาศใช้เป็นข้อบังคับได้

ต่อจากนั้น ประธานสภาผู้แทนเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างข้อบังคับสภาผู้แทนว่าด้วยการรับเงินประจำตำแหน่ง และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของสมาชิกสภาผู้แทนหรือ

LIERT

บันทึกการประชุมสภาผู้แทน

๖๑

กรรมวิธีการ พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณากร่างข้อบังคับการประชุมปรึกษา
ของสภาผู้แทนพิจารณาเสร็จแล้ว

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างข้อบังคับนี้ ในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับข้อจนจบร่าง
และในวาระที่ ๓ ลงมติให้ประกาศใช้เป็นข้อบังคับได้

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๓๕ นาฬิกา

ประเสริฐ บัณฑิตคุณ
(นายประเสริฐ บัณฑิตคุณ)
เลขาธิการรัฐสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึกการประชุมสภาผู้แทน

ครั้งที่ ๖/๒๕๑๒

วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๒

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๒๐ นาฬิกา

พลตรี ศิริ สิริโยธิน ประธานสภาผู้แทนกล่าวเปิดประชุม และเสนอให้ที่ประชุม
รับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทน ครั้งที่ ๑ และ ๒/๒๕๑๒

ที่ประชุมได้รับรองรายงานการประชุมทั้ง ๒ ครั้งนี้

ครั้นแล้ว ประธานสภาผู้แทนอนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทน ทั้งกระทัตตามรัฐธรรมนูญ
ได้รวม ๔ กระทัต คือ

๑. กระทัตตาม ของนายทองดี อิศราชีวิน (เชียงใหม่) เรื่องการก่อสร้างผลิต
สุราแม่โขงให้แก่บริษัทมหาคุณ

๒. กระทัตตาม ของนายประสงค์ เนื่องจำนงค์ (ชลบุรี) เรื่อง ขยายและเปลี่ยนแปลง
ห้องขังผู้ต้องหาทั่วประเทศ

๓. กระทัตตาม ของนายไฉง สุวรรณทัต (ธนบุรี) เรื่อง การจลาจล

๔. กระทัตตาม ของนายสมบูรณ์ บัณฑิต (น่าน) เรื่อง อ่างเก็บน้ำ

ต่อจากนั้น ประธานสภาผู้แทนเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ยศตำรวจรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๒ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระ-
ราชบัญญัติฉบับนี้ มีใจความสำคัญว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง
กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้บัญญัติให้มีสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาขึ้นแทนสำนักงาน

LIART

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และได้มีกฎหมายให้โอนข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ไปเป็นของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาแล้ว จึงสมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติยศตำรวจสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๔ เสียใหม่

ได้มีสมาชิกซักถามข้อข้องใจเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้บางประการ ซึ่ง จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้ชี้แจงตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ และส่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ประธานสภาผู้แทนได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เครื่องแบบตำรวจรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๒ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ มีใจความสำคัญว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้บัญญัติให้มีสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาขึ้นแทนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทั้งได้มีกฎหมายให้โอนข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไปเป็นของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาแล้ว จึงสมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๔ เสียใหม่

ได้มีสมาชิกซักถามข้อข้องใจเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้บางประการ ซึ่ง จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้ชี้แจงตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ และส่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ประธานสภาผู้แทนเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยาสูบ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ๒๕๑๒ (นายบุญแท้ง ทองสวัสดิ์ นายเสริม จินาสวัสดิ์ นายอินทร์หล่อ สรรพศรี นายบุญสวัสดิ์ ดวงใจเอกราช นายแนบ ผ่องแผ้ว เป็นผู้เสนอ)

นายบุญแท้ง ทองสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทน จังหวัดลำปาง ได้แถลงเหตุผลในการ เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีใจความสำคัญว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ มีบทบัญญัติเข้มงวดกับยาสูบพื้นเมืองจนเกินไป ก่อความเดือด ร้อนให้แก่ประชาชนในชนบท ซึ่งเป็นชาวไร่ชาวนา ซึ่งยังต้องสูบบุหรี่ และใช้ยาสูบพื้น ธุ์ ยาสูบพื้นเมืองอยู่ เป็นต้นว่าการปลูกยาสูบพันธุ์พื้นเมืองเพื่อใช้ในครอบครัว กฎหมายก็ กำหนดให้ปลูกได้โดยไม่ต้องขออนุญาตเพียง ๓๐๐ ต้น ซึ่งโดยปกติไม่พอใช้ในครอบครัว จะ ปลูกเกินกว่านี้ก็จะต้องได้รับอนุญาต การขออนุญาตไม่ใช่จะทำได้ง่าย บางท้องที่จะต้องเดินค้ำง คิ่นมาขอต่ออำเภอ ก่อให้เกิดความลำบากในเรื่องเล็กน้อยนอกจากนี้กฎหมายที่ใช้อยู่ไม่คำนึง ถึงสภาพชนบทเป็นการออกกฎหมายตามความคิดของคนที่ไม่รู้จักสภาพที่แท้จริง เป็นต้นว่า ยาเส้นพื้นเมืองนั้นชาวบ้านบรรจุในกระทอหรือท่อใหญ่ หรือเข่ง กฎหมายกำหนดให้ ชายทั้งกระทอหรือท่อ หรือเข่งใหญ่ โดยห้ามการแบ่งขาย จึงเป็นข้อที่น่าขบขันในกฎหมาย นี้ อนึ่งยาสูบพื้นเมืองยังจำเป็นสำหรับชาวชนบทอยู่ บุหรี่ผูกขาดของรัฐบาล ขายแพงเกิน กว่าที่ผู้มีรายได้ซึ่งอยู่ในชนบทจะซื้อสูบได้ นอกจากนั้นยังไม่พอที่จะขายได้ทั่วไป ยาสูบพื้น เมืองโดยข้อเท็จจริงนั้นไม่อยู่ในลักษณะที่จะแข่งขันกับบุหรี่ผูกขาดของรัฐบาล ยาสูบพื้นเมือง นับวันก็จะปลูกน้อยลง ยิ่งถ้าบุหรี่ผูกขาดของรัฐบาลเอากำไรให้น้อยลง และมีขายทั่วไป ยาสูบพื้นเมืองก็จะสูญไปเอง การที่เข้มงวดกวดขันกับยาสูบพื้นเมือง โดยไม่พิจารณาถึงความ ลำบากของคนในชนบท เพื่อบุหรี่ผูกขาดกันเดียว จึงไม่เหมาะสม สมควรที่จะแก้ กฎหมายนี้

ได้มีสมาชิกอภิปรายเกี่ยวกับหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อย่าง กว้างขวาง ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติให้รัฐบาลรีบไปพิจารณาก่อนรับหลักการ และจะส่ง กลับคืนมาให้สภาพิจารณาภายในกำหนด ๑๒๐ วัน

ก่อนเลิกประชุม ประธานสภาผู้แทนได้เสนอขออนุมัติให้คณะกรรมการการยกร่าง ข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภาผู้แทน พ.ศ. .... ดำเนินการนอกสมัยประชุม ที่ประชุมอนุมัติ

LIART

บันทึกการประชุมสภาผู้แทน

๖๕

ต่อจากนั้น ประธานสภาผู้แทนได้อ่านพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมรัฐสภา
พ.ศ. ๒๕๑๒ ให้ที่ประชุมทราบ
ที่ประชุมรับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๕๕ นาฬิกา

ประเสริฐ บัณฑิตกุล
(นายประเสริฐ บัณฑิตกุล)
เลขาธิการรัฐสภา

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
(ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)

ครั้งที่ ๕๗

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๘

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

(ต่อจากฉบับก่อน)

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๕๐ นาฬิกา

นายเกษม อุทยานิน (กรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) กระทบได้อยู่ใน คณะกรรมาธิการฝ่ายข้างมาก และก็ได้เข้าสังเกตการอภิปรายทั้งสองฝ่ายตลอดมาเวลา ประมาณ ๓ วันนี้ กระทบสรุปได้ว่าการเสนอขอแก้ไขบทบทวนหัวข้อในสารสำคัญของฝ่าย คณะกรรมาธิการนี้ ผู้อภิปรายและท่านที่เป็นกรรมาธิการก็ดี หรือผู้อภิปรายที่เป็น สมาชิกก็ดี รู้สึกว่าได้ประมวลเหตุผลและวิธีการใหม่ ๆ เหมาะสมกับการที่จะได้นำมาสู่ การดำเนินการร่างรัฐธรรมนูญ และให้เป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่เหมาะสมกับเวลา เหมาะสม กับสถานการณ์อย่างยิ่ง ในฝ่ายท่านผู้ค้านั้นเล่ากระทบก็ได้สังเกตและพิจารณาคำด้วยความ เห็นอกเห็นใจ แต่ว่าเมื่อประมวลความรู้สึกของกระทบแล้ว ก็รู้สึกว่าภาพของรัฐธรรมนูญ เก่า ๆ ก็ดี เฉพาะอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๘๒ ได้มาปรากฏอยู่กับท่านตลอดเวลา ตกตึกอยู่ในความรู้สึกของท่านตลอดเวลา คือ ความไม่เปลี่ยนแปลงหรือความรู้สึกในแง่ที่ ว่าสภาที่ ๒ นี้จะเป็นแค่เพียงสภายับยั้ง ในหลักการทั่วไปสำหรับการนิติบัญญัติขึ้น กระทบจะขอประทานใช้เวลาสักเล็กน้อย รู้สึกว่ามีอยู่ ๒ แบบ คือ แบบหนึ่งสภาเดียว อีกแบบหนึ่งสภาคู่ เราได้เลือกใช้แบบสภาเดียวมาแล้วในเวลาที่ผ่านมากครั้งหนึ่ง ก็ปรากฏ ผลว่าการที่เราปล่อยให้สภาเดียวจากผู้แทน ซึ่งได้เลือกตั้งขึ้นจากราษฎร จะโดยอ้อม

LIART

หรือโดยตรงก็ตาม ผลของการปฏิบัติในแง่นิติบัญญัตินั้นหาได้เกิดขึ้นสมความต้องการ
 ของประชาชนหรือของประเทศชาติ และไม่นำความพัฒนาส่วนใดมาสู่การปกครองโดย
 ส่วนรวม ฉะนั้นตลอดเวลาที่แล้วมาจึงปรากฏว่ารัฐบาล ซึ่งเป็นผู้บริหารงานนั้นได้เห็น
 ข้อต่าง ๆ ซึ่งควรจะนำมาประกอบการพิจารณาในการที่จะให้เป็นหลักของประชาชน
 ที่จะปฏิบัติ จึงได้เป็นผู้เสนอร่างกฎหมายต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา แม้ว่าร่างกฎหมายบางฉบับ
 จะได้เสนอโดยสมาชิกของสภา ซึ่งได้เลือกตั้งโดยตรงหรือโดยอ้อมขึ้นมา นั้น จะอยู่ในความ
 คำริของรัฐบาลบ้างก็ตาม หรือว่าสมควรที่จะนำมาประกาศใช้ก็ตาม แต่ก็ปรากฏว่า
 ข้อเสนอหรือร่างพระราชบัญญัติเหล่านั้นหาได้กระทำโดยความรอบคอบที่ทางการ หรือทาง
 รัฐบาลจะรับเอาไปปฏิบัติให้เกิดผลสมเจตนานั้นมิได้ เมื่อเป็นเช่นนี้จึงปรากฏว่ากฎหมาย
 แทบทุกฉบับ ที่ออกมาใน ประวัติศาสตร์ของ การปกครองของไทยเราในระบอบ การปกครอง
 ซึ่งเรียกว่าประชาธิปไตย ก็เป็นกฎหมายของฝ่ายบริหารเสียแทบทั้งสิ้น เมื่อปรากฏการณ์
 เช่นนี้ เราก็เกิดมีความคิดค้นขึ้นใหม่ ได้มีการคิดที่เราจะเลือกเอาระบบสภาคู่หรือสภาที่เกิน
 กว่าหนึ่ง เมื่อเป็นเช่นนี้เราก็เลือกปฏิบัติในรัฐธรรมนูญฉบับต่อ ๆ มาโดยแก้ไข และโดย
 ที่เราเกรงการกระทบกระเทือน หรือคิดว่าสภาสูงหรือสภาที่แต่งตั้งขึ้นจะเรียกว่าวุฒิสภา
 หรือวุฒิสภาก็ตาม จะทำหน้าที่ในการที่จะยับยั้งหรือคอยคั่งคอยช่วยให้ฝ่ายนิติบัญญัติได้
 กระทำไปโดยรอบคอบ โดยถูกต้อง แต่แม้กระนั้นเราก็ไม่ปรากฏว่าสภาผู้แทนซึ่งเลือกตั้ง
 ขึ้นมานั้นได้กระทำหน้าที่ของตนให้สมภาคภูมิไม่ แล้ววุฒิสภาเมื่ออยู่ในฐานะที่ยับยั้งก็ไม่ได้
 คักเตือนเขาก็ไม่ได้ ก็เลยรู้สึกเบื่อหน่ายระอาไปเอง ไม่อยากจะทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์
 เป็นเช่นนี้ เพราะฉะนั้นระบบสภาสองสภาที่เป็นมาแล้ว ก็กลายเป็นอยู่ในข้อโต้แย้งที่ทาง
 ฝ่ายที่เห็นว่าควรมีสภาเดียว เขาก็โต้แย้งอยู่ตลอดเวลาว่าเป็นสภาชักช้า เป็นสภาสิ้นเปลือง
 เป็นสภาคนแก่ อะไรเหล่านั้นเป็นต้น ซึ่งไม่มีประโยชน์อะไร เพราะฉะนั้น ถ้าเราจะกลับมา
 หาประวัติในการที่เราจะมีสภาเช่นนี้อีก เพื่อจะยับยั้งเพื่อจะเป็นคนแก่ เพื่อจะเป็นคนที่
 ไม่ทำอะไร ก็ถือว่าคอยแก่จะคุดเขา คอยจะทักเขา แล้วก็ไม่รู้ว่าตัวจะทำอะไร อย่างนี้กระผมก็

คิดว่าไม่มีประโยชน์ต่อการปกครองบ้านเมืองในโอกาสต่อไป ทำไมเราจึงมีสภาสองสภา เราก็กันไปหาเหตุ เหตุก็อยู่ที่ว่า เพราะเหตุว่ามีสภาเดียวแล้วไปไม่รอด เพราะฉะนั้น เราต้องมีสภาอีกสภาหนึ่งซึ่งประกอบด้วยส่วนประกอบที่แตกต่างกัน ก็คือในระหว่างเวลาที่เรายังฝึกสอนประชาธิปไตยกันนี้ เราไม่จำเป็นที่จะต้องไปสู่ประชาธิปไตยชนิดเต็มตัว ซึ่งก็ไม่มีแบบแผนที่ไหนว่าประชาธิปไตยเต็มตัวนั้น จะต้องเป็นไปโดยการเลือกตั้ง กระผมก็ยังไม่เห็นว่ามีเหตุผลมีแบบแผนที่ไหนว่าประชาธิปไตยนั้นจะต้องเลือกมาจากราษฎร โดยวิธีนั้นโดยวิธีนี้ สิ่งที่สำคัญยิ่งกว่าการเลือกนั้น คือแบบของการเลือกตั้ง วิธีการของการจับกลุ่ม ของความคิด คือเรื่องพรรคการเมือง คือเรื่องอะไรต่ออะไรต่าง ๆ มติประชาชน มติมหาชน อะไรเหล่านี้ ซึ่งเป็นส่วนประกอบอีกหลายอย่างที่จะทำให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยได้ ไม่ใช่แค่เพียงว่าได้เลือกเขาขึ้นมาแล้วจะต้องเป็นประชาธิปไตยเสมอไป หรือจะกำหนดอายุเท่านั้นเท่านั้นแล้ว จะเป็นประชาธิปไตย ถ้าจะเถียงกันก็มีเรื่องที่จะพูดกันอีกมากมายก่ายกองทีเดียว เพราะฉะนั้นเมื่อเราเลือกที่เราจะไปไม่รอดแล้วในการที่เราจะมีสภาเดียว เราก็มีสภาสองสภา สภาที่ ๒ นี้ เราก็พยายามที่จะกลั่นกรองหาบุคคลที่เหมาะสมที่จะมาตั้งให้เป็นผู้คอยดูแลหรือช่วยกำลังในทางนิติบัญญัติ ซึ่งเราก็ได้มีระเบียบหรือมีวิธีการคัดเลือกอยู่แล้วว่า เราจะต้องได้คนซึ่งสมควรได้รับความยกย่องอะไรต่ออะไรต่าง ๆ ตลอดจนรบกวนได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทที่จะทรงพิจารณาและแต่งตั้ง อย่างนี้จึงเป็นสมควรทำหน้าที่บ้าง ควรทำงานบ้าง ให้สมกับประโยชน์ที่ได้รับ และที่ประชาชนเขาต้องเสียสละในการที่มานั่งเป็นวุฒิสภา นี้กระผมก็ได้สมมติคิดว่า ถ้าเราเป็นผู้ทำอะไรแล้ว มีหน้าที่จะทำอะไรแล้วก็ไม่ได้ทำอะไร แล้วก็มีแต่ชื่อว่าเป็นผู้ที่กระทำการโดยปราศจากการยกย่องนับถือ ก็ไม่มีประโยชน์อะไรที่จะอยู่ในฐานะเช่นนั้น เมื่อเราทำอะไรไม่ได้ น่าจะอับอายตัวเองเสียอีกว่าอยู่ในฐานะซึ่งควรจะทำอะไรได้แล้วไม่ได้ทำ เพราะฉะนั้นในหลักการที่ฝ่ายกรรมวิธีการได้ขอทบทวนนี้ กระผมเห็นว่ามีความสมควรอย่างยิ่งทีเดียวที่เราจะได้พิจารณากันด้วยความรอบคอบ ด้วยความละเอียดหรือด้วยความเห็นอกเห็นใจในการที่ว่า

เวลานี้ ในสถานการณ์เช่นนี้ เราจำเป็นต้องมีระบอบประชาธิปไตยในลักษณะนี้ ซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งต่อการปกครองของไทย และก็แน่ละว่าเมื่อเราถือว่าเรากระทำตามสถานการณ์ที่ถูกก้อง ค่อย ๆ ไปถ้าหากว่าประชาชนของเราสามารถมีความรู้ความคิด เราได้ทดลองแล้วในระบบการเลือกตั้งที่ดี ในพรรคการเมืองที่ดี เขาได้ปฏิบัติหน้าที่ของเขาได้เต็มที่แล้ว กระทบจะเป็นคนหนึ่งซึ่งเห็นว่าสภาเดิมนั้นก็มีความดีอยู่มากเหมือนกัน เพราะว่าศักดิ์ศรีความซักข้ออะไรต่ออะไรต่าง ๆ ลงไป แต่นี้ก็ยังไม่ไว้ใจ จึงอยู่ในฝ่ายกรรมวิธีการที่เห็นว่าควรจะให้วุฒิสภานั้นได้ทำหน้าที่ของตนเพิ่มขึ้น คือการเสนอร่างกฎหมาย และการเสนอร่างกฎหมายนี้ก็คิดแล้วว่า คงจะเป็นที่ไว้วางใจได้ว่า วุฒิสภานั้นย่อมจะไม่กล้าทำอะไรโดยปราศจากความรอบคอบ เพราะว่าอย่างน้อยเกียรติของตน วุฒิของตน วัยของตนนั้น ย่อมจะช่วยให้รักษาประวัติหรือความเป็นมาในอดีตของตนนั้นให้คงไว้ แล้วก็ในขณะเดียวกัน ถ้าหากว่าทางคานสมาชิกวุฒิสภาได้ประพฤติตนอย่างนี้แล้ว กระทบเชื่อว่าจะเป็นการสอนและเป็นการชักนำ เป็นตัวอย่าง เป็นพี่เลี้ยงต่อสภาผู้แทน ซึ่งสภาผู้แทนนั้นเองก็อาจจะมีความเห็นอกเห็นใจ ขณะนี้เราอย่าไปนึกสรุปเอาว่าสภาผู้แทนของเราจะคงอยู่ในรูปแบบรูปหรือเป็นส่วนประกอบอย่างส่วนประกอบที่แล้วมาบางครั้งบางคราว เราอาจจะเปลี่ยนแปลงไปได้ เขาอาจต้องมีความเป็นธรรมพอที่เขาจะต้องให้ความยุติธรรมต่อวุฒิสภาแน่นอน นั่นกระทบเชื่อในข้อนี้ว่า เหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงมา สภาผู้แทนนั้นอย่าได้ไปนึกว่า เราเปลี่ยนแปลงอย่างนี้แล้ว เราจะไปก้าวก่ายหรือเราจะไปลบหลู่คุณแคลนเขา แต่ว่าต่างคนต่างช่วยกันเพื่อกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง นี้กระทบเห็นว่า เป็นสิ่งที่ควรสนับสนุน จึงเห็นด้วยกับฝ่ายกรรมวิธีการฝ่ายข้างมาก ที่จะขอให้ทบทวนข้อสารสำคัญในข้อนี้ แล้วก็หวังว่าท่านสมาชิกคงจะได้เห็นในความสำคัญหรือความดำรินึกคิดของฝ่ายคณะกรรมวิธีการและฝ่ายสมาชิกบางท่านที่ได้แสดงออกมาในที่ประชุมนี้ ขอขอบคุณ.

พันตรี วิลาส โอสถานนท์ : กระทบเองก็เหมือนกันกับท่านสมาชิกอื่น ๆ คือได้นั่งฟังมาเป็นเวลา ๒ วันรวมทั้งวันนี้ด้วย กระทบก็ไม่อยากจะกล่าวและไม่อยากจะพูดให้เปลืองเวลาสภา เพราะว่าด้วยเหตุผลต่าง ๆ ที่ได้รับฟังมานั้นเป็นเหตุผลที่น่าฟังทั้งนั้น

และฟังอย่างพินิจพิจารณาแล้ว และฟังอย่างไตร่ตรองที่สุดแล้ว กระผมขอกราบเรียนท่านประธานตรงๆ ว่าไม่สามารถที่จะเห็นคล้อยตามไปกับท่านกรรมาธิการส่วนมากได้ เหตุผลที่จะกล่าวต่อไปนั้นไม่มีอะไร นอกจากว่าจะขอรบกวนเวลาของสภาเพียงเล็กน้อย จะกราบเรียนถึงพฤติการณ์และประสพการณ์ที่กระผมในฐานะเป็นสมาชิกได้พบมาทั้งสองฝ่าย ก็หมายความว่าได้พบได้เห็นและได้มีความรู้สึก เพราะได้ไปเข้าสมัครรับเลือกตั้งมาจากสภาผู้แทนราษฎร แล้วก็ได้มีประสพการณ์เป็นสมาชิกของพุทธสภาหรืออุทิสภาที่สภากำลังกล่าวกันอยู่นี้ เพราะฉะนั้น กระผมจะกราบเรียนสั้นๆ เพียงแค่นี้ว่า ถ้าหากว่าเราจะเอาเหตุผลต่างๆ เข้ามาประมวลกันแล้ว ในขั้นต้นคือสมาชิกของสภาผู้แทนนั้น ขึ้นอยู่กับเหตุและแก่พระราชบัญญัติอันเดียวที่จะได้สมาชิกที่เป็นผู้มีเกียรติ ที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็นผู้แทนของราษฎรนั้น คือพระราชบัญญัติเลือกตั้ง แล้วกระผมมีความรู้สึกเหลือเกินว่าในข้างหน้าต่อไปนี้ พระราชบัญญัติเลือกตั้งนั้นคงจะได้ควบคุมให้สิทธิและทำให้ได้มาซึ่งสมาชิกหรือมวลสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งมาจากมวลชนและประชาราษฎรนั้น ให้ได้สมาชิกที่ดีเป็นของแน่นอน เพราะเราได้มีประสพการณ์กันมากมายในการเลือกตั้ง ที่กระผมกราบเรียนเช่นนี้ก็เพราะว่า ถ้าหากว่าเราได้สมาชิกที่ดีมีคนสมัครไปลงคะแนนเลือกตั้งมากขึ้น ไม่ใช่มีเปอร์เซ็นต์เหมือนอย่างที่น่าบักส์ที่จะกล่าว แต่ประชาชนส่วนมากก็อยากจะไป และอยากจะใช้สิทธิของตัวในการเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระผมนี้ไม่เคยพลาดการเลือกตั้งสักครั้งหนึ่ง แม้แต่จะไปเลือกผู้อื่น แต่ว่าในการที่ไปนั้น เมื่อเราได้ประสบหรือพบเห็นเหตุการณ์ของพระราชบัญญัติเลือกตั้งที่ไม่เรียบร้อย และไม่มีการเรียบร้อยตลอดมาเมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ที่ไปนั้นก็มักจะไปด้วยการได้รับสินจ้างรางวัลบ้าง ไปเพื่อสนุกเฮฮา เป็นนักเลงบ้าง ไปเพื่อจะไปเลือกคนที่ไม่ได้คิดไปก่อนว่าจะเลือกใครบ้าง ไปถึงใครบอกแนะนำให้เลือกใครได้สัก ๕๐ บาท ๑๐๐ บาทแล้วก็เลือกคนนั้น พวกนั้นจึงมีเปอร์เซ็นต์ที่ไปเลือกตั้งน้อยเหลือเกิน แต่ถ้าหากว่าคราวหน้านั้นจะรับ เรามีพระราชบัญญัติเลือกตั้งซึ่งกระทรวงมหาดไทยก็ หรือว่าท่านผู้มีเกียรติที่จะได้มีโอกาสพิจารณาในพระราชบัญญัติเลือกตั้งอันนี้ ให้ดีถ้วนให้ควรแก่ประเทศชาติของเรา อย่าให้มีคนที่อย่างที่ท่านสมาชิกได้กล่าวว่าเป็นไปเลือก

ครูจำเข้ามานั้น กระผมเห็นว่าครูจำนั้นก็เป็นผู้ที่มีเกียรติที่ได้รับเลือกจากบ้านของเขามา แต่ว่าถ้าหากว่าเราจะไปพิจารณาว่าคนอื่น ๆ ที่เป็นผู้ไปลงคะแนนออกเสียงเลือกตั้งไปเลือกเหมือนอย่างกับครูจำนั้น กระผมนี้ก็จะรุนแรงไปสักหน่อย เพราะว่าประชาชนที่ไปเลือกตั้งนั้น ในเขตของท่านผู้ที่กระผมได้กล่าวนามมานี้เขาอาจจะพอใจก็ได้ เขาอาจจะพอใจว่าเป็นคนวิเศษ เป็นคนดี เป็นคนที่เหมาะสมที่จะเข้ามาในสภา เพราะว่าพระราชบัญญัติเลือกตั้งไม่ได้ควบคุมเขาให้ได้คนที่ดีหรือเก่งกว่าครูจำเข้ามา อันนี้ละครับเป็นเหตุผลที่กระผมกราบเรียนท่านประธานว่าพระราชบัญญัติเลือกตั้งนั้น ในสมัยหน้านี้คงจะดีแน่ และเมื่อดีแน่แล้วเราคงจะได้สมาชิกที่ดีเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่ดี เป็นผู้มีความรู้ที่เข้ามาในสภา เมื่อได้ท่านผู้ที่เป็นประเภทที่กระผมได้กราบเรียนมานี้เข้ามาในสภาแล้ว เราก็มาพิจารณากันถึงว่าวุฒิสภาหรือสภาสูงที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้เข้ามาเป็นสมาชิก กระผมคิดว่าคงจะไม่ได้ผู้ที่เป็นเด็กหนุ่มหรือว่าเป็นพวกที่เล่น Rock and Roll ที่จะเลือกตั้งเข้ามาในสภาสูงหรือวุฒิสภานั้น คงจะได้ท่านผู้มีเกียรติ คงจะได้คนที่มีความรู้ความสามารถ คงจะได้คนที่วิสัยทัศน์ที่สูง ก็เมื่อเช่นนี้ท่านลองคิดถึงดูเถอะว่า สมาชิกที่เขาได้รับเลือกตั้งจากประชาชนเข้ามาในสภา ก็จะต้องเป็นรุ่นน้องหรือไม่อย่างนั้นก็เคยเป็นครูบาอาจารย์มาสำหรับท่านที่อยู่ในวุฒิสภาหรือสภาสูงนั้น ที่นี้กระผมจะกราบเรียนถึงว่าประสพการณ์ที่ได้มาจากสภาสูงนั้น ก็เคยเป็นประธานและได้เคยพิจารณาได้เคยฟังความคิดเห็นของสภาสูงในสมัยนั้นว่าพฤษภาในสมัยนั้น หรือวุฒิสภาก็ตามที่เราจะเรียกกัน กระผมขอกราบเรียนว่าเวลาที่มีพระราชบัญญัติขึ้นมาในสภาผู้แทนนั้นสมาชิกวุฒิสภาหรือรัฐสภานั้น มักจะพากันไปนั่งฟัง อันนี้เป็นเหตุผลสำหรับผู้ที่เอาใจใส่และผู้ที่จะช่วยกันบำรุงบ้านเมืองให้เป็นไปในทางที่ชอบที่ควรแล้ว ก็ไปนั่งฟังเขาอภิปรายกันว่าอย่างไร มีข้อไหนบ้างที่ถ้าหากว่าพระราชบัญญัติอันนี้ผ่านสภาผู้แทนขึ้นมาแล้ว มายังพฤษภาแล้วจะพิจารณากันว่าอย่างไร สมควรจะแก้ไขหรือช่วยเหลือเขาในทางคำพูดบ้างในทางชี้ตเขียนบ้าง อันนี้ควรจะไปอยู่ที่โน่น อันนี้ควรจะมาอยู่ที่ตรงนี้ เพราะว่าไปขัดกับมาตรฐานนี้ ดังนั้นกระผมขอกราบเรียนว่าเป็นข้อเท็จจริง คือไม่มีใครที่เข้าไปนั่งในวุฒิสภาแล้วไปนั่งเล่นหัวเราะกันไม่มี แต่ว่าสภาผู้แทนอาจจะมี เพราะว่าเขาได้รับการเลือกตั้งจากมวลชนของเขา

มา เขาก็อาจจะพูดอะไรหรือทำอะไรที่เป็นของโลกโศกโชนทระยานได้ แต่ว่าในวุฒิสภา
 พฤษภาแล้วก็มีคนที่ตั้งใจนั้น ที่จะช่วยยับยั้งนั้น กระผมขอเรียนท่านประธานว่า การ
 ยับยั้งนั้นยับยั้งอะไรไม่ใช่ว่าเขาเสนอร่างพระราชบัญญัติอะไรขึ้นมาหรือผ่านสภาขึ้นมาแล้วก็
 ยับยั้งส่งกลับไปเสียหมดทุกอัน ไม่ใช่ยับยั้งอันนั้น นั้นเป็นเกร ความจริงท่านวุฒิสมาชิก
 ท่านไม่เกรกันหรอก ท่านก็พยายามที่จะพิจารณาเป็นมาตราไปว่า ร่างพระราชบัญญัติที่
 ผ่านสภาผู้แทนขึ้นมา นั้น มีข้ออะไรที่เราควรจะแก้ไขหรือว่าแนะนำลงไปว่า อันนั้นควรจะ
 จะเป็นอย่างไร จะเป็นอย่างไร ก็มีการปรึกษาหารือกันในวุฒิสภาเองว่า ควรจะเป็นอย่างไร
 ความเห็นส่วนข้างมากในวุฒิสภาก็เป็นความเห็นที่น่าเคารพนับถือเหมือนกัน ไม่ใช่ที่เราจะ
 ไปคอยตะบันซัก คัดค้านเขาเก็บเอาพระราชบัญญัติของเขาส่งกลับไปทุกที ทุกครั้งเช่นนั้น
 หามิได้ นี่เป็นประสพการณ์ที่กระผมกราบเรียนได้เคยประสพการณ์มากับตัวเอง เพราะ
 ฉะนั้น จึงขอเรียนเพื่อทำความเข้าใจกับท่านสมาชิกส่วนมากที่นั่งอยู่ที่นี้ คงจะมีความเห็น
 เหมือนอย่างกระผมเหมือนกันว่า ไม่ควรที่จะให้สมาชิกของวุฒิสภาไปเสนอร่างพระราช
 บัญญัติซึ่งเป็นลู่ทาง ท่านสมาชิกบางท่านก็ได้กล่าวแล้วว่าที่จะส่งไปให้เห็นว่าจะเกิดเหตุการณ์
 ไม่มีดี หรือว่าไม่ดีงามระหว่างสองสภาขึ้น แต่ว่ากระผมขอกราบเรียนว่า ถึงอย่างไรก็ตาม
 เมื่อมีสภาสองสภาขึ้นแล้วก็มีรัฐสภา ถ้ามีเหตุการณ์อะไรฉุกเฉินหรือว่ามีข้ออะไรที่จะต้อง
 ปฏิบัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ เราก็เข้าไปประชุมในรัฐสภาซึ่งประชุมรวมกัน กระผม
 ได้สังเกตแล้วว่าท่านสมาชิกของสภาผู้แทนราษฎรนั้น เมื่อได้มีการประชุมรัฐสภาครั้งใดใน
 การประชุมนั้นเรียบร้อย และเป็นไปอย่างที่ชอบที่ควรทุกอย่างหมด เพราะว่าเรามีความ
 รู้สึก ท่านสมาชิกของสภาผู้แทนนั้น เรามีความรู้สึกว่า เมื่อสมาชิกของรัฐสภาคือสภาสูง
 ได้เข้ามาร่วมอยู่ด้วยแล้ว เขาก็พยายามที่จะศึกษาและพยายามที่จะฟังเหตุผลเหมือนกัน
 ไม่ใช่ส่งร่างพระราชบัญญัติลงไปจากสภาแล้วก็จะยับยั้งกันเสียทุก ๆ ครั้งไปก็หามิได้ และ
 อีกประการหนึ่ง ประการสุดท้ายที่กระผมจะกราบเรียนท่านประธานก็คือว่า ก็เมื่อเราตั้งตัว
 เป็นผู้ยับยั้งและแก้ไขให้เหตุผล ไม่ใช่ยับยั้งเพื่อจะส่งเขากลับคืนไปทุกอัน เพื่อจะให้
 เหตุผลและแนะนำแล้ว ที่ได้เคยประสพมานั้น ที่สถานที่ร้านขายอาหารของสภานั้นก็เป็นที่

ชุมนุมอย่างดี ซึ่งในสมัยนี้กระผมก็รู้สึกที่เราเสียอีกยังไม่ค่อยได้เข้าไปนั่งในนั้นเท่าไร หรือ โดยเฉพาะกระผมเองไม่เคยเข้าไปนั่งในนั้น เพราะว่าก็ไม่มีผู้คนเลยที่จะไปสนทนาปราศรัยอะไรกันมากมายนัก แต่ว่าในสมัยก่อนนี้ทั้ง ๆ ที่มีสองสภา ในที่ร้านขายอาหารหรือว่าสโมสรของสภานั้นนะเต็มไปด้วยท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเข้าไปปรึกษาหารือและก็ได้ยับยั้งกันบ้าง ได้นะนำกันบ้าง ได้ให้ออกาสที่จะมีการสังสรรค์กันเป็นอย่างดี กระผมขอกราบเรียนท่านประธานในขณะนี้ด้วยว่า ท่อไปข้างหน้าเมื่อมีสองสภาแล้วก็คงจะมีเหตุการณ์อย่างนั้นหรือคงจะมีสโมสรที่คึกคัก มีท่านสมาชิกเข้าไปสนับสุนนและฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันมากขึ้น เพราะฉะนั้น กระผมจึงยังไม่เห็นพ้องในการที่จะให้สมาชิกวุฒิสภาไปเสนอร่างพระราชบัญญัติขึ้นมาให้ยุ่งยาก แล้วก็ให้เป็นการกระทบกระเทือนกันในกลุ่มท่อไปข้างหน้า เมื่อมีสองสภาแล้วเป็นอย่างยิ่ง

พลโท สุข เปรมาวิน (กรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้อภิปรายไปเมื่อตะกี้ที่ว่า อำนาจในการตรากฎหมายนั้นอยู่กับฝ่ายบริหารนี้ กระผมยังสงสัยอยู่ ตามความเข้าใจของกระผมนั้นเข้าใจว่าอำนาจในการบัญญัติกฎหมายนั้นอยู่กับฝ่ายนิติบัญญัติ คือรัฐสภา ซึ่งเมื่อออกกฎหมายไปแล้ว ก็ย่อมมีอำนาจที่จะบังคับทั้งฝ่ายบริหารตลอดจนฝ่ายตุลาการก็ต้องปฏิบัติตามด้วย ส่วนวิธีการที่จะนำกฎหมายให้ออกมาใช้บังคับได้นั้นก็เป็นแต่เพียงวิธีทางปฏิบัติ ซึ่งฝ่ายรัฐบาลดำเนินการไปเช่นนั้น เพื่อให้มีผลบังคับได้ ตามที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า ระเบียบ Promulgation Promulgation เป็นวิธีการอย่างหนึ่งเท่านั้นที่จะนำกฎหมายบังคับได้ เช่นเอาไปประกาศราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น นอกจากนั้นกระผมก็เห็นพ้องกับท่านในข้อหนึ่งที่ว่า การที่จะให้สมาชิกวุฒิสภาเสนอร่างกฎหมายได้นั้นก็มีคุณและมีโทษ ก็แน่ละครับ ทุกสิ่งทุกอย่างก็มีคุณและมีโทษทั้งนั้น เหมือนกับไฟ ถ้าเราใช้ให้ดีก็เป็นประโยชน์ ถ้าเราใช้ไม่ดีก็กลับเป็นโทษ ฉะนั้นก็ดี การที่จะให้สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิเสนอร่างกฎหมายได้นั้น กระผมเห็นว่าจะมีแต่คุณมากกว่า เมื่อเปรียบเทียบหักลบกลบกันเสียแล้ว ถ้าหากว่าจะมีการลงมติในขณะนี้ กระผมก็เห็นว่าควรจะเอาความคิดเห็นของทั้งสองฝ่ายมาซึ่งตราชุก ก็จะได้พบเห็นส่วนลัพท์ออกมาในทางที่มากกว่า

เพราะเหตุง่าย ๆ เพราะว่าสมาชิกวุฒิสภาก็เป็นสมาชิกรัฐสภาเหมือนกัน แล้วก็ตกลงกันว่าประชาธิปไตยสมบูรณ์ต้องเป็นอย่างนั้น ต้องเป็นอย่างนั้น ความจริงนั้นประชาธิปไตยสมบูรณ์ก็อาจจะมี แต่ว่าทำได้ยากในโลกนี้ แม้แต่ประเทศอังกฤษซึ่งเป็นประเทศที่ตกลงกันว่า เป็นมารดาแห่งประชาธิปไตยนั้น ก็ยังปรากฏว่าสภาสูงนั้นทำหน้าที่ฝ่ายตุลาการด้วยเหมือนกัน เช่นประธานสภา Lord Chancellor เขาทำหน้าที่เป็นประธานศาลฎีกาด้วย และสภาสูงก็ใช้อำนาจตุลาการเสียอีก เช่นนี้เป็นต้น อย่างนี้แล้ว เหตุใดเราจึงจะไม่ให้สมาชิกวุฒิสภานั้นมีสิทธิเท่าเทียมกับสมาชิกสภาล่างได้ด้วยเหมือนกัน เพราะว่าหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภานั้นมิใช่เพียงแต่ยับยั้งเท่านั้น ท่านทั้งหลายย่อมทราบที่อยู่แล้วว่า วุฒิสภานั้นมีหน้าที่หลายประการด้วยกัน ประสพการณ์ที่ปรากฏมาแล้ว แม้แต่ในสภาร่างรัฐธรรมนูญนี้เองก็ได้ปรากฏว่ามีท่านผู้มีเกียรติได้เสนอร่างพระราชบัญญัติเข้าสู่สภานี้ และได้ผ่านไปแล้ว และได้ใช้บังคับเป็นผลดีมาจนปัจจุบันนี้หลายฉบับแล้ว และเข้าใจว่าท่านก็คงจะมีความคิดเห็นอันดีที่จะนำมาเสนอสภานี้ต่อไปอีก แม้ว่าสภานี้จะมีสภาเดียวก็ตาม ก็เป็นบทพิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าการที่ให้สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิในการที่จะเสนอร่างพระราชบัญญัติออกความคิดเห็นต่าง ๆ ใดนั้น เป็นการช่วยกันจรรโลงประเทศให้ไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองในอนาคตต่อไป กระผมเห็นว่าถ้าเอามาซึ่งตราชู้แล้ว โทษกับคุณนั้น มีคุณมากกว่า เพราะฉะนั้น กระผมเห็นว่าถ้าจะลงมติกันเดี๋ยวนี้ ภายหลังจากที่ได้ฟังการอภิปรายกันมาสามวาระแล้วนี้ กระผมเห็นว่าควรที่จะให้สิทธิเพิ่มเติมแก่วุฒิสมาชิกให้มีสิทธิที่จะเสนอร่างกฎหมายด้วย เพราะว่า มีคุณมากกว่าโทษ

พลโท บุญเรือน บัวจรรยา (กรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : กระผมคนหนึ่งที่อยู่ในสมาชิกส่วนน้อยที่ไม่เห็นด้วยกับการที่จะให้สมาชิกวุฒิสภาเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ ความจริงเหตุผลที่กระผมมีนั้นก็พวกท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายก็ได้อภิปรายกันไปเกือบหมดแล้ว นอกจากนั้นกระผมเองก็ได้ฟังความคิดเห็นของฝ่ายที่ท่านเสนอให้สมาชิกวุฒิสภาเสนอร่างพระราชบัญญัติได้แล้วด้วย รู้สึกว่ามีความเข้าใจเหมือนกัน แต่ว่ามีอีกอันหนึ่งที่เรายังไม่ได้พิจารณากันโดยละเอียดถี่ถ้วน ความจริงก็ได้พูดกันไปเล็กน้อย แต่ว่าเนื่อง

กลัวว่ายังพูดไม่ตรงจุดนัก กระผมก็อยากจะขอกราบเรียนให้ท่านสมาชิกได้กรุณาพิจารณาเพิ่มเติมอีกเล็กน้อย การที่เสนอให้สมาชิกวุฒิสภาเสนอร่างพระราชบัญญัติได้นี้ เท่ากับเป็นการเปลี่ยนแปลงหลักการของการมีสภาสองสภา การมีสภาสองสภานั้นเราอาจจะพูดได้ว่าเท่ากับว่าสภานิติบัญญัตินี้ประกอบด้วยส่วนประกอบสองส่วนที่ไม่เหมือนกัน คือว่าส่วนหนึ่งมีหน้าที่ในการเสนอร่างกฎหมายหรืออนุญัตติกฎหมายแต่กรณี แต่อีกส่วนหนึ่งนี้มีหน้าที่ในการกลั่นกรองยับยั้ง อันนี้เป็นหลักการที่คืออย่างหนึ่ง คือกฎหมายที่จะผ่านไปนั้นจะต้องผ่านส่วนประกอบทั้งสองส่วนนี้โดยครบถ้วนถึงจะผ่านไปได้อันนี้มีความคืออะไร ความดีก็คือว่าวุฒิสภานี้เป็นเครื่องคุ้มครองประชาชนได้อย่างหนึ่ง ในฐานะที่ว่ากันการคุ้มครองแก่โดยสมาชิกสภาผู้แทน เนื่องด้วยเหตุนี้เองจึงเป็นหลักการที่คืออย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นกระผมจึงสงสัยว่าถ้าหากว่าเราล้มหลักการอันนี้เสียแล้วละก็ ปล่อยให้สมาชิกวุฒิสภาเสนอร่างพระราชบัญญัติได้นั้น กระผมต้องขอภัยหน่อยคือว่ารู้สึกว่าจะหาคำพูดไม่ได้ จะเป็นการที่ไม่ดีอย่างหนึ่ง ซึ่งกระผมคิดว่าอันนี้เราควรพิจารณาให้ถ่องแท้ยิ่งขึ้นกว่านี้อีกสักหน่อย.

พลเอก ประภาส จารุเสถียร (กรรมธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : จากการที่ได้มีการอภิปรายกันถึงในการที่คณะกรรมธิการขอเสนอให้มีการทบทวนมติใหม่อีกครั้งหนึ่งนั้น ในฐานะที่กระผมเป็นคนหนึ่งในการพิจารณาส่วนมากที่มีความเห็นว่าสมควรที่จะให้วุฒิสภามีสิทธิเสนอร่างกฎหมายได้นั้น ได้ฟังการอภิปรายของเพื่อนสมาชิกหลายท่านที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นมีความอยู่สองคำที่ได้พูดกันแล้วแต่ยังไม่ระจ่างแจ้ง ซึ่งกระผมคิดว่าใครที่จะเสนอข้อที่ประชุมนี้ได้ช่วยกันพิจารณาให้ระจ่างแจ้งอีกครั้งหนึ่งโดยคำชี้แจงของกระผมว่า โดยมีท่านกรรมธิการอาวุโสผู้มีเกียรติซึ่งกระผมเคารพนับถือท่านหนึ่งได้กล่าวถึงคำว่า "เสถียรภาพและเจตนารมณ์" ในคำว่า "เจตนารมณ์" นั้น ท่านว่าเจตนารมณ์ที่เขาตั้งวุฒิสภาขึ้นมานั้นก็เพื่อประสงค์ที่จะให้ เป็นผู้ที่มีหน้าที่กลั่นกรองและยับยั้งกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนเท่านั้น หากให้มีเจตนาในการที่จะให้วุฒิสภามีโอกาสเสนอร่างกฎหมายด้วยไม่ ในขั้นนี้กระผมขอสนับสนุนท่านคณะที่รัฐศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้กล่าวเมื่อก่อนว่า พวกเรายังมีภาพหลอนที่ติดมาจากอดีต คือรัฐธรรมนูญฉบับเก่า ๆ อยู่ในใจว่า วุฒิสภานี้มีอำนาจหน้าที่แต่เพียงยับยั้งร่างกฎหมายเท่านั้น หาก

มีหน้าที่เสนอร่างกฎหมายไม่ แต่ว่าการที่เราพิจารณาในการร่างกฎหมายในสภาร่างรัฐ
 ธรรมนูญนั้นเราต้องการที่จะร่างรัฐธรรมนูญที่ดีที่เหมาะสมแก่ประเทศชาติของเราที่จะ
 ดำเนินการต่อไปในอนาคต เพราะฉะนั้นเจตนารมณ์เราอาจจะเพิ่มเติมอะไรที่เป็นของดีขึ้น
 มาอีกก็ได้ แล้วยิ่งของดีนี้ก็มิใช่ว่าเป็นของดีที่คิดค้นขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักฐานหรือ
 ปรากฎการณที่ให้เห็นแล้วว่าเป็นของดีก็หาไม่ซึ่งกระผมขอย้ำ ท่านรัฐมนตรีผู้มึเกียรติท่าน
 หนึ่ง ท่านได้บอกกล่าวว่า ที่เสนอมานี้ก็เป็นประเด็นที่ประเทศซึ่งเป็นแม่บทแห่งกฎหมาย
 รัฐธรรมนูญ ซึ่งเรายกย่องให้มัน เขาได้ปฏิบัติมาตั้งแต่อดีตกาลมานานแล้ว และบัดนี้ก็
 ยังใช้อยู่ แล้วก็ปรากฏว่าเมื่อเร็ว ๆ นี้วุฒิสมาชิกเองก็ได้เสนอกฎหมายอันมีค่าฉบับหนึ่งซึ่ง
 สภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภาของอังกฤษได้รับรองกฎหมายฉบับนั้น ก็เมื่อมีปรากฏการณที่
 เป็นของดีเช่นนี้แล้ว ทำไมเราจะไม่รับเอากระผมมีความเสียใจมากที่มีเพื่อนสมาชิกและ
 เพื่อนกรรมาธิการท่านหนึ่งเอาไปเปรียบกับ Rock and Roll หรือเอาไปเปรียบกับฟลอร์โชว์
 ท่า ๆ แวดวนทิวทัศน์ ^{นี้} ไม่ใช่เป็นเรื่องของการเสนอที่จะให้วุฒิสมาชิกผู้ที่มีเกียรติทั้งวุฒิสมา
 และคุณวุฒิมิมีสิทธิในการเสนอร่างกฎหมายขึ้นมา เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าเจตนารมณ์นี้
 นั้นไม่ได้มีวงจำกัดแคบแต่เพียงว่าให้มีหน้าที่กลั่นกรองและยับยั้งเท่านั้น เราอาจจะเพิ่ม
 เจตนารมณ์ที่มีคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติหรือเป็นประโยชน์เพิ่มเติมขึ้นอีกได้เสมอ อีก
 คำหนึ่งก็คือว่า "เสถียรภาพ" ท่านกล่าวยกเอาอดีตขึ้นมากล่าวอีกเช่นเดียวกันว่า ถ้า
 ปล่อยให้วุฒิสมาชิกได้เสนอร่างกฎหมายแล้ว เสถียรภาพในสภานี้จะเสียไป จะเกิดการ
 ประจันหน้าเผชิญหน้ากันจนกระทั่งไปยกเอาตัวอย่างมาเลเซีย อินโดนีเซีย อะไรซึ่งนอก
 เรื่องของสภา นั้นเป็นเรื่องของประเทศที่เขาจะรบกัน นี่แหละกระผมจึงเห็นว่าไม่ใช่เรื่อง
 ของการเผชิญหน้า และเราเชื่อว่าในการที่เราประกอบสภาขึ้นมาเราประกอบด้วยสมาชิก
 ซึ่งเป็นคนไทยด้วยกันทั้งนั้น และคนไทยที่เป็นสมาชิกมานั่งในรัฐสภานั้นก็เป็นผู้ที่หวังดี
 ในการที่จะรับเอาหรือสร้างเอาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติขึ้นมาใช้บังคับต่อประชาชน
 หรือให้สิทธิกับประชาชนโดยเป็นอำนาจนิติบัญญัติ และนอกจากนั้นไปอีก ในรัฐธรรมนูญ
 เองก็ได้สนับสนุนอยู่ว่าอำนาจนิติบัญญัตินั้นมิได้โดยรัฐสภา ก็รัฐสภาประกอบด้วยสมาชิก
 สองคน คือสมาชิกสภาผู้แทนกับสมาชิกวุฒิสภา เช่นนี้แล้วกระผมก็เห็นว่าไม่น่าจะมีอะไร

ที่จะเป็นข้อขัดข้องว่าวุฒิสมาชิกซึ่งอยู่ในรัฐสภานั้นจะเสนอร่างกฎหมายได้ อีกประการหนึ่งที่ว่า เป็นคุณซึ่งกระผมขอเพิ่มเติมในที่นี้ ก็คือว่ามีหลายท่านที่ว่าวุฒิสมาชิกได้มีคำจำกัดความเพียงเท่านั้นแล้ว แต่กระผมขอยกตัวอย่างเพิ่มเติมง่ายๆ เช่นว่าเรามีปืนพก ปืนสั้นที่เขาใช้ไว้สำหรับป้องกันตัวหรือยิงคน แต่ถ้าว่าเป้าหมายนั้นเข้ามาในระยะที่จะใช้ยิงได้ ยิงสัตว์เอามากินเป็นอาหารได้เช่นนั้น ท่านจะเว้นการยิงด้วยปืนพกเพื่อเอาอาหารนั้นมากินเสียหรือ วุฒิสมาชิกก็เหมือนปืนพกกระบอกนั้นเหมือนกัน กระผมจึงเห็นว่าถ้าวุฒิสมาชิกนั้นมีความสามารถดี ในการที่จะผลิตกฎหมายได้แล้ว ก็เห็นสมควรที่จะให้เขาเป็นผู้ที่มีหน้าที่ผลิตกฎหมายได้ และนอกจากนั้นไปอีก สมาชิกที่มาจากสภาผู้แทนนั้นย่อมเป็นผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งมา เขาย่อมมีอำนาจผูกพันกับราษฎรที่เขาเลือกตั้งมา ในการที่เขาควรจะเสนอร่างกฎหมายอะไรมา เขาก็ต้องนึกถึงข้อผูกพันต่อราษฎรหรือประชาชนที่เป็นเจ้าของเลือกเขาขึ้นมา สิ่งใดที่เขาจะเสนอมาถ้าขัดประโยชน์กับประชาชน ถึงแม้จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติอย่างมากมายเพียงใด เขาก็ไม่สามารถจะเสนอได้ เช่นเดียวกันในทางกำนัรัฐบาล รัฐบาลย่อมจะออกกฎหมายเพื่อที่จะได้ประโยชน์ในการบริหาร เพื่อจะให้สะดวกต่อการบริหารอยู่เสมอไปโดยตลอด แต่ถ้าหากว่ากฎหมายนั้นล้าสิทธิประชาชนเข้า เขาก็ไม่ได้ห่วงใยอะไร ก็ไปคิดแต่ในแง่ที่จะให้สะดวกต่อการบริหารเท่านั้น เพราะฉะนั้นกฎหมายที่เสนอมาโดยสมาชิกสภาผู้แทนก็ดี หรือเสนอโดยรัฐบาลก็ดี ย่อมมีน้ำหนักดวงคู่ไปข้างใดข้างหนึ่งดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่วุฒิสมาชิกนั้นเป็นสมาชิกที่แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์และเป็นผู้ที่มีวิญญูและคุณวิญญู เขาย่อมจะเสนอร่างกฎหมายโดยไม่มีข้อผูกพันอะไร เป็นกฎหมายที่เกิดขึ้นโดยบริสุทธิ์ใจเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ กระผมเห็นดังนั้น จึงเห็นสมควรว่าวุฒิสมาชิกนั้นสมควรที่จะได้มีสิทธิในการเสนอร่างกฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ หากควรที่จะจำกัดและปิดโอกาสเขาเสียไม่ ขอขอบคุณ.

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดอภิปรายต่อไปแล้ว ข้าพเจ้าขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่า ผู้ใดเห็นว่า สมาชิกแห่งสภาที่ประกอบด้วยสมาชิกที่พระมหากษัตริย์ทรงตั้ง ควรจะมีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ด้วย โปรดยกมือขึ้น

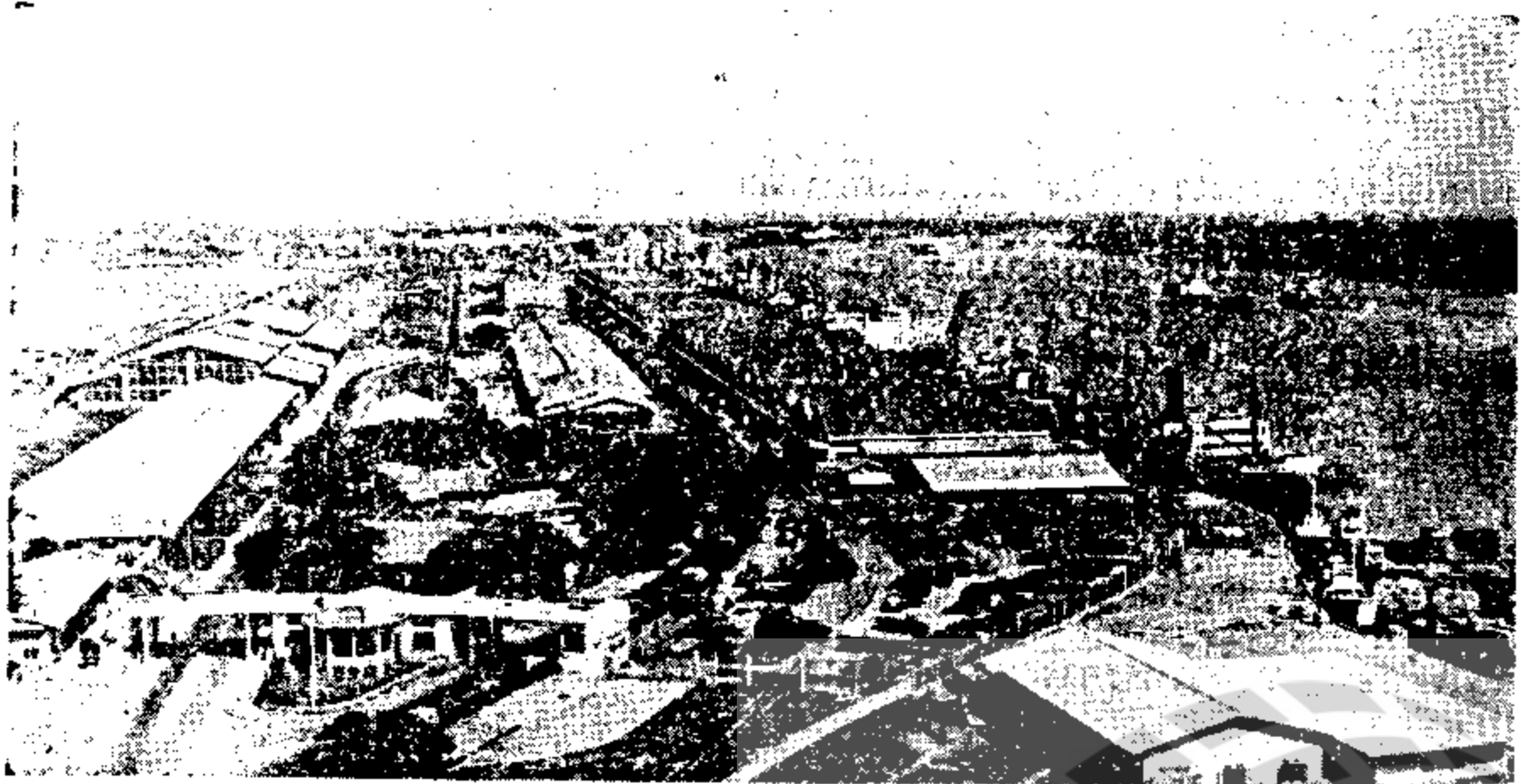
(มีสมาชิกยกมือ ๓๔ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
(มีสมาชิกยกมือ ๓๗ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : เพราะฉะนั้นมติของที่ประชุมนี้ ให้สมาชิกแห่ง
สภาที่ประกอบด้วยสมาชิกที่พระมหากษัตริย์ทรงตั้ง มีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ด้วย
สำหรับการประชุมในวันนี้หมดระเบียบวาระแล้ว ข้าพเจ้าขอเลิกประชุม.
เลิกประชุมเวลา ๑๑.๕๐ นาฬิกา.

△

**PORT OF
BANGKOK**

THE GATEWAY FOR INTERNATIONAL TRADE AND SHIPPING TO THAILAND

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

การประชุม

คณะรัฐมนตรี

การประชุมวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๒

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๕๑ น. ณ ทำเนียบรัฐบาล พลเอก ประภาส จารุเสถียร รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานที่ประชุมแทนนายกรัฐมนตรีซึ่งยังพักรักษาตัวอยู่ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. กระทรวงคมนาคม เสนอขออนุมัติให้กรมเจ้าท่าสร้างท่าเทียบเรือคอนกรีต ที่กันตังเป็นรูปตัวที ยาว ๘๐ เมตร ยื่นจากฝั่งออกไป ๑๐๒ เมตร ให้เรือขนาด ๖๐๐ ตันเทียบท่าได้พร้อมกัน ๒ ลำ ไม่มีที่ทำการโรงพักสินค้าและอุปกรณ์ใดๆ ทั้งสิ้น ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ๗.๖ ล้านบาท และเริ่มดำเนินการในปี ๒๕๑๓

คณะกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเห็นว่า ในหลักการควรให้มีการก่อสร้างท่าเทียบเรือกันตังตามโครงการก่อสร้างที่กรมเจ้าท่าเสนอ และควรให้ขอบประมาณเพื่อก่อสร้างในงบประมาณ ๒๕๑๓ ได้ และควรให้กรมเจ้าท่าเป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการ

โดยที่โครงการท่าเทียบเรือกันตังยังมีปัญหาอีกหลายประการ ควรให้มีการพิจารณาปัญหาพร้อมกันระหว่างผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้แทนกระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย สำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง กรมอุทกศาสตร์ ทหารเรือ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ และนายกเทศมนตรีเมืองกันตัง โดยมอบให้กระทรวงคมนาคมเป็นเจ้าของเรื่อง แล้วเสนอคณะกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

LI RT

การวางแผนระยะยาวควรให้กรมเจ้าท่ากับกรมอุทกศาสตร์ทหารเรือ พิจารณาการขยายท่าเรือกันตั้งในอนาคตกว่า ควรจะสร้างที่ใดและมีความเหมาะสมเพียงใด เพื่อให้เรือขนาด ๑,๐๐๐ ตันขึ้นไป เข้าเทียบท่าได้

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบด้วย และให้ดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการบริหารสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

๒. เดิมคณะรัฐมนตรี ได้ลงมติเห็นชอบในหลักการให้เสนอโครงการก่อสร้างทางสายฉะเชิงเทรา—แหลมฉบัง—สัตหีบ เข้าขอรับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหรัฐ โดยขอให้สหรัฐออกค่าใช้จ่ายมากที่สุด เพราะเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์มากกว่าเศรษฐกิจ ปัจจุบันสหรัฐยังไม่รับที่จะให้ความช่วยเหลือ แต่ได้ให้รถบรรทุกน้ำมัน ๑๐๐ คันแก่การรถไฟ ฯ เพื่อประโยชน์ในการขนส่งทางทหาร

บัดนี้ กระทรวงคมนาคมได้เสนอโครงการสำรวจและก่อสร้างทางรถไฟสายฉะเชิงเทรา—แหลมฉบัง—สัตหีบ ในปี ๒๕๑๓ โดยใช้เงินจากงบประมาณแผ่นดินในการสำรวจ ๑,๒๕๕ ล้านบาท กับขอความเห็นชอบในหลักการของโครงการสร้างทางตอนฉะเชิงเทรา—แหลมฉบัง

การสร้างทางตอนที่ ๑ ฉะเชิงเทรา—แหลมฉบัง จะใช้งบประมาณ ๔๐๙.๒ ล้านบาท ตอนที่ ๒ แหลม—สัตหีบ ประมาณ ๑๔๑.๖ ล้านบาท รวมทั้งสิ้น ๕๕๐.๘ ล้านบาท ใช้เวลาดำเนินงาน ๔ ปี

คณะกรรมการบริหารสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เห็นควรสนับสนุนให้การรถไฟ ฯ ดำเนินการสำรวจรายละเอียดทางเทคนิคของทางสายฉะเชิงเทรา—แหลมฉบัง—สัตหีบ ในปี ๒๕๑๓ ส่วนกำหนดเวลาก่อสร้างที่แน่นอนนั้นควรรอไว้ก่อนจนกว่าจะได้มีการพิจารณารายงานเกี่ยวกับโครงการสร้างท่าเรือน้ำลึกที่แหลมฉบังโดยละเอียดเสียก่อน และเห็นควรให้สำนักงบประมาณรับโครงการนี้ไว้พิจารณารวมกับโครงการพัฒนาเศรษฐกิจอื่น ๆ ของการรถไฟ ฯ

อนึ่ง คณะกรรมการบริหาร ฯ มีข้อสังเกตว่า น่าจะให้การรถไฟ ฯ พิจารณาให้มีการสำรวจเพื่อเชื่อมทางรถไฟสายตะวันออกเข้ากับทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้สอดคล้องกับโครงการท่าเรือน้ำลึกแห่งที่สองที่จะเปิดขึ้นทางฝั่งตะวันออกเสียด้วย

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบด้วย และให้ดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการบริหารสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

๓. เดิมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เสนอโครงการก่อสร้างปรับปรุงระบบผลิตและระบบจำหน่ายในเขตภาคใต้มียะลา นราธิวาส บั๊กธานี และบางส่วนของจังหวัดสงขลา ไปให้สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพิจารณาระบบผลิตใช้เงินลงทุนประมาณ ๑.๗ ล้านบาท ระบบจำหน่ายใช้เงินลงทุนประมาณ ๕๒ ล้านบาทเศษ

คณะกรรมการบริหารสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เห็นว่า ระบบผลิตควรดำเนินการตามความเหมาะสมไปพลางก่อนได้ ส่วนระบบจำหน่ายระงับไว้ก่อน และสมควรที่จะนำโครงการเข้าไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฯ พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๔ ได้ อาจเริ่มได้ในปี ๒๕๑๑ หรือ ๒๕๑๒

บัดนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ส่งโครงการก่อสร้างและปรับปรุงระบบจำหน่ายในเขตภาคใต้ตอนล่าง เพื่อขออนุมัติเริ่มโครงการในปี ๒๕๑๓ และจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๑๖ ค่าใช้จ่ายโครงการประมาณ ๕๕.๕๐ ล้านบาท จำแนกเป็นเงินตราต่างประเทศ ๒๓.๕๒ ล้านบาท เงินบาท ๓๒.๙๘ ล้านบาท

คณะกรรมการบริหารสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เห็นว่า ในหลักการควรสนับสนุนให้ดำเนินการตามที่เสนอได้ ในส่วนที่เกี่ยวกับเงินลงทุน ๕๕.๕๐ ล้านบาทนั้น ควรอนุมัติให้ลงทุนจากเงินกู้ภายในประเทศจำนวน ๓๔.๕๔ ล้านบาท และจากรายได้ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเองจำนวน ๑๖.๓๖ ล้านบาท เนื่องจากสำนักงานสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติได้ประมาณรายได้รายจ่ายระหว่างปี ๒๕๑๓-๒๕๑๖ แล้วปรากฏว่ากำลังเงินจากรายได้ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีมากพอที่จะนำมาลงทุนได้ ประกอบกับข้อเท็จจริงที่ว่าระหว่างปี ๒๕๐๖-๒๕๑๒ รัฐบาลได้เคยจัดสรรงบประมาณสมทบให้กับโครงการต่างๆ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไปแล้วมากกว่า ๓๐๐ ล้านบาท

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วอนุมัติในหลักการตามที่คณะกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอ

๔. กระทรวงสาธารณสุข เสนอขอพระราชทานเหรียญคุณวุฒิมาลา เข็มศิลปวิทยา ให้แก่นายแพทย์โกมล เพ็งศรีทอง รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้ซึ่งได้แสดงความริเริ่มความสามารถในวิชาแพทย์และเภสัชวิทยาของตน ทำการวิจัยสมุนไพรของประเทศไทยเป็นผลึกจนสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์ฯ ได้แต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าควบคุมการวิจัยสมุนไพรของไทยตั้งแต่ปี ๒๕๐๘ จนถึงปัจจุบัน ซึ่งได้ส่งให้ ก.พ. พิจารณาในฐานะที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี ให้เป็นผู้พิจารณาเรื่องขอพระราชทานเหรียญคุณวุฒิมาลาแล้ว เห็นชอบด้วยให้เสนอขอพระราชทานให้ได้

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติให้นำความกราบบังคมทูล พระกรุณาขอพระราชทานต่อไป.

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องอื่น ๆ อีก จนถึงเวลา ๑๖.๒๐ น. จึงเลิกประชุม.

การประชุมวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๑๒

เริ่มประชุมเวลา ๘.๕๐ น. ณ ทำเนียบรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. กระทรวงศึกษาธิการเสนอว่า เพื่อสนองนโยบายในเรื่องแก้ไขปัญหาดูแลคนครูประถมและครูมัธยมส่วนกลางและส่วนภูมิภาคโดยรับคำนวณ กรมการฝึกหัดครู จึงจะผลิตครูเพิ่มขึ้นอีกตามโครงการต่อไปนี้

(๑) โครงการผลิตครูปริญญาวุฒิ กศ.บ. ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร บางเขน เพื่อให้ออกไปสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยกำหนดรับผู้สำเร็จวุฒิปริญญาตรีศึกษาศาสตร์ชั้นสูง (ป.กศ. ชั้นสูง) หรืออนุปริญญาวิชาการศึกษา (อ.กศ.) เข้าศึกษาต่ออีก ๒ ปี เมื่อสำเร็จแล้วจะได้วุฒิ กศ.บ. จำนวนที่จะรับเข้าศึกษาในปี ๒๕๑๒ กำหนดรับนิสิตเข้าศึกษาในชั้นปีที่ ๓ ประมาณ ๒๐๐ คน ปี ๒๕๑๓ และปีต่อ ๆ ไป กำหนดรับอีกประมาณปีละ ๓๐๐ คน จำนวนครูที่จะผลิตได้ เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๓

จะผลิตครูปริญญาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาเพิ่มได้อีกปีละ ๒๐๐ คน ถึง ๓๐๐ คน โครงการนี้จะช่วยให้สามารถขยายการรับนักเรียนระดับมัธยมได้มากขึ้นอีกปีละประมาณ ๕,๐๐๐ ถึง ๖,๐๐๐ คน เริ่มแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๔

(๒) โครงการผลิตครู ป.ป. (ชั่วคราว) มุ่งผลิตครูทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคโดยรีบด่วน เพื่อบรรเทาการขาดแคลนครูประถมศึกษา โดยกำหนดรับผู้สำเร็จ ม.ศ. ๕-๖ เข้าเรียนตามหลักสูตรประโยคครูประถม (ป.ป.) ๑ ปี จำนวนที่จะรับเข้าศึกษา ปี ๒๕๑๒ กำหนดรับในพระนคร-ธนบุรี ประมาณ ๖๘๐ คน ในส่วนภูมิภาคประมาณ ๑,๓๒๐ คน รวม ๒,๐๐๐ คน ปี ๒๕๑๓ และปีต่อไป กำหนดรับในพระนคร-ธนบุรี ประมาณ ๓๐๐ คน ในส่วนภูมิภาคประมาณ ๒,๑๐๐ คน รวม ๒,๔๐๐ คน จำนวนครูที่จะผลิตได้ เริ่มแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๓ จะผลิตครูประกาศนียบัตรสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาเพิ่มได้อีกปีละประมาณ ๒,๐๐๐-๒,๔๐๐ คน โครงการนี้จะช่วยให้ขยายการรับนักเรียนประถมศึกษาได้มากขึ้นอีกปีละประมาณ ๗๐,๐๐๐ คน เริ่มแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๓ เป็นต้นไป

(๓) โครงการระยะยาว โดยการผลิตอาจารย์ฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตร หลังปริญญาตรี และปริญญาโท ภายในประเทศ เพื่อสร้างอาจารย์ฝึกหัดครูให้ทันกับการขยายการผลิตมัธยมตามโครงการ จึงจำเป็นต้องให้ทุนอุดหนุนทุนละ ๔,๐๐๐ บาทต่อปี แก่นิสิตระดับดังกล่าว เพื่อให้เป็นข้อผูกพันที่จะต้องเข้าเป็นครูต่อไป

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว ลงมติรับหลักการ ให้กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานประมาณรับไปพิจารณารายละเอียดเท่าที่จำเป็นเป็นการเร่งด่วน กับให้พิจารณาผลที่จะต้องผูกพันในปีต่อไป ไปด้วย

๒. สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอว่า ตามที่คณะกรรมการช่วยเหลือชาวนา ได้มีมติให้จัดสรรเงินงบประมาณช่วยเหลือชาวนากันเพิ่มผลผลิต ปี ๒๕๑๒ ถึง ๒๕๑๓ โดยคำนึงถึงจำนวนครัวเรือนและเนื้อที่เพาะปลูกประกอบกับผลการสำรวจความต้องการของชาวนา ตามที่สำนักงานสถิติแห่งชาติเสนอมา โดยจัดสรรให้กลุ่มชาวนา ๕๔% สมาคม

ชลประทานราษฎร ๓๔% และ สหกรณ์ ๑๒% และให้คณะกรรมการพิจารณาโครงการ
ช่วยเหลือชาวนารับไปพิจารณาทำโครงการรายละเอียดเสนอต่อไปนั้น

โดยที่คณะกรรมการช่วยเหลือชาวนาและคณะกรรมการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการ
ช่วยเหลือชาวนาได้สิ้นสภาพไปตามคณะรัฐมนตรีชุดก่อน และขณะนี้ยังมีได้แต่งตั้งคณะ
กรรมการช่วยเหลือชาวนาขึ้นใหม่ ประกอบกับขณะนี้ใกล้จะถึงฤดูกาลเพาะปลูกแล้ว หาก
จะรอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือชาวนาใหม่แล้ว คงจะไม่ทันการ สำนัก
ทำเนียบนายกรัฐมนตรีจึงได้ปรึกษากับกรมเจ้าสังกัดของสถาบันชาวนาทั้ง ๓ ประเภท คือ
กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการปกครอง และกรมสหกรณ์ที่ดินแล้ว เห็นสมควรเสนอ
โครงการช่วยเหลือชาวนาปี ๒๕๑๒ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน โดยมีต้องผ่าน
การพิจารณาของคณะกรรมการช่วยเหลือชาวนา โครงการนี้มีหลักการส่วนใหญ่เช่นเดียวกับ
โครงการปี ๒๕๑๑ เป็นแต่เปลี่ยนหลักการสำคัญประการหนึ่ง คือเห็นควรโอนเงินงบประมาณ
ไปตั้งจ่ายทางจังหวัดและให้สถาบันชาวนาจัดซื้อปุ๋ยได้เองตามความพอใจ เช่นเกี่ยวกับการ
ซื้อเครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยาและรถแทรกเตอร์ที่คณะรัฐมนตรีได้เคยอนุมัติไปแล้วในปีก่อน ๆ
นอกจากนั้นได้แก้ไขโครงการเดิมเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ และ
ข้อเท็จจริงที่ปฏิบัติกันอยู่ในขณะนี้

อนึ่ง โดยเฉพาะปัญหาการช่วยเหลือเรื่องเครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา กรม
ส่งเสริมการเกษตรเห็นสมควรช่วยเพียงครึ่งราคา เพื่อให้ชาวนาได้ซื้อมากขึ้น และไม่ต้อง
เพิ่มภาระหนี้สินของชาวนามากเกินไป ส่วนกรมสหกรณ์ที่ดินเห็นว่าเครื่องสูบน้ำกับเครื่อง
พ่นยาเมื่อคำนึงถึงความจำเป็นที่เครื่องยนต์เหล่านี้เป็นอุปกรณ์สำคัญอันดับแรกที่จะช่วยใน
การให้ปุ๋ยให้บังเกิดผลดีแล้ว ก็ควรจะสนับสนุนให้ซื้อมากขึ้น โดยให้ความช่วยเหลือคิดเป็น
มูลค่าเต็มราคา จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาด้วยว่าจะควรช่วยในเรื่องเครื่อง
สูบน้ำและเครื่องพ่นยาเพียงครึ่งราคาหรือเต็มราคา เพื่อจะได้นำไปกำหนดไว้ในระเบียบ
การจัดซื้อต่อไป

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว ลงมติอนุมัติตามที่เสนอ โดยให้ความช่วยเหลือ
ดังกล่าวคิดเป็นมูลค่าครึ่งราคา

๓. กระทรวงมหาดไทย ขออนุมัติจัดงานฉลองครบรอบ ๕๐ ปี ขององค์การกรรมกรระหว่างประเทศในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๒ ทำนองเกี่ยวกับการจัดงานฉลองวันสหประชาชาติและวันอนามัยโลกที่เคยดำเนินการเป็นประจำโดยเฉพาะปี ๒๕๑๒ เป็นปีที่องค์การกรรมกรฯ มีอายุครบถึงศตวรรษ จึงควรพิจารณาจัดงานฉลองอื่น ๆ เพิ่มเติมให้เป็นงานสำคัญยิ่งขึ้นและขอให้ตั้งคณะกรรมการจัดงานฉลองขึ้น ให้มีชื่อว่า “คณะกรรมการจัดงานฉลองการครบรอบ ๕๐ ปี ขององค์การกรรมกรระหว่างประเทศ”

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว ลงมติอนุมัติในหลักการ

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องอื่น ๆ อีก จนถึงเวลา ๑๘.๒๕ น. จึงเลิกประชุม.

การประชุมวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๑๒

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๕๕ น. ณ ทำเนียบรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรี อนุมัติให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดำเนินการตามโครงการก่อสร้างและปรับปรุงระบบจำหน่ายในเขตโครงการลำโตน้อยตามที่คณะกรรมการบริหารสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอสนับสนุนโครงการนี้เป็นโครงการที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ปรับปรุงขึ้นจากโครงการเดิม เพื่อสนองความต้องการใช้กระแสไฟฟ้าส่วนของประชาชนซึ่งได้เพิ่มสูงขึ้นจากที่ได้สำรวจไว้เดิมมาก เพราะท้องถื่นต่าง ๆ ได้ขยายตัวเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว การคมนาคมติดต่อได้สะดวกมากขึ้น นอกจากนี้ได้พิจารณาแก้ไขโครงการให้สอดคล้องกับสภาพท้องถื่นในปัจจุบันและโครงการของการพลังงานแห่งชาติ กับถือโอกาสเดียวกันนี้ขยายเขตโครงการออกไปในท้องที่บางส่วนของจังหวัดร้อยเอ็ดอีกด้วย โครงการนี้เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๑๒ และก่อสร้างเสร็จในปี ๒๕๑๕ จำนวนเงินลงทุนประมาณ ๑๑๒ ล้านบาท เพื่อจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าตามโครงการลำโตน้อยให้ประชาชนใน ๓๖ อำเภอและ ๕ ตำบล ในจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด สุรินทร์ และบุรีรัมย์

๒. สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอว่า การประชุมพาค้าในประเทศไทยได้สำเร็จเรียบร้อยไปแล้วด้วยดี แต่งานอันสืบเนื่องยังมีอยู่ต่อไป อ.ส.ท. จึงเสนอข้อกติกาดูเกี่ยวกับการขยายการส่งเสริมการท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

- (๑) เพิ่มการโฆษณาประเทศไทยให้มากขึ้นในทุกวิถีทาง
- (๒) ลดหย่อนระบบพิธีการเข้าเมือง ให้เหมาะสมกับความจำเป็นและหักเทียมกับเพื่อนบ้าน แต่ไม่รวมถึงการผ่อนผันให้คนต่าง้าวเข้ามาประกอบอาชีพหรือแสวงหารายได้จากประเทศไทยโดยไม่มีการควบคุม
- (๓) ให้มีนโยบายเกี่ยวกับการให้มีเครื่องบินของสายการบินต่าง ๆ มาแวะที่กรุงเทพฯ มากขึ้น สะดวกขึ้น มีเที่ยวบินมากขึ้น
- (๔) ขอให้ปรับปรุงและยกฐานะสนามบินเชียงใหม่ขึ้นเป็นสนามบินนานาชาติ เพื่อจะให้นักท่องเที่ยวได้แวะลงท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ได้ก่อนหรือหลังการเดินทางมากรุงเทพฯ
- (๕) ขอให้นำเครื่องบินแบบ Pure Jet เข้ามาใช้ในสายการบินระหว่างกรุงเทพฯ เชียงใหม่ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะมีความเร็วและมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มากขึ้น
- (๖) ให้มีการส่งเสริมการประชุมนานาชาติในประเทศไทยมากขึ้น พร้อมกับให้มีการสร้างหอประชุมที่บรรจุคนได้เป็นจำนวนมากด้วย
- (๗) ให้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น
- (๘) ให้มีการเร่งรัดพัฒนาท่าอากาศยาน เพื่อที่จะได้รับความเจริญเติบโตของสายการบินพาณิชย์ เพราะจะมีเครื่องบินขนาดใหญ่มาลงมากในอนาคตอันใกล้
- (๙) ให้มีการต่ออายุเข้าประเทศไทยโดยไม่ต้องมีวีซ่าแก่ชาวอเมริกัน เพราะนักท่องเที่ยวชาวอเมริกันได้นำเงินตราต่างประเทศมาใช้ในประเทศมากกว่าชนชาติอื่น และการกำหนดผ่อนผันแก่ชาวอเมริกันนี้ จะสิ้นสุดในปลายปี ๒๕๑๒ นี้แล้ว จึงเห็นควรยกเลิกการอนุญาตออกไปอีก

คณะรัฐมนตรีลงมติเห็นชอบด้วย และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณา

๓. ก่อนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศกำหนดเขตหวงห้ามที่ดินบริเวณสามแยกวงษ์ชมพู เพื่อประโยชน์แก่การสร้างทางและบำรุงทางหลวงสายวงษ์ชมพู—นายม—ท่าโรง เมื่อปี ๒๔๘๓ ได้มีราษฎรเข้าอยู่อาศัยในที่ดินแห่งนี้ตั้งแต่ประมาณปี ๒๔๘๐ อยู่แล้ว และภายหลังปี ๒๔๘๓ มีราษฎรเข้าอยู่อาศัยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ระหว่างนั้นเจ้าหน้าที่ได้กำหนดให้ปลูกสร้างอาคารและเก็บค่าเช่า ต่อมาได้เกิดเพลิงไหม้ เจ้าของอาคารที่ถูกเพลิงไหม้ได้ขอเช่าปลูกสร้างอาคารต่อไปอีก กรมทางหลวงไม่อนุมัติพร้อมกับขอให้กรมอัยการฟ้องขับไล่ราษฎรที่เหลืออยู่ แต่การดำเนินคดีมีอุปสรรคยังดำเนินการต่อไปไม่ได้ กรมทางหลวงชี้แจงว่าไม่มีความประสงค์ให้ราษฎรบุกรุกที่ดินเขตทางหลวงแม้แต่ให้เช่าหรืออาศัยชั่วคราว แต่ก็ต้องสุกแต่นโยบายของรัฐบาล

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเห็นว่า ที่ดินบริเวณสามแยกวงษ์ชมพูนี้ ทางราชการควรกำหนดเขตหวงห้ามเพื่อประโยชน์ในการสร้างและบำรุงทางเท่าที่จำเป็นจริง ๆ นอกนั้นควรมอบให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการจัดให้ราษฎรเช่าอาศัยหรือทำการค้าขายตามความเหมาะสม และเห็นควรให้กรมทางหลวงส่งเจ้าหน้าที่ออกไปประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับราษฎรโดยขอให้ฝ่ายปกครองร่วมไปชี้แจงด้วย ส่วนการดำเนินคดีฟ้องร้องขับไล่ก็ควรรอดำเนินการเฉพาะรายที่ไม่เป็นอุปสรรคในการสร้างทางไว้พลางก่อน

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบด้วยตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ

๔. กระทรวงสาธารณสุข หรือเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการส่วนหรือผู้อำนวยการกองบางกองลงในหนังสือรับผิดชอบแทนอธิบดีกรมอนามัยว่าจะเป็นการขัดกับระเบียบว่าด้วยการลงชื่อในหนังสือราชการ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือไม่ หากขัดกับระเบียบจะสมควรแก้ไขหรือไม่

คณะที่ปรึกษากฎหมายเห็นว่า กฎหมายฉบับบัญญัติตำแหน่งที่อธิบดีจะมอบอำนาจให้ไว้เพียงสองตำแหน่ง คือ รองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดีเท่านั้น จึงไม่อาจมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการส่วนหรือผู้อำนวยการกองบางกองทำการแทนในนามอธิบดีได้

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว ลงมติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนี้

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องอื่น ๆ อีก จนถึงเวลา ๑๕.๕๐ น. จึงเลิกประชุม.

Δ

คำปราศรัย ของ

อภิมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี

เนื่องในการฉลองวันอนามัยโลก ๗ เมษายน ๒๕๖๒

พี่น้องประชาชนชาวไทยที่รักทั้งหลาย

ในโอกาสที่วันอนามัยโลกได้เวียนมาถึงอีกครั้งหนึ่งในวันที่ ๗ เมษายนนี้ และเพื่อเป็นปีครบรอบ ๕๐ ปีขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นองค์การของสหประชาชาติเช่นกัน องค์การอนามัยโลกจึงได้กำหนดคำขวัญขึ้นว่า “อนามัยดี ทวีแรงงาน เพิ่มปริมาณผลผลิต” โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเน้นให้ประชาชนทั่วโลกได้ตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพอนามัยที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดพลังงานและช่วยเพิ่มพูนผลผลิตให้แก่ประชาชนทั้งส่วนตัวและส่วนรวม และได้ขอร้องให้นายกรัฐมนตรีของประเทศสมาชิกทุกประเทศกล่าวคำปราศรัยเพื่อสนับสนุนกิจการขององค์การนี้ ข้าพเจ้าจึงขอสนองคำขอด้วยเจตนาที่ดีและมีความยินดีที่มีโอกาสมาปราศรัยกับท่านทั้งหลายอีกวาระหนึ่ง

ประเทศไทยในปัจจุบันได้มีการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญ ที่จะยกระดับการครองชีพของประชาชน ตลอดจนฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศชาติให้สูงขึ้นมากที่สุดเท่าที่จะสามารถกระทำได้ โดยทำการส่งเสริมการอาชีพของประชาชนให้ดีขึ้น ทั้งทางด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ดังจะเห็นได้จากได้มีการนำเอาเครื่องจักรเครื่องผ่อนแรงใหม่ ๆ ตลอดจนสารเคมีต่าง ๆ เช่น ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชมาใช้เพื่อช่วยเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรให้มากยิ่งขึ้น ในทางด้านอุตสาหกรรมก็ได้มีอุตสาหกรรมใหม่ ๆ เกิดขึ้นหลายอย่างและขยายตัวออกไปรวดเร็ว จากการส่งเสริมอาชีพเหล่านี้จะเห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตจากที่เคยเป็น อยู่เข้า มาเกี่ยวข้องกับเครื่องจักร เครื่องผ่อนแรง สารเคมี ตลอดจนสารเป็นพิษต่าง ๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตจากเกษตรกรรมมาเป็นกรรมกรในโรงงานอุตสาหกรรม ได้มีการเคลื่อนย้ายภูมิลำเนาจากชนบทของประเทศไทยเข้ามาร่วมกันอยู่ในย่านอุตสาหกรรมอย่างแน่นและแออัด

LI RT

จนบางแห่งได้กลายเป็นแหล่งเสื่อมโทรม ทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย และทำให้เชื้อโรคแพร่หลายได้โดยง่าย สภาพความเป็นอยู่และค่าครองชีพตลอดจนสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ทำให้ประชาชนเหล่านั้นมีการเปลี่ยนแปลง ไปทั้ง ทางร่างกาย และจิตใจ นอกจากนี้ยังต้องทำงานหนักอย่างน้อยวันละ ๘ ชั่วโมง ซึ่งเป็นการเสี่ยงต่ออันตรายต่าง ๆ อันเกิดจากการประกอบอาชีพเหล่านี้ เช่น การเป็นพิษจากสารเคมี เช่น ตะกั่ว มังกานีสปรอท ยาปราบศัตรูพืช เป็นต้น อุบัติเหตุอันเกิดจากเครื่องจักรและเครื่องผ่อนแรงก็นับวันจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้โรงงานหรือสถานประกอบอาชีพอื่น ๆ ยังได้ปล่อยและขับของเสียต่าง ๆ อันเกิดจากการทำงานออกมาก่อนเหตุรำคาญให้แก่ประชาชนทั่ว ๆ ไป ทำให้แม่น้ำลำคลองและอากาศที่หายใจเข้าไปไม่บริสุทธิ์ มีสารซึ่งเป็นพิษเป็นภัยต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ตลอดจนสัตว์และพืชเจ็บป่วยอยู่ด้วย

รัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหาสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบ อาชีพเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นอย่างดี จึงมิได้นิ่งนอนใจ และได้พยายามทุกวิถีทางที่จะทำการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบอาชีพให้ดียิ่งขึ้น โดยมอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ เช่น กระทรวงอุตสาหกรรมรับผิดชอบในการวางมาตรการป้องกันอันตรายต่าง ๆ อันเกิดจากการทำงานของโรงงานอุตสาหกรรม การอนุญาตให้จัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ตลอดจนการตรวจตราโรงงานอุตสาหกรรมให้ปฏิบัติตามมาตรการที่ได้วางไว้ กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมดูแลให้มีสภาพการทำงานที่ดี เช่น กำหนดเวลาทำงาน และให้มีวันหยุดเพื่อไม่ให้ต้องตรากตรำเกินไปจนไม่ได้พักผ่อน ห้ามมิให้จ้างหญิงและเด็กทำงานบางประเภทที่อาจเป็นอันตราย กำหนดการจักสวัสดิการอันจำเป็นในระหว่างทำงาน เช่น น้ำดื่ม อุปกรณ์การปฐมพยาบาล ห้องน้ำ ห้องส้วม เป็นต้น และกำหนดให้ผู้ทำงานที่ประสบอันตรายได้รับการรักษาพยาบาลและค่าทดแทนอีกด้วย

สำหรับการดำเนินงานเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยโดย ตรง ของ ผู้ ประกอบ อาชีพนั้น ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รัฐบาลได้มอบให้กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการจัดตั้งโครงการที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบอาชีพขึ้น เรียกว่า "โครงการอาชีพอนามัย" มีหน้าที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบอาชีพ ควบคุม

ป้องกันโรคอื่นเนื่องจากการประกอบอาชีพและอุบัติเหตุในระหว่างปฏิบัติงาน และกำจัด และควบคุมเหตุรำคาญและสิ่งเป็นพิษภัยต่าง ๆ อันเกิดจากการขับของเสียออกจากโรงงาน อันอาจเป็นที่รบกวนหรือเป็นอันตรายต่อประชาชนทั่ว ๆ ไป นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ศึกษาค้นคว้าและวิจัยถึงอันตรายซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และให้การฝึกอบรมอาชีพอนามัยแก่หน่วยงานอื่น ๆ และโครงการอาชีพอนามัยยังได้มุ่งช่วยเหลือประชาชนยากจนที่ประกอบอาชีพเล็ก ๆ น้อย ๆ ในชนบทชายทะเล หรือตามโรงงานเล็ก ๆ หน่วยประกอบอุตสาหกรรมในครอบครัวซึ่งอยู่นอกข่ายกฎหมายของกระทรวงอุตสาหกรรมและกรมแรงงานอีกด้วย

ปัจจุบันกรมอนามัยได้จัดตั้งศูนย์อาชีพอนามัยขึ้นที่ตำบลสำโรงใต้ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นย่านที่มีโรงงานอุตสาหกรรมหนาแน่น และได้เปิดดำเนินการให้บริการแก่ผู้ปฏิบัติงานและครอบครัว ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ เป็นต้นมา และได้จัดสร้างห้องทดลองปฏิบัติการขึ้นเพื่อทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอันตรายและโรคต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งหน่วยบริการเคลื่อนที่ออกไปเยี่ยมสำรวจให้คำแนะนำในการตรวจสอบสุขภาพ และให้การรักษาพยาบาลตามโรงงานทั่วไป เพื่อจะได้ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีสุขภาพดีปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีพลังงานที่จะประกอบอาชีพได้เป็นลำดับเป็นขั้น เป็นการช่วยให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น และทำให้เศรษฐกิจของประเทศชาติดีขึ้นในที่สุด

พี่น้องประชาชนชาวไทยที่รักทั้งหลาย ตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่าการรักษาและส่งเสริมอนามัยของผู้ใช้แรงงานต่าง ๆ ตามที่รัฐบาลได้ดำเนินการมาแล้วนั้น ได้เป็นที่สอดคล้องต้องกันกับคำขวัญขององค์การอนามัยโลกที่กำหนดไว้ว่า “อนามัยดี ทวีแรง เพิ่มปริมาณผลผลิต” ทุกประการ ทั้งนี้ก็เพราะรัฐบาลต้องการเห็นพี่น้องประชาชนชาวไทยมีความผาสุกสะดวกสบายและปลอดภัยจากภัยอันตรายนานาที่จะมาบั่นทอนสุขภาพอนามัยของทุกท่านนั่นเอง ในนามแห่งรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ข้าพเจ้าจึงขอต้อนรับคำขวัญขององค์การอนามัยโลกปีนี้ด้วยความชื่นชมยินดี และขอถือโอกาสนี้อำนวยพรให้องค์การอนามัยโลกจงประสบแต่ความเจริญก้าวหน้า และวัฒนาสถาพรตลอดชั่วกาลนาน.

สวัสดิ์.

Δ

LIART

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๑๒

วันนี้เวลา ๑๑.๑๐ น. ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ฯพลฯ คร. เฮลเตอร์ เคอ เมนคอนซา อี กุญา เอกอัครราชทูตโปรตุเกส นางนางสาวมาเรีย นาทาเลีย โรตริเกส โรมัส ธิดาของประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐโปรตุเกส และผู้ติดตาม ซึ่งเดินทางมาเยือน ประเทศไทย เผ้าทูลละอองธุลีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีอธิบดีกรมพิธีการทูต กระทรวงการต่างประเทศ ร่วมเข้าเผ้า ฯ ถวาย

เวลา ๑๑.๒๐ น. พลเรือเอก จรุญ เฉลิมเกียรติ และคุณหญิงไสว เฉลิมเกียรติ นำพลเรือเอก มุลชาติ ผู้บัญชาการทหารเรืออินโดนีเซีย และภริยากับคณะ ซึ่งเดินทาง มาเยือนประเทศไทย เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท พร้อมถวาย ฯพลฯ พลตรี อักหมัด ยูซุฟ เอกอัครราชทูตอินโดนีเซีย ในโอกาสนี้ พลเรือเอก มุลชาติ ได้ทูลเกล้า ฯ ถวาย กริชและชุดน้ำชาเงินถมถวาย

เวลา ๑๑.๔๕ น. ณ ศาลาภาภิรมย์ นายพงษ์สวัสดิ์ สุริโยทัย นายกสนันนิบาต มุลนิธิแห่งประเทศไทย นำผู้แทนมูลนิธิต่าง ๆ ท้าราชอาณาจักร จำนวน ๑๗๔ คน ซึ่ง มาประชุมสมมนาสนันนิบาตมูลนิธิแห่งประเทศไทย เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อรับ พระราชทานพระบรมราโชวาท

LIERT

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานวุฒิบัตรประกาศนียบัตร และ เข็มวิทยฐานะ แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการทัพบก วิทยาลัยการทัพเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารบก จำนวน ๑๗๐ นาย ณ ห้องรับรองกองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม และพระราชทานพระบรมราโชวาทมีใจความสำคัญว่า “ความรู้และวิชาการที่ทุกคนได้รับอบรมจากสถาบันการศึกษาระดับสูงสุดของเหล่าทัพนั้น เป็นประโยชน์และจำเป็นมากสำหรับผู้เป็นหัวหน้าหน่วย ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาชั้นสูง สมควรอย่างยิ่งที่จะได้ถ่ายทอดแก่ผู้ต้องทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหน่วยปฏิบัติการ เพื่อช่วยให้สามารถเผชิญเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้ดีขึ้น เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการปฏิบัติภารกิจด้วยประสิทธิภาพ และมีความปลอดภัยยิ่งขึ้น ทรงหวังพระราชหฤทัยว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้เป็นกำลังสำคัญของกองทัพไทยสืบไป”

วันศุกร์ ที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๑๒

วันนี้เวลาบ่าย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พลตรี หม่อมทวีวงศ์ ถวัลยศักดิ์ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการแข่งขันสควอชรอบชิงชนะเลิศและมอบถ้วยพระราชทานแก่ผู้ชนะ ณ ราชกรีฑาสโมสร

วันเสาร์ ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๑๒

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชทานเพลิงศพ เจ้าจอมมารดาอ่อน ในรัชกาลที่ ๕ ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส ทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ ๑๐ รูป บังสุกุล แล้วเสด็จฯ ขึ้นสู่เมรุพระราชทานเพลิง.

วันอาทิตย์ ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๑๒

วันนี้เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปทรงผูกพัทธสีมาวัดโพธิ์ศรี อำเภอนินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อเสด็จฯ ถึง ผู้ว่าราชการจังหวัดกราบบังคมทูลถวายรายงาน

LIART

ผู้บังคับการจังหวัดทหารบกบุรีรัมย์ กราบบังคมทูลถวายรายงานและขอ
 ราชทานอัญเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ฯ ยังแทนถวายความเคารพ
 ทรงตรวจแถวกองเกียรติยศ

ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปยังพิธีมณฑล
 เสด็จเข้าพลับพลาหน้าอุโบสถ ปลัดกระทรวงมหาดไทยกราบบังคมทูลเบิกนายอำเภอ
 อินทร์บุรี เฝ้า ฯ กราบบังคมทูลถวายรายงาน แล้วกราบบังคมทูลเบิกผู้จะทูลเกล้า ฯ ถวาย
 เงินโดยเสด็จพระราชกุศลบูรณะอารามวัดโพธิ์ศรี และผู้ที่บริจาคทรัพย์สร้างอุโบสถ
 เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินและรับพระราชทานเหรียญที่ระลึกของวัด

หลังจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จเข้าอุโบสถ ทรงพระสุหร่าย
 และทรงเจิมพระพุทธรูปปฏิมาประธานแล้ว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย
 ประทับพระราชอาสน์ สมเด็จพระสังฆราชถวายศีล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ
 ออกหน้าอุโบสถ ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิมและทรงปิดทองลุนนิต แล้วทรงตัดลุนนิต

สมเด็จพระสังฆราชทรงทักษิณนิต สี่มาทั้ง ๘ รอบพระอุโบสถ พระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสสนอง แล้วเสด็จเข้าสู่อุโบสถ ทรงพระสุหร่ายและ
 ทรงเจิมลุนนิตกลางอุโบสถ ทรงปิดทองแล้วทรงตัดลุนนิต สมเด็จพระสังฆราชทรงส
 ญัตติสมมติสี่มา จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงลงพระปรมาภิไธยบนแผ่นศิลา
 ที่จะฉีกหน้าอุโบสถ แล้วทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา
 ถวายอภิวาท เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ศรีถวายของที่ระลึก แล้วเสด็จไปยังวิหารพระพุทธรูปปฏิ
 นาคปรก ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม ทรงปิดทองพระพุทธรูปปฏิมาปรก และท
 จุดธูปเทียนถวายสักการะ แล้วเสด็จ ฯ ออกจากวิหาร ไปทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้า ฯ
 ณ บริเวณหน้าวัดนั้น

เสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระนครเวลา ๑๘.๐๐ น.

วันจันทร์ ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๑๒

วันนี้เวลา ๑๑.๑๐ น. ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน สมเด็จพระนางเจ้า
 พระบรมราชินีนาถ เสด็จออกให้นายและนางใจ้อย แอแถม นายและนางมอ

LIERT

แอมสเตอร์แอม กับผู้จัดการใหญ่โรงแรมสยามอินเตอร์คอนติเนนตัล และนางเคนรูฟ
 เผ่าทูลละอองธุลีพระบาทเพื่อทรงชอใจในการที่บุคคลเหล่านี้ได้มีส่วนร่วม และ จัดงานการ
 แสดง เพื่อหารายได้สมทบทุนมูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ในพระบรมราชินูปถัมภ์
 เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ศกนี้ ณ โรงแรมสยามอินเตอร์คอนติเนนตัล

เวลา ๑๓.๑๐ น. นายบุญชนะ อัครถาวร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ
 เผ่าทูลละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับ
 หน้าที่

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรง
 เยี่ยมทหารที่ได้รับบาดเจ็บในการปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม และเข้ารับการ
 รักษาอยู่ที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ในโอกาสนี้ ทรงมีพระราชปฏิสันถารแก่ผู้บาดเจ็บ
 และพระราชทานเงินกับเครื่องอุปโภคบริโภคโดยทั่วถึงกัน

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่น
 พิศาลภพฤทธิยากร ประธานองคมนตรี เสด็จมาทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์
 ในพิธีเสกน้ำพระพิพัฒน์สัตยา ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงจุดธูปเทียน
 เครื่องนมัสการ ทรงศีล พระสงฆ์ ๙ รูป เจริญพระพุทธมนต์ทวาทสปริต จบแล้ว
 พระราชครูวามเทพมุนีอ่านฉันทสัคคี

เวลา ๑๖.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปในการ
 พระราชทานเพลิงศพ พลโท พระยาสิทธิราชฤทธิไกร ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์
 วัดเทพศิรินทราวาส ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าไตรให้ทายาทนำไปทอด
 ที่โกศศพ พระสงฆ์ ๑๐ รูป บังสุกุล เสร็จแล้ว ทรงจุดผัดเผาพระราชทานเพลิง

อังคารที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๒

วันนี้เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ
 พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐานไปยังพระที่นั่ง
 กรัชมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ในการพระราชพิธีพระราชทานเครื่องราช
 อิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามธิบดี คณะองคมนตรี นายกรัฐมนตรี ประธาน

LI RT

วุฒิสภา ประธานศาลฎีกา สมาชิกเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี ข้าราชการทหาร พลเรือน และครอบครัวของผู้ที่จะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าว ฝ่าทุลละของฐลีพระบาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออกท้องพระโรงกลางพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ประทับพระราชอาสน์ หน พระราชบัลลังก์มหาเศวตฉัตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เจ้าพนักงานสำนั ราชเลขาธิการอ่านประกาศเกียรติคุณ ผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันมีศักดิ์รามาธิบดี ตามลำดับคือ

๑. พันตำรวจตรี กฤษ สังฆะทรัพย์ เป็นผู้ได้เผชิญกับเหตุการณ์คับขัน และ เสี่ยงอันตรายต่อชีวิตในระหว่างตกอยู่ในที่ล่อลวง ในการปฏิบัติการเข้ายึดบ้านซี้เถ่า ตำบล กกสะท้อน อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย แต่ก็สามารถรักษาหน้าที่ และความปลอดภัย ของผู้ใต้บังคับบัญชาไว้ได้อย่างดีที่สุดใน ทั้งได้ปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุลว ไปด้วยดี เป็นผู้มีความกล้าหาญเสียสละและจงรักภักดีต่อบ้านเมือง และมีความชอบใ ราชการแผ่นดิน สมควรได้รับความยกย่อง เป็นตัวอย่างแก่ผู้มีหน้าที่บ่งกันประเทศ ทุกคน

๒. ร้อยตำรวจโท วินิจ รัญเสวะ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการส่งกำลังสนับสนุน แก่หน่วยปฏิบัติการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ที่บ้านทับเบิก บ้านป่าหวาย และบ้านซี้เถ่า นั้น ได้กระทำการด้วยความกล้าหาญเด็ดเดี่ยวความฉลาดไหวพริบ ด้วยความ มีสติและกำลังใจอันมั่นคง ทั้งต้องฝ่าอันตรายต่อชีวิตเป็นผลช่วยให้การปฏิบัติของช ปฏิบัติการที่บ้านซี้เถ่าเป็นไปได้อย่างดีทันกับเหตุการณ์ นับว่าได้ปฏิบัติงานเป็นประโยชน์ใ ราชการแผ่นดิน สมควรจะได้รับ ความยกย่องเป็นผู้กล้าหาญและเป็นตัวอย่างแก่ผู้มีหน้าที่ บ่งกันประเทศทั้งปวง

๓. ร้อยตำรวจเอก พิเชษฐ์ เกษบุรมย์ เป็นผู้ร่วมปฏิบัติการปราบปราม ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ที่บ้านซี้เถ่า ได้ต่อสู้กับเหตุการณ์คับขันและอันตรายร้ายเร ี่ เป็นหลายครั้งหลายหน แต่ก็สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นกำลังของหัวหน้าหน่วยได้อย่าง

เยี่ยม ในการควบคุมกำลังต่อสู้ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ และในการรักษาความปลอดภัยของผู้ใต้บังคับบัญชา นับว่าเป็นผู้มีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยว ความเสียสละและความจงรักภักดีต่อชาติบ้านเมือง และเป็นผู้มีความชอบในราชการแผ่นดิน สมควรจะได้รับ ความยกย่อง เป็นตัวอย่างแก่ผู้มีหน้าที่ป้องกันประเทศ

๔. ร้อยเอก นฤนาถ ไตรภูวนาถ เป็นผู้ใต้ทำหน้าที่บินลาดตระเวน และทำการบินสนับสนุนหน่วยจู่โจมกวาดล้างผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ในการบินทำการสนับสนุนหน่วยปฏิบัติการที่บ้านซัด้า ต้องเสี่ยงชีวิตยิงต่อสู้กับผู้ก่อการร้ายจนกระสุนปืนประจำกายหมด ได้เข้าร่วมปฏิบัติการร่วมกับกำลังตำรวจ ด้วยความสามารถและกล้าหาญเด็ดเดี่ยว ได้ช่วยแนะนำและเป็นผู้ติดต่อบริหารงานกับกองทัพภาคที่ ๒ ให้นำกำลังเข้าช่วยเหลือหน่วยปฏิบัติการที่ตกอยู่ในที่ล้อม จนหน่วยช่วยเหลือสามารถนำกำลังผ่านการปะทะของผู้ก่อการร้ายเข้าถึงฐานปฏิบัติการของหน่วยที่อยู่ในวงล้อม และยึดบ้านซัด้าได้ นับว่า เป็นผู้มีความสามารถสูง และมีความชอบต่อราชการแผ่นดิน สมควรจะได้รับ ความยกย่องเป็นตัวอย่างแก่ผู้มีหน้าที่ป้องกันประเทศทั้งปวง จบแล้ว

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี ชั้น “อัศวิน” แก่พันตำรวจตรี กฤษ สังขะทรัพย์ “เหรียญรามมาลาเข็มกล้ากลางสมร” แก่ร้อยตำรวจโท วินิจ รัญเสวะ “เหรียญรามมาลา” แก่ร้อยตำรวจเอก พิเชษฐ เกษบุรมย์ และแก่ร้อยเอก นฤนาถ ไตรภูวนาถ แล้วเสด็จขึ้น ผู้เฝ้า ฯ ทั้งหมดออกจากห้องพระโรงกลาง ไปเฝ้า ฯ ที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินจากพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ไปยังพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุกฐปเทียนบูชาพระพุทธรูปหามณีรัตนปฏิมากร พระพุทธรูปฉลองพระองค์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก พระพุทธรูปฉลองพระองค์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุกฐปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย ทรงศีล พระราชครูวามเทพมุนี ฯ อ่านโองการแข่งนำแล้วเชิญพระแสงศร

และพระแสงราชศัสตราขุบในน้ำพระพิพัฒน์สัตยา พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์สักการกิจ
พราหมณ์เป่าสังข์ พนักงานแกว่งบัณเฑาะว์ ประโคมฆ้องชัย สังข์ แตร ดุริยางค์ เมื่อ
สุดเสียงประโคมแล้ว สมาชิกเครื่องราชอิสริยาภรณ์รามธิบดีผู้อาวุโสกล่าวนำถวาย
คำสัตย์ปฏิญาณสาบานตน ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ฯ ทั้งหมดว่าตาม
ความว่า “ขอพระราชทานกระทำสัตย์ปฏิญาณสาบานตน ต่อประเทศชาติและ
ประชาชนชาวไทย เฉพาะพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เฉพาะพระพุทธมหามณีรัตน
ปฏิมากร ว่า “จะภักดีต่อชาติบ้านเมือง จะซื่อสัตย์ต่อประชาชนและต่อหน้าที่
จะปฏิบัติการทุกอย่างโดยเต็มกำลังสติปัญญาความสามารถและโดยความเสียสละ เพื่อความ
เจริญ ความสงบสุข และความมั่นคงไพบูลย์ของประเทศชาติไทย จนตราบเท่าชีวิต
ร่างกายจะหาไม่

หากประพฤติปฏิบัติผิดคำสัตย์ปฏิญาณนั้นเมื่อใด ขอให้เกิดความวิบัติแก่ตน
เมื่อนั้นโดยฉับพลันทันที อย่าให้มีความสุขสวัสดิ์ด้วยประการใด ๆ หากดำรงมั่นใน
สัตย์ปฏิญาณนี้ยั่งยืนไป ขอให้อานุภาพพระรัตนตรัยและเทพยดาอารักษ์ มีพระสยาม
เทวาธิราชเป็นต้นบันดาลให้เกิดความสุข ความสวัสดิ์แก่ตนทุกเมื่อ ให้มีความเจริญใน
หน้าที่ราชการเป็นกำลังหนุนบำรุงประเทศชาติสืบไปได้ สมตามความตั้งใจปรารถนา
ทุกประการ” จบแล้วพระราชครูวามเทพมุนี ฯ เชิญน้ำพิพัฒน์สัตยา ทูนเกล้า ฯ ถวาย
แล้วผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์รามธิบดี ซึ่งมีศักดิ์รามธิบดี ซึ่งได้กล่าวคำสัตย์
ปฏิญาณสาบานตน ที่มณฑลพิพัฒน์สัตยา ตามลำดับ เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก แล้ว
เสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๑๒

วันนี้เวลา ๑๔.๕๐ น. ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พลเรือเอก จรุง
ฉลิมเกียรติ ผู้บัญชาการทหารเรือ นำคณะกรรมการจัดการแสดงดนตรีของกองทัพเรือ
ผ่านทูลละอองธุลีพระบาท สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทูนเกล้า ฯ ถวาย

เงินรายได้จากการแสดงกาชาดคอนเสิร์ตของกองทัพเรือ ประจำปี ๒๕๑๑ จำนวน ๑๓๖,๓๒๓.๐๐ บาท เพื่อบำรุงสภาภาษาไทย

เวลา ๑๕.๐๐ น. คณะกรรมการบริษัทหนังสือพิมพ์บางกอกเวิลด์ จำกัด พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำหนังสือฉบับพิเศษ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๓ รอบสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดทำหนังสือดังกล่าว จำนวน ๖๕,๕๐๐.๐๐ บาท โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปประทับแรม ณ พระราชวังไกลกังวล หัวหิน โดยเครื่องบินพระที่นั่ง.

วันอังคาร ที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๒

วันนี้เวลาบ่าย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ประธานองคมนตรี เสด็จแทนพระองค์ในงานปีการศึกษาแข่งขันกีฬาไทยประเภทต่าง ๆ ประจำปี ๒๕๑๒ ณ พลับพลาบริเวณท้องสนามหลวง ทรงมอบถ้วยพระราชทานแก่บรรดาผู้ชนะการแข่งขัน แล้วทรงเป็นประธานในพิธีปิดงาน

วันพุธที่ ๒ เมษายน ๒๕๑๒

วันนี้เวลา ๑๐.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินลง ณ ศาลาเวียง พระราชวังไกลกังวล หัวหิน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา กิติวัฒนากุลโสภากย์ ทรงบำเพ็ญพระกุศลเนื่องในวันคล้ายวันประสูติ

พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๕ รูป เจริญพระพุทธมนต์จบ ทรงประเคนภัตตาหาร พระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอฯ ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายคิเรก ถวายพระพรลา สมเด็จพระเจ้าลูกเธอฯ ทรงปล่อยนกและปล่อยปลาแล้ว เสด็จฯ ขึ้นเมื่อเวลา ๑๒.๓๕ น. ในโอกาสนี้ สมเด็จพระนาง-

เจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ผู้แทนสมาคม และคณะบุคคลต่าง ๆ เข้าเฝ้าถวายพระพร และถวายสิ่งของแก่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา กิติวัฒนากุลโสภากย์ ในเวลาเสด็จลงทรงบำเพ็ญพระกุศล และพระราชทานเลี้ยงอาหารกลางวันแก่ผู้มาเฝ้า ฯ ถวาย

วันอาทิตย์ ที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๒

วันนี้ เวลา ๘.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งจากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน มายังพระนคร

เวลา ๘.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดการประชุมการสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ครั้งที่ ๕ ณ ศาลาสันติธรรม ในโอกาสนี้โปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระราชดำริมีใจความว่า “การทำงานสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทยขยายตัวกว้างขวางยิ่งขึ้นมาเป็นลำดับทุกวันนี้ และดำเนินงานประสานสอดคล้องกันเป็นอันดีทั้งฝ่ายที่เป็นทางราชการและมิใช่ราชการ ควรที่ทุกคนจะพอใจและยินดี เพราะทุกฝ่ายต่างเข้าใจและเล็งเห็นฐานะและความเป็นอยู่ของประชาชนส่วนใหญ่ นั้น เป็นรากฐานความมั่นคงของประเทศชาติ จำเป็นจะต้องร่วมมือกันอุ้มชู ยกระดับความเป็นอยู่ของสังคมให้ดีขึ้น

ในการประชุมเพื่อพิจารณาแนวทางปฏิบัติในการสงเคราะห์อนุเคราะห์ ใคร่จะขอให้พิจารณาดูว่าการเข้าใจถึงสถานการณ์และสภาพการของผู้ที่จะได้รับการช่วยเหลือนั้น เป็นสิ่งสำคัญที่สุด การช่วยเหลือให้ได้รับสิ่งที่ควรจะได้รับ ตามความจำเป็นและเหมาะสม จะเป็นการช่วยเหลือที่ได้ผล และต้องทำความเข้าใจกับผู้ ที่ได้รับความช่วยเหลือด้วยว่า อยู่ในฐานะอย่างไร สมควรที่จะได้รับความช่วยเหลืออย่างไรเพียงใด ควรยึดหลักสำคัญว่าจะช่วยเพื่อให้ผู้รับการช่วยเหลือ นั้นสามารถช่วยตัวเองต่อไปได้ด้วย”

เวลา ๒๐.๕๕ น. เสด็จ ฯ ไปในพิธีพระราชทานกระบี่แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งสำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุด ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๑-๒๕๑๒ จำนวน ๗๖ นาย ณ กระทรวงมหาดไทย และพระราชทานพระบรมราโชวาทมีใจความว่า “ปัจจุบันนี้ตำรวจ

ต้องทำหน้าที่เพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก รวมทั้งราชการสนาม ปราบปรามผู้ก่อความไม่สงบ ซึ่งกำลังเป็นทั้งภาระและปัญหาเฉพาะหน้าอันหนัก ในโอกาสที่จะเข้ารับหน้าที่ใหม่ทรงฝากข้อคิดไว้ว่า การจะทำงานใด ๆ ให้สำเร็จจะต้องทำด้วยความมั่นใจและด้วยความตั้งใจที่แน่วแน่ อย่าลังเลและทอดยอ และจงระลึกไว้เสมอว่า ถ้าได้ทำหน้าที่บำบัดทุกข์บำรุงสุขประชาชนได้สมบูรณ์โดยทั่วถึงแล้วก็เป็นทางที่ดีที่สุด สำหรับป้องกันบรรเทาเหตุร้าย เนื่องจากการแทรกซึมบ่อนทำลายที่ต้องปราบปราม

อนึ่ง ทรงขอให้ทุกคนตั้งใจและพยายามสอดคล้องป้องกันการแทรกซึมบ่อนทำลาย และการกระต้างกระเตื้อง ใช้ความรู้ความสามารถให้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และในการสร้างเสริมปัญญาความรู้ให้มากที่สุด ยึดมั่นในความสุจริต มีความกล้าหาญที่จะต่อสู้กับความชั่ว และคนชั่วเพื่อรักษาความยุติธรรม มีความยินดีที่จะสละประโยชน์และความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์และความสุขของส่วนรวม ทั้งนี้เพื่อความเจริญยั่งยืนในตำแหน่งหน้าที่และเกียรติยศ และเพื่อความมั่นคงของประชาชนและประเทศชาติสืบไป”

เวลา ๑๑.๓๕ น. ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต นายพจน์ สารสิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการออกวันต้นกัลปพฤกษ์และการแสดงบางอย่างในงานกาชาด จำนวน ๕๒๐,๓๖๔.๕๗ บาท เพื่อบำรุงสภากาชาดไทย

เวลา ๑๒.๓๐ น. ณ ศาลาภาภิรมย์ สวนจิตรลดา พลโท เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ รองเสนาธิการกองอำนาจการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ นำเยาवชนจากท้องถิ่น ทูลเกล้าฯ ถวายเครื่องสักการะและกล่าวนำถวายคำสัจยปัญญาตน ผู้แทนเยาवชน ทูลเกล้าฯ ถวายของที่ระลึก และรับพระราชทานพระบรมราโชวาท

เวลา ๑๓.๑๐ น. เลขานุการพระราชวัง นำนายศักดิ์ชาย ทักษสุวรรณ นายนิคม อ่าวสุคนธ์ นายสำเร็จ มณีเนตร และนายจันทร์ ผ่องศรี ซึ่งได้รับทุนของประเทศ ออสเตรเลีย และได้รับพระราชทานทุนเดินทางเพื่อไปศึกษาอบรมวิชาพลศึกษาระดับ หัวหน้า เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กราบถวายบังคมลา ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน

เวลา ๑๕.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปพระ- ราชทานศีลาพระฤกษ์สำหรับสร้างศาลาร้อยปีบรมหาราชอนุสรณ์ ณ วัดเบญจมบพิตร- คุสิตวนาราม เสด็จ ฯ เข้าสู่พระอุโบสถแล้ว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุท- ธินราช และทรงจุดธูปเทียนถวายราชสักการะพระบรมราชสรีรางคาร พระบาทสมเด็จพระ จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชาคณะถวายศีลแล้ว ทรงลงพระปรมาภิไธยใน แผ่นศิลาพระฤกษ์สำหรับสร้างศาลาร้อยปีบรมหาราชอนุสรณ์ หลังจากนั้น เสด็จ ฯ ไป ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิมพระพุทธรูปจีนราชจำลอง พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถาจบ ทรง ประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม เสร็จแล้ว เสด็จ ฯ ออกจากพระอุโบสถ ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิมพระพุทธรูปพระประธานค้ำช้ายและค้ำขวาพระอุโบสถ ประทับพระราชอาสน์ หน้าพระอุโบสถ แล้วทรงเททองหล่อพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เวลา ๑๖.๒๕ น. เนื่องในวันพระสถิตมหาจักรี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ และ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินจากพระที่นั่งอัมพรสถาน ไปยังปฐมบรมราชานุสรณ์ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมพระบาทสมเด็จพระ พุทธยอกฟ้าจุฬาโลก แล้วเสด็จพระราชดำเนินมายังพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดา- ราม ในพระบรมมหาราชวัง ทรงจุดธูปเทียนถวายนมัสการพระพุทธรูปหามณีรัตนปฏิมากร แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปถวายบังคมสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช ณ ประสาท พระเทพบิดร

เวลา ๑๗.๔๐ น. เสด็จพระราชดำเนินกลับพระราชวังไกลกังวล หัวหิน โดย เฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง.

นอังกา ๗ ๘ เมษายน ๒๕๑๒

เมื่อวานนี้เวลา ๑๕.๑๐ น. ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล หัวหิน เลขาธิการจัตวาปราโมทย์ จงเจริญ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ นำนายชำนาญ ยุวบูรณ์ ผ่าทูตละอออรุณีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กราบถวายบังคมลาไปดำรง ตำแหน่งเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มประจำสาธารณรัฐอาร์เจนตินา

เวลา ๑๕.๓๐ น. หม่อมเจ้าพูนพิศมัย อิศกุล ประธานองค์การพุทธศาสนิก ัมพันธ์แห่งโลกทรงนำคณะกรรมการบริหารองค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก พร้อม ้วยผู้แทนศูนย์ภาคี พสล. พุทธสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เฝ้าฯ กราบ วายบังคมลาไปร่วมการประชุมใหญ่ ครั้งที่ ๘ ขององค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ณ นครกัวดาลัมเปอร์ สหพันธ์มาเลเซีย

เวลา ๑๖.๐๐ น. ศาสตราจารย นายสาย หุตะเจริญ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน นำผู้นำเยาวชน รุ่นที่ ๒ จากเขตพัฒนา ๗ จังหวัด คือ ขอนแก่น นครพนม ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยเอ็ด สระบุรี สุรินทร์ และอุบลราชธานี พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ ผู้ดำเนินการฝึกอบรม จำนวน ๘๕ คน เฝ้าฯ เนื่องในโอกาสที่เข้ามาทัศนศึกษาและดูงาน ณ จังหวัดพระนครและจังหวัดใกล้เคียง ในโอกาสนี้ ได้พระราชทานพระบรมราโชวาท มี ุจความสำคัญว่า “ทรงยินดีที่ทางราชการจัดการฝึกอบรมผู้นำเยาวชนขึ้น เพราะเป็นปัจจัย อย่างหนึ่งที่ทำให้บ้านเมืองเจริญก้าวหน้า และประชาชนมีความเป็นอยู่และความร่มเย็นเป็น สุขที่ยั่งยืน ทุกคนควรจะได้ทราบว่าการสร้างความเจริญนั้น มีความเข้าใจกันเป็นสิ่งสำคัญ แต่ก่อนเราอยู่เป็นครอบครัว เป็นหมู่บ้าน ความเข้าใจซึ่งกันและกันทำให้เราร่วมมือกันทำ งานสร้างความสุข ความเจริญ และความมั่นคงของครอบครัวและหมู่บ้าน รวมทั้งร่วมกัน ป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่หมู่คณะของเราด้วย บัดนี้ประเทศของเราเป็นประชาธิปไตย มีความต้องการและจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิบัติการให้เป็นประชาธิปไตย ความเข้าใจระหว่าง กันจึงต้องกว้างขวางออกไป คือประชาชนทุกหมู่เหล่าต้องมีความเข้าใจกัน คือ เข้าใจว่า ทำอย่างไรจึงจะสร้างบ้านเมืองให้ก้าวหน้า จะทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้นและมั่นคง ขึ้นได้ ทำอย่างไรจึงจะร่วมกันป้องกันศัตรูของเราได้ เยาวชนเป็นผู้เหมาะที่จะเข้ามารับ

การฝึกอบรม เพราะเป็นผู้ได้ชื่อว่าเป็นอนาคตของชาติ เป็นความหวังของประเทศชาติ และของทุกคน เป็นผู้ที่จรรักษาผืนแผ่นดินให้ยังยืนมั่นคงต่อไป การเป็นผู้นำจะอาศัยแต่กำลังกายกำลังใจไม่พอ ต้องอาศัยได้รับความเชื่อฟังนับถือด้วย การที่จะให้ผู้อื่นเชื่อฟัง นับถือด้วย จะต้องมั่งทั้งความรู้ดีและความประพฤติดี ความรู้นั้นสำคัญมาก โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้การทำอาชีพทุกอย่างต้องอาศัยวิชาการแผนปัจจุบันมาก เราต้องอาศัยวิชาการเพื่ออุดหนุนอาชีพที่เราทำเพื่อแลกเปลี่ยนซื้อขายกับสิ่งที่ผู้อื่นทำ และเพื่อเกื้อกูลกันซึ่งสำคัญที่สุด เพราะเราอยู่ได้ด้วยการเกื้อกูลกัน ถ้าเราแตกแยกกันความเดือดร้อนก็จะเกิดขึ้นและจะเป็นทางนำไปสู่ความสูญเสียประเทศบ้านเมือง เพราะฉะนั้นจึงต้องสามัคคีและช่วยเหลือกันด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ทรงหวังว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้เรียนและได้เห็นในการประชุมจะเป็นประโยชน์ได้แท้จริงในการปฏิบัติการณ์ ทรงขอให้นำไปถ่ายทอดสู่ผู้อื่นเพื่อความเจริญของท้องถิ่นที่สุดทรงอวยพรให้ผู้นำเยาวชนมีความสุขความเจริญ มีอนาคตแจ่มใส สามารถทำงานสำเร็จ บรรลุจุดประสงค์ และทรงขอบใจเจ้าหน้าที่ที่จัดการอบรมโดยเข้มแข็งขมักเขม้นและโดยบริสุทธิ์ใจ

วันอังคาร ที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๑๒

วันนี้เวลา ๙.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน มายังพระนคร

เวลา ๑๐.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ฯ โดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต มายังพระมหามณเฑียรในพระบรมมหาราชวัง เนื่องในการพระราชพิธีสงกรานต์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงนำพระพุทธรูปสำคัญที่หอพระสุลาลัยพิมาน ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการแล้ว เสด็จ ฯ ไปทรงจุดธูปเทียนบูชาพระสยามเทวาริราชที่พระที่นั่งไพศาลทักษิณ เสด็จ ฯ ไปยังหอพระธาตุมณเฑียรทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะ และทรงนำพระบรมอัฐิ พระอัฐิ เสร็จแล้วเสด็จออกพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๖๔ รูป เจริญพระพุทธ-

มนตรีในการพระราชพิธีสงกรานต์จับแล้ว ทรงประเคนภัตตาหาร พระสงฆ์รับพระราชทาน
ฉันเสร็จ เจ้าพนักงานเชิญพระบรมอัฐิและพระอัฐิออกประดิษฐานบนพระราชบัลลังก์
ภายใต้ฉัตรพญามหาเศวตฉัตร และบนพระที่นั่งทรงภายใต้ฉัตรชวาลายทอง ๕ ชั้น พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมพระบรมอัฐิ ทรงทอดผ้าคู่
พระสงฆ์สดับปกรณ์พระบรมอัฐิและพระอัฐิ แล้วถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวาย
พระพรดา

เวลา ๑๕.๓๐ น. ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จออกรับ ขบวนฯ เช่น ขางฮวน ผ้าทูลละออธงสีพระบาท ทูตเกล้า ๆ ถวาย
อักษรสาส์นตราตั้งในตำแหน่งเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มของสาธารณรัฐจีน
ประจำพระราชสำนัก

เวลา ๑๗.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระ-
บรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินกลับไปประทับ ณ พระราชวังไกลกังวล หัวหิน
โดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง

อนึ่ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร
ประธานองคมนตรี เสด็จมาทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ณ วัดพระศรีรัตน-
ศาสดาราม เมื่อทรงรับรายงานเกี่ยวกับเครื่องราชสักการะที่ทรงพระราชอุทิศพระราชทานให้
กระทรวงมหาดไทยเชิญไปถวายเป็นพุทธบูชาเจดีย์สถานต่าง ๆ แล้ว เสด็จเข้าสู่พระอุโบสถ
ทรงพระสุหร่ายสรงพระพุทธรูปมณฑปรัตนปฏิมากร พระสัมพุทธพรรณี พระพุทธยอดฟ้า
จุฬาโลก พระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงจุดธูปเทียนถวายนมัสการ แล้วเสด็จไปสรงน้ำ
ปูชนียวัตถุตามเจดีย์สถานในพระอารามนี้ แล้วเสด็จเข้าสู่หอพระนาค ทรงจุดธูปเทียน
ถวายสักการะพระอัฐิสมเด็จพระบรมราชาเจ้า พระบรมอัฐิพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้า
เจ้าอยู่หัว และทรงทอดผ้า พระสงฆ์ ๕ รูปสดับปกรณ์ แล้วทรงทอดผ้า พระสงฆ์อีก
๕๐ รูปสดับปกรณ์พระอัฐิพระราชวงศ์ พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรกเป็นเสร็จการ
พระราชพิธีสงกรานต์

พระราชโอรสเลขอำนาจพรในโอกาสวันชาติปากีสถาน

เนื่องด้วยวันที่ ๒๓ มีนาคม เป็นวันตรงกับวันชาติของปากีสถาน สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชโอรสเลขอำนาจพรไปยังประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐปากีสถาน ดังต่อไปนี้

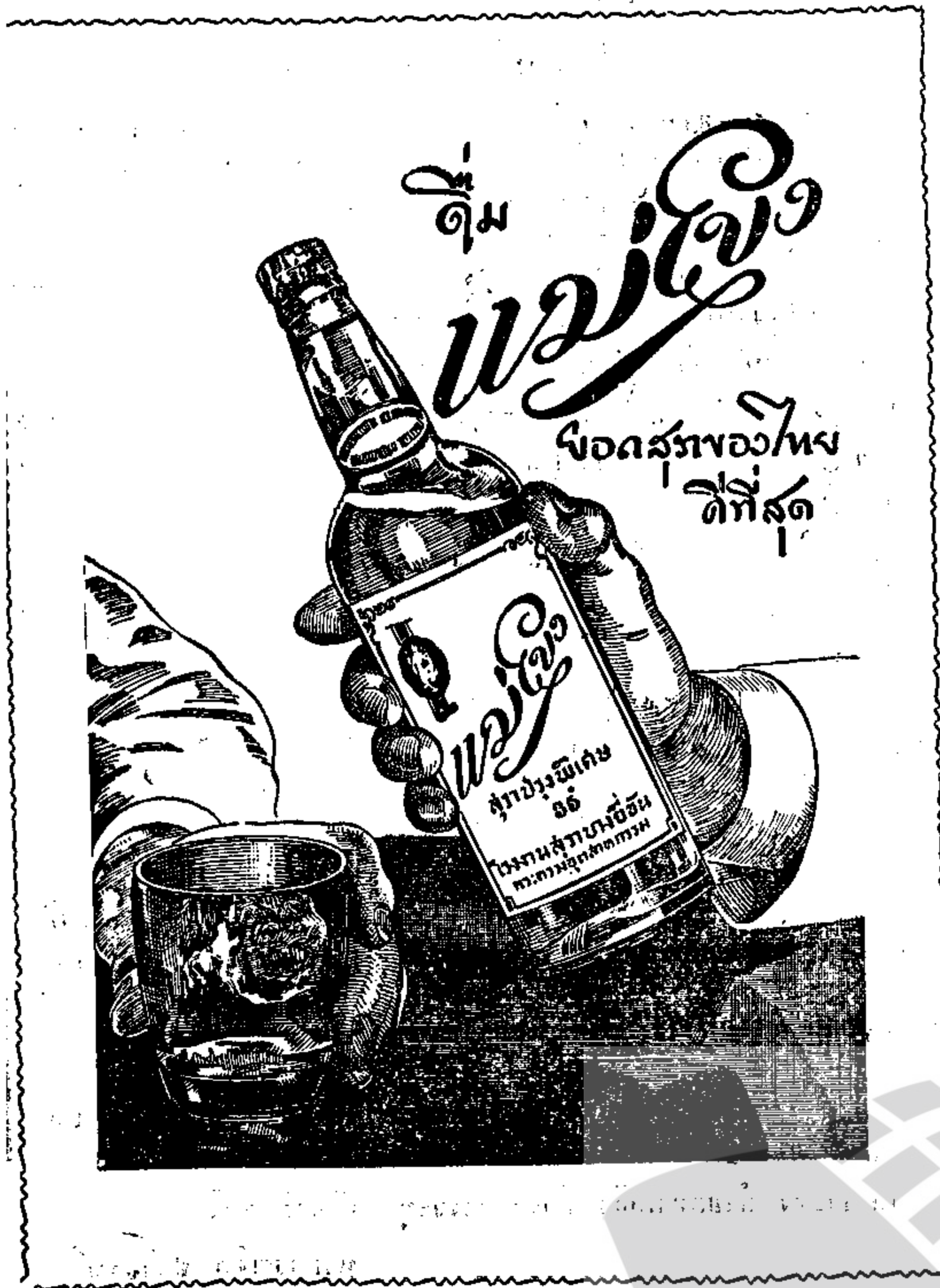
ฯ พณฯ ประธานาธิบดีแห่งปากีสถาน

อิสลามาบัก

ในโอกาสวันชาติของปากีสถานนี้ ข้าพเจ้ามีความยินดีขอส่งคำอำนวยพรมายังท่านรัฐบาลและประชาชนชาวปากีสถาน พร้อมทั้งความปรารถนาอันดี เพื่อท่านประสบความสำเร็จ และสาธารณรัฐปากีสถานมีความเจริญรุ่งเรือง

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพล ปร.

△

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

สหธนาคารกรุงเทพ จำกัด

สำนักงานใหญ่

เลขที่ 624 ถนนเสาวราช สามแยก พระนคร
(ศ. ป.ณ. กวาง 2114 พระนคร)

โทรศัพท์ 38966-9
30460, 32178, 38129, 37330

สาขาพระนคร-ธนบุรี

ราชวงศ์	เลขที่ 2	ถนนราชวงศ์	โทรศัพท์
ประตูน้า (ปทุมวัน)	425/1-2	ถนนราชปรารภ	21333
ธนบุรี (วงเวียนใหญ่)	22-24	ถนนประชาธิปไตย	70569
ท่าเตียน	394/6-7	ถนนมหาสาร	60442
บางรัก	1401-3	ถนนเจริญกรุง	24928
มหานาค	1210	ถนนกรุงเกษม	31884
บางกะปิ	386-338	ถนนสุขุมวิท	812650
บางโพ	48/2-3	ถนนประชาธิปไตย สาย 1	913334
สมราช	41	ถนนเพชรบุรี	46260
เข็นต์หลุยส์	10/35-36	ถนนเข็นต์หลุยส์ซอย 3	810126
จรัลสนิทวงศ์ (ธนบุรี)	629/20-21	ถนนจรัลสนิทวงศ์	52438
			47202

สาขาต่างจังหวัด

สาขาชลบุรี เลขที่ 797-799 ถนนเจดีย์จางง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
โทรศัพท์ 2576

สาขาภูเก็ต เลขที่ 31 ถนนภูเก็ต ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
โทรศัพท์ 500-501

สาขาขอนแก่น เลขที่ 142-148 ถนนศรีจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
โทรศัพท์ 6457.6731

สาขาน้ำแก่งคอย เลขที่ 395/1-2 ถนนพระอาทิตย์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

สาขาสีคิ้ว ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

สาขาบางละมุง ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

นายบรรเจ็ด ชลวิจารณ์

กรรมการผู้จัดการ

LI RT

△

พระราชกฤษฎีกาเปิดประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๒

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๒

เป็นปีที่ ๒๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ
โปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริว่า ตามที่ได้ตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภา
พ.ศ. ๒๕๑๒ ในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๒ นั้น บัดนี้สมควรจะเปิดประชุมได้แล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑๐ และมาตรา ๑๑๓ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาเปิดประชุม
รัฐสภา ในวันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๒

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์

เช้าวันที่ ๑๐ เม.ย. ๒๕๑๒ ภายหลังจากการประชุมสภาผู้แทน ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับการที่พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์ เสนาธิการทหารแดงที่สหรัฐว่า ไทยต้องการให้สหรัฐทิ้งระเบิดเวียตนามเหนือเพิ่มขึ้น เป็นนโยบายของรัฐบาลไทยใช่หรือไม่ เรื่องนี้นายกรัฐมนตรีตอบชี้แจงว่า นายกรัฐมนตรี ได้เคยพบกับคนอเมริกันที่มาประเทศไทยหลายคนแล้ว และเมื่อคราวนักธุรกิจอเมริกันที่มาเยือนประเทศไทยก็ได้พูดให้ฟังว่า สหรัฐควรดำเนินการใช้กำลังทางทหารรุนแรง หากไม่ทำเช่นนั้นแล้วสงครามก็จะไม่เสร็จสิ้นลงรวดเร็ว นายกรัฐมนตรีกล่าวต่อไปว่าจะมีการประชุมร่วมกับ ประเทศพันธมิตรที่ส่งทหารไปร่วมรบในสาธารณรัฐเวียตนามในเดือนพฤษภาคม ถัดนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า นายกรัฐมนตรีเองก็ยังยืนยันความคิดเห็นในการที่จะให้ทิ้งระเบิดเวียตนามเหนือเพิ่มขึ้นอยู่

ผู้สื่อข่าวเรียนถามที่กรณีวิทยุกระจายเสียงของกัวลาแลมเปอร์กระจายเสียงว่ามีผู้ก่อการร้ายจากภาคใต้เพิ่มขึ้น ๔๐๐ คน นายกรัฐมนตรีได้รับรายงานเรื่องนี้หรือไม่ นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าแต่ก่อนนี้มีโจรจีนคอมมิวนิสต์อยู่ แต่เวลานี้มีพวกอิสลามที่นิยมคอมมิวนิสต์เพิ่มขึ้นอีก

เกี่ยวกับปัญหาที่รัฐบาลจะรื้อฟื้นกฎหมายนครหลวงมาใช้อีก รัฐบาลจะดำเนินการต่อไปเป็นความจริงหรือไม่ เรื่องนี้นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า ยังไม่มีการพิจารณาในรายละเอียด นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าเวลานี้การไฟฟ้าเราได้ตั้งเป็นการไฟฟ้านครหลวง หรือการประปาที่เป็นนครหลวงอยู่แล้ว จึงคิดว่าจะตั้งเป็นนครหลวงทั้งที่รัฐบาลได้ตั้งใจไว้ นายกรัฐมนตรีกล่าวเสริมว่า รัฐบาลจะนำเรื่องเกี่ยวกับการตั้งนครหลวงขึ้นมาพิจารณาต่อไปอีก

ผู้สื่อข่าวเรียนถามเกี่ยวกับกฎหมายเข้าเมืองที่ใช้อยู่ในขณะนี้ปรากฏว่ามีชาวต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยทั้งในรูปนักท่องเที่ยวและอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก จะมีการพิจารณาเรื่องนี้หรือไม่ นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าเรื่องนี้รัฐบาลได้พิจารณาแล้ว กำลังจะหาทางป้องกัน การเข้าเมืองให้ดีขึ้น เกี่ยวกับปัญหาเรื่องหมู่ที่รัฐบาลตั้งคณะกรรมการพิจารณา

ขึ้นเพื่อแก้ปัญหาโดยมี คร. เถลิง ธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นประธานนั้น นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า จากรายงานของ คร. เถลิง ธำรงนาวาสวัสดิ์ สรุปว่าต้องการให้บริษัทสหสามัคคี ก๊าซตัวจำกัดเป็นรัฐวิสาหกิจ ถ้าหากเป็นรัฐวิสาหกิจแล้วจะทำงานรวดเร็วขึ้น ข้อสรุปของ คณะกรรมการ ฯ ที่ตั้งขึ้นนั้นเสนอว่าเมื่อเป็นองค์การรัฐวิสาหกิจแล้วจะต้องมีการกำกับดูแล แต่เรื่องนี้รัฐบาลยังไม่ได้นำมาพิจารณาแต่ประการใด นายกรัฐมนตรีชี้แจงต่อไปว่า เท่าที่ทราบจนถึงขณะนี้ราคาหมูมีชีวิตราคาปกติโลกรั่มละ ๘ บาท ๕๐ สตางค์ สำหรับโครงการของ บริษัทสหสามัคคี ก๊าซตัวนั้น มีโครงการที่จะเลี้ยงหมูเอง หากขยายกิจการให้กว้างขวางขึ้น คิดว่าอาจจะทำให้ราคาหมูที่พ่อค้าไปขึ้นราคาตัวเองคงไม่ขึ้นสูงต่อไป เพราะผู้เลี้ยงหมูให้ความเห็นว่า ราคาหมูมีชีวิตปกติโลกรั่มละ ๘.๕๐ บาทจะสามารถเลี้ยงหมูต่อไปได้

เกี่ยวกับปัญหาการแต่งตั้งเอกอัครราชทูตประจำสหรัฐอเมริกาใหม่ นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า ขณะนี้ยังไม่ตกลงจะแต่งตั้งใคร แต่เรื่องนี้นายกรัฐมนตรีได้ให้หลักการแก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในการแต่งตั้งเอกอัครราชทูตประจำสหรัฐว่า ควรจะเป็นผู้มีอาวุโสเพราะประเทศนี้เราถือว่าเป็นประเทศสำคัญที่สุด โดยเฉพาะผู้ที่เป็นทูตประจำสหรัฐจะต้องเป็นผู้ที่รู้เรื่องนโยบายของรัฐบาลเป็นอย่างดี เพราะเรารับฟังความคิดเห็นจากสหรัฐอเมริกาทั้งในด้านวิชาการและการทหาร นายกรัฐมนตรีย้ำว่า ขณะนี้ยังไม่ได้กับผู้ที่จะไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐ หากได้แล้วจะต้องเสนอชื่อไปยังคณะรัฐมนตรี แล้วจึงจะทาบทามไปยังสหรัฐ

ผู้สื่อข่าวเรียนถามเกี่ยวกับการไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตของนายชำนาญ ภูบุรณ์ ในต่างประเทศกับคดีที่ยังคดีพันอยู่ในศาล นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า เรื่องนี้ นายกรัฐมนตรีได้กำชับไปยังผู้บังคับการกองปราบแล้ว ให้สอบสวนให้ถี่ถ้วน และจากการสอบสวนผู้บังคับการกองปราบแล้วได้ความว่า ที่เทศบาลนครกรุงเทพฟ้องร้องในศาลนั้น เป็นเรื่องทางแพ่ง ฉะนั้นผู้ที่ถูกฟ้องไม่จำเป็นจะอยู่ในประเทศไทย อาจจะให้ใครดำเนินการแทนได้.

และเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๑๒ ภายหลังเลิกประชุมสภาผู้แทนแล้ว จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงตอบข้อเรียนถามของผู้สื่อข่าวว่า ขณะนี้ ยังไม่ได้พิจารณาในเรื่องที่จะแต่งตั้งบุคคลใดเข้าดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง

พัฒนาการแห่งชาติ แทน ม.ล. ชูชาติ กำภู ซึ่งถึงแก่กรรมไป พร้อมกันนั้นก็ชี้แจง
 ทั่วว่า ในขณะที่ยังไม่สามารถจะชี้แจงได้ว่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพัฒนาการ
 แห่งชาติคนใหม่ที่นายกรัฐมนตรีจะแต่งตั้งนั้น จะเป็นนักวิชาการหรืออย่างไรด้วย

ต่อข้อเรียนถามของผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับการที่สมาชิกสภาผู้แทนได้เรียกร้องให้ทาง
 รัฐบาลขยายที่นั่งเรียนในระดับอุดมศึกษาเพื่อรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เพิ่มรับ
 จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า ทางรัฐบาลได้พยายามดำเนินการใน
 เรื่องนี้อยู่แล้ว โดยได้อนุมัติงบประมาณจำนวน ๒๕ ล้านบาท ให้กระทรวงศึกษาธิการ
 ไปดำเนินการรับนักเรียนที่จบชั้น มศ. ๕ เข้าเรียนในวิทยาลัยครูและทางอาชีวศึกษาแล้ว

ต่อข้อเรียนถามถึงปัญหาเกี่ยวกับการจัดตั้งวิทยาลัยเอกชน จอมพลถนอม
 กิตติขจร นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า รัฐบาลได้รับหลักการในเรื่องการจัดตั้งวิทยาลัยเอกชนแล้ว
 และได้ส่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไปให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา ตามหลักการนั้น
 รัฐบาลจะให้เอกชนจัดตั้งสถาบันการศึกษาในระดับที่ยังไม่ถึงมหาวิทยาลัยชั้นได้ และใน
 เวลาต่อไปอาจจะยอมให้จัดตั้งถึงระดับมหาวิทยาลัย ถ้าการดำเนินการเป็นผลดี

ต่อข้อเรียนถามของผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับตำแหน่งอธิบดีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จอมพล
 ถนอม กิตติขจร ชี้แจงว่า บัดนี้ มหาวิทยาลัยบางแห่งได้พิจารณาอนุมัติแต่งตั้งบุคคล
 เข้าดำรงตำแหน่งอธิการบดีแทนอธิการบดีคนเดิมซึ่งได้ลาออกจากตำแหน่งตามความ
 ประสงค์ของนายกรัฐมนตรีที่ปรารถนาจะให้แยกการเมืองออกจากการศึกษาในระดับมหา
 วิทยาลัยแล้ว กล่าวคือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ขอแต่งตั้ง ดร. แดบ นิละนิตี เข้า
 ดำรงตำแหน่งแทน พลเอกประภาส จารุเสถียร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งพลตรี
 พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงขอลาออกจากตำแหน่งนั้น ทาง
 มหาวิทยาลัยได้ขอร้องให้ทรงดำรงตำแหน่งต่อไป ซึ่งเสด็จในกรมฯ ทรงยอมรับและได้
 ทรงถอนใบลาออกคืนแล้ว สำหรับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ก็มีกำหนดจะประชุมสภามหา
 วิทยาลัยแต่ละแห่งต่อไป

ต่อข้อเรียนถามของผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับปัญหาที่ว่า ได้มีสมาชิกของพรรครัฐบาล
 บางคนเรียกร้องให้เปลี่ยนแปลงตัวผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ จอมพล ถนอม กิตติขจร

ชี้แจงว่า ไม่เป็นความจริง โดยในเรื่องนี้ ได้มีการทำความเข้าใจกันในที่ประชุมพรรค
เรียบร้อยแล้ว

ต่อข้อเรียนถามเกี่ยวกับการที่สมาชิกพรรคฝ่ายค้านจะเสนอร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำหนดเขตป่าสงวน นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า ในเรื่องนี้ สมาชิก
สภาผู้แทนซึ่งเป็นสมาชิกพรรคสหประชาไทยได้เสนอให้รัฐบาลพิจารณามานานแล้ว และ
พรรคสหประชาไทยก็ได้จัดตั้งคณะกรรมการสาขาของพรรคในค้ำต่าง ๆ ขึ้นซึ่งสำหรับ
เรื่องนี้ก็อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอยู่

ต่อข้อเรียนถามของผู้สื่อข่าวที่เรียนถามถึงความเห็นในกรณีที่เทศบาลนคร
กรุงเทพ ฯ จะดำเนินการลดราคาหมูในพระนครลงภายในวันที่ ๒๐ เมษายนนี้ จอมพล
ถนอม กิตติขจร ตอบว่า หากสามารถทำได้เช่นนั้นก็จะเป็นการดี เพราะประชาชนจะได้
บริโภคหมูในราคาที่ถูกลง.

อนึ่ง พลเอกประภาส จารุเสถียร รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยก็ได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าว

ต่อข้อเรียนถามของผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ภายในประเทศในปัจจุบัน รอง-
นายกรัฐมนตรีได้กล่าวว่า สถานการณ์โดยทั่วไปไปในขณะนี้เป็นที่น่าหนักใจมาก
อย่างไรก็ดี รองนายกรัฐมนตรีได้ปฏิเสธที่จะกล่าวระบุว่าสถานการณ์ที่น่าหนักใจนั้น
เป็นค้ำใด

ต่อข้อเรียนถามของผู้สื่อข่าวถึงสถานการณ์เกี่ยวกับการปราบปรามผู้ก่อการร้าย
คอมมิวนิสต์ พลเอกประภาส จารุเสถียร ชี้แจงว่า สถานการณ์เกี่ยวกับผู้ก่อการร้าย
คอมมิวนิสต์ขณะนี้อยู่ในลักษณะสงบ เฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเกี่ยวกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์
ภายในประเทศเอง อย่างไรก็ดี ก็ยังมีการแทรกซึมจากนอกประเทศอยู่ ซึ่งรองนายก
รัฐมนตรีมีความเห็นว่าในอนาคตนั้น ปัญหาการแทรกซึมจากต่างประเทศนี้อาจจะเป็นเรื่อง
ใหญ่ โดยเฉพาะการแทรกซึมผ่านทางราชอาณาจักรลาวโดยกำลังของฝ่ายเวียคมินห์ผสมกับ
ขบวนการปะเทดลาว.

พันเอกถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศตอบข้อถามของผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับการที่กระทรวงเศรษฐกิจเปิดเผยว่าการค้ากับจีนแดงนั้นเป็นเรื่องที่มีหลังนโยบายการต่างประเทศ เรื่องนี้พันเอกถนัด คอมันตร์ ชี้แจงว่าปัญหาการค้ากับจีนแดงจะมีประโยชน์ต่อประเทศไทยหรือไม่ และเป็นการจำเป็นเพียงใดที่จะเปลี่ยนแปลงนโยบายในปัจจุบัน หากเปลี่ยนแปลงจะได้ประโยชน์หรือไม่ ได้ประโยชน์ พันเอกถนัด คอมันตร์ ย้ำว่าเรื่องการค้ากับจีนแดงนี้ ไม่ใช่เป็นเรื่องของกระทรวงการต่างประเทศเฉพาะ แต่เป็นปัญหาของรัฐบาลที่จะพิจารณาเรื่องนี้ ขณะนี้ยังไม่มีปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น และยังไม่มีการหยิบยกปัญหานี้ขึ้นพูด

เกี่ยวกับปัญหาที่สหรัฐจะรับรองพรมแดนกัมพูชาจะกระทบกระเทือนต่อประเทศไทยหรือไม่ พันเอกถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศชี้แจงว่าเราไม่ถือว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับประเทศไทย แต่เป็นเรื่องระหว่างฝ่ายสหรัฐกับกัมพูชา ส่วนที่จะกระทบกระเทือนต่อกรณีเขาพระวิหารหรือไม่ นั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกล่าวว่า ไม่เห็นจะกระทบกระเทือนแต่ประการใด เพราะเขาพระวิหารศาลโลกได้ตัดสินไปแล้ว และขณะเดียวกันประเทศไทยก็ได้กำหนดท่าทีของไทยไปแล้วโดยแจ้งไปให้เลขาธิการสหประชาชาติทราบแล้วภายหลังจากมีการตัดสินกรณีเขาพระวิหาร จึงไม่มีโอกาสจะเปลี่ยนแปลงในเรื่องดังกล่าวได้

ผู้สื่อข่าวทบทวนถึงปัญหาที่ประเทศไทยต้องการพบปะเจรจากับจีนแดงว่า หลังจากประกาศเรื่องนี้ ไปจีนแดงมีท่าทีในเรื่องอย่างไรบ้าง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศชี้แจงว่า ปัญหาเรื่องนี้ไม่มีอะไรมากนัก เพราะประเทศไทยเป็นฝ่ายต้องการสันติเพียงต้องการพบปะกับฝ่ายจีนแดงเท่านั้นเพื่อแสวงหาสันติ พันเอกถนัด คอมันตร์ ย้ำว่า การมาพบปะกันนี้หมายถึงการมาพบปะ พูดกันสองต่อสองหรือมากกว่านั้นก็ ได้ แต่ไม่ใช่เป็นการเจรจาหรือทำสัญญาอะไรกัน หรือไม่มีการแสดงการยอมจำนน หรือการสละสิทธิในเรื่องใด ๆ ทั้งสิ้น รวมทั้งไม่มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของแต่ละฝ่าย แต่เป็นการมานั่งพูดสองต่อสองเท่านั้น

ต่อข้อเรียนถามเกี่ยวกับการที่สหรัฐรับรองพรหมแดนกัมพูชา จะกระทบกระเทือนต่อข้อสงวนของไทยด้วยหรือไม่นี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกล่าวว่า จะกระทบกระเทือนต่อเรื่องนี้ไม่ได้ เพราะประเทศไทยได้แจ้งให้เลขาธิการสหประชาชาติทราบเป็นลายลักษณ์แล้ว และเลขาธิการฯ ได้เก็บไว้ในที่เก็บเอกสารสำคัญของสหประชาชาติเรียบร้อยแล้ว ฉะนั้นการที่สหรัฐตกลงกับประเทศอื่นที่ไม่ใช่ประเทศไทยจึงไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อฐานะและนโยบายของไทยได้เลย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศย้ำว่า ข้อสงวนของไทยนี้เราแจ้งไปยังสหประชาชาติตามสิทธิภายใต้กฎบัตรของสหประชาชาติแล้ว

เกี่ยวกับปัญหาขององค์การ สปอ. ซึ่งก่อนหน้านั้น รัฐมนตรีต่างประเทศฟิลิปปินส์แถลงว่า องค์การ สปอ. ควรจะมีการปรับปรุงมาตรการหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น เรื่องนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศชี้แจงว่า ปัญหาขององค์การ สปอ. นี้ทุกครั้งที่มีการประชุมคณะรัฐมนตรีขององค์การก็ได้มีการพิจารณากันทุกครั้งไป ฉะนั้นในการประชุมครั้งนี้ก็เป็นเรื่องของสมาชิกของ สปอ. ที่จะพิจารณาร่วมกันและมีสิทธิจะเสนอข้อคิดเห็นอะไรก็ได้ ส่วนทางด้านฟิลิปปินส์นั้นจะต้องรอข้อเสนอของฝ่ายนั้นเสียก่อน การที่มีการแถลงหรือกล่าวผ่านทางหนังสือพิมพ์หรือวิทยุกระจายเสียงจึงยังไม่ถือว่าเป็นข้อเสนอเป็นทางการแต่ประการใดคงเป็นแค่เพียงข้อคิดเห็นธรรมดาเท่านั้น ส่วนข้อเสนอของใครเป็นอย่างไร จะต้องมีการเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาเป็นทางการเสียก่อน.

ดร. เสริม วินิจฉัยกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งกลับจากการเดินทางไปร่วมประชุมธนาคารพัฒนาเอเชีย ที่ซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวที่ทำอากาศยานดอนเมือง เมื่อค่ำวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๒ ว่า

การประชุมได้ดำเนินไปโดยเรียบร้อยและได้รับผลเป็นที่น่าพอใจ มีสมาชิกเข้าร่วมประชุมจาก ๓๓ ประเทศ และส่วนใหญ่ได้ส่งผู้แทนร่วมกับรัฐมนตรีเข้าร่วมประชุม

ผู้ว่าการของประเทศต่าง ๆ ได้แสดงความพอใจในผลงานของธนาคารพัฒนาเอเชีย ซึ่งเพิ่งจัดตั้งขึ้นเพียงชั่วระยะเวลา ๒ ปี เท่านั้น แต่ก็หวังว่าต่อไปจะช่วยให้ประเทศในเขตอิคาแพได้กู้เงินไปพัฒนาประเทศมากขึ้น ในการให้กู้เงินนี้ให้เห็นหนักไปในการกู้เงินระยะยาวดอกเบี้ยต่ำ จากเงินของกองทุนพิเศษซึ่งเวลานี้ได้มาเพียง ๒๗ ล้านดอลลาร์เท่านั้นเอง และการกู้เงินจากกองทุนพิเศษนี้จะพิจารณาให้เฉพาะเพื่อการพัฒนารับทุน โดยจะต้องได้รับความเห็นชอบในโครงการจากคณะผู้เชี่ยวชาญซึ่งธนาคารจะส่งมาสำรวจและประเมินผล เงินกองทุนพิเศษจำนวนนี้ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศญี่ปุ่น ๒๐ ล้านดอลลาร์ แคนาดา ๕ ล้านดอลลาร์ เกาหลี ๒ ล้านดอลลาร์ สำหรับสหรัฐอเมริกา ยังมิได้ออกเงินร่วมในกองทุนนี้ แต่สัญญาว่าจะช่วยโดยจะต้องเจรจากับรัฐสภาเสียก่อน เนื่องจากได้มีการเปลี่ยนรัฐบาลใหม่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ชี้แจงต่อไปว่า สำหรับประเทศไทยนั้น ประธานธนาคารพัฒนาเอเชียได้ให้คำมั่นว่า หากมีโครงการจะขอกู้เงินก็พร้อมที่จะพิจารณาค้ำยัดทุกประการ และเร็ว ๆ นี้ก็จะได้จัดส่งคณะผู้เชี่ยวชาญมาสำรวจโครงการต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นโครงการพัฒนารับทุน และเป็นโครงการตัวอย่างค้ำยัด โครงการดังกล่าวนี้ ได้แก่ โครงการเร่งรัดพัฒนาชนบท โครงการชลประทานในเขตลุ่มแม่น้ำโขง และโครงการประมงเป็นต้น การกู้เงินจากกองทุนพิเศษถือเป็นโครงการเงินกู้ระยะยาว ดอกเบี้ยถูกคือประมาณร้อยละ ๓-๔ ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยปกติจากธนาคารพัฒนาเอเชียและธนาคารโลก และประเทศที่จะกู้ได้จะต้องเสนอโครงการเฉพาะเพื่อการพัฒนารับทุนเท่านั้น กับทั้งจะต้องได้รับความเห็นชอบในโครงการจากคณะผู้เชี่ยวชาญของธนาคารอีกด้วย

ต่อคำถามของผู้สื่อข่าวที่ว่า การไปร่วมประชุมครั้งนี้จะได้เจรจาขอแก้ไขหลักการในการกู้เงินด้วยนั้น ดร. เสริม วิจิฉัยกุล ได้เปิดเผยว่า ได้นำเรื่องนี้เข้าพูดในที่ประชุมเป็นคนแรก และได้ชี้แจงด้วยว่า ควรจะได้หาเงินมาไว้สำหรับกองทุนพิเศษจำนวนมาก ๆ โดยยกดอกเบี้ยในอัตราต่ำที่สุด ทั้งนี้ใช้เพื่อผลประโยชน์สำหรับประเทศไทยเท่านั้น แต่เพื่อประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหมด ซึ่งจำเป็นต้องใช้เงินตราต่างประเทศจำนวนมากประกอบ

กับการที่จะถอนทุนโดยเร็วเป็นการยากที่ ประชุมได้รับฟังเรื่องนี้และจะได้นำไปประกอบ
การพิจารณาต่อไป เนื่องจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นแค่เพียงการประชุมเพื่อ
โลกเปลี่ยนความคิดเห็น จึงมิได้มีการลงมติใด ๆ ทั้งสิ้น

สำหรับการประชุมสามัญประจำปีครั้งต่อไป รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
กล่าวว่า เข้าใจว่าจะประชุมที่ประเทศเกาหลี เพราะเกาหลีได้เสนอเรื่องนี้ แต่ยังไม่มีการ
ตกลงอย่างเป็นทางการ ซึ่งจะต้องประชุมกรรมการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ผู้สื่อข่าวได้เรียนถามต่อไปว่า ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ
ได้เคยแถลงไว้ ปีนี้ประเทศไทยจะขาดดุลการค้า ๓๐๐ ล้านบาท ปีหน้าจะขาดดุลย์
๕๐๐ ล้านบาท และปีต่อไปอาจจะขาดดุลย์อีก ๓,๐๐๐ ล้านบาท นั้น จะมีวิธีการแก้ไข
หรือป้องกันอย่างไรบ้าง.

ทว. เสริม วินิจฉัยกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ชี้แจงว่า เรื่องนี้
จะต้องพิจารณาต่อไป เพราะเหตุว่า ตามหลักของการพัฒนาประเทศ ประเทศพัฒนาย่อม
ต้องขาดดุลการค้า อันจะลุกลามไปถึงดุลย์การชำระหนี้ด้วย ถ้าเราจะไม่ให้ขาดดุลการค้า
การพัฒนาย่อมจะต้องหยุดชะงักหรือให้น้อยลง ในด้านการพิจารณาหาทางแก้ไข จำเป็นที่จะ
ต้องปรึกษากับธนาคารโลก และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งสถาบันการเงินทั้ง
สองแห่งนี้ถือได้ว่าเป็นคนกลาง ไม่มีอิทธิพลใด ๆ ทั้งสิ้น การพิจารณาแก้ไขต้องทำ
ด้วยความระมัดระวัง จะให้ขาดดุลย์มากเกินไปก็ไม่ได้ แต่ถ้าจะให้พัฒนาประเทศน้อยลง
จะไม่เป็นผลดี ต้องพิจารณากำหนดการสายกลางให้เหมาะสม หากจะเกินกว่าหน้ามาก
เกินไปจนเป็นผลเสียหายแก่ประเทศ ก็ต้องชะลอไว้บ้าง แต่ถ้าทำไปแล้วได้ประโยชน์เห็น
ในตาโดยเร็วและได้ผลระยะสั้น ก็ควรรีบดำเนินการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้กล่าวต่อไปว่า เวลานี้ทุกประเทศก็เร่งรัด
การพัฒนาด้วยกันทั้งนั้น สำหรับประเทศไทย ได้มีหลายประเทศยินดีให้ความช่วยเหลือ
 ถึงแม้เราจะไม่ต้องกู้เงินจากธนาคารโลกก็ตาม ก็ยังมีประเทศอื่น ๆ ทางยุโรปอีกหลาย

ประเทศที่ยินดีให้กู้เงินมาพัฒนาประเทศ โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำ คือ ประมาณร้อยละ ๕-๖ ต่อปี สำหรับอัตราที่คงที่ทุกตัว ๆ ไปร้อยละ ๗ ต่อปี ประเทศต่าง ๆ นี้ ยินดีที่จะช่วยเพราะเขาไม่เสียผลประโยชน์ และได้รับผลตอบแทนบ้างตามสมควร นอกจากนี้มีบางประเทศที่คิดออกพันธบัตรในต่างประเทศ โดยมอบให้ธนาคารต่าง ๆ รับผิดชอบไปจัดการแก่ของประเทศไทยไม่จำเป็นต้องทำเช่นนั้นเลย ทั้งนี้เพราะงานตามโครงการต่าง ๆ ที่ได้ทำไปแล้ว ได้แสดงให้เห็นผลงานที่ดี อันหมายถึงฐานะการเงินที่ดี การที่จะพิจารณาในเรื่องนี้มีใช้ว่าจะมองแต่ในปัจจุบัน แต่ต้องมองย้อนไปในอดีตในระยะเป็นสิบ ๆ ปีที่ผ่านมา ประวัติของเราไม่เคยค้างพร้อยในเรื่องการชำระเงินกู้ตามข้อผูกพัน ในเรื่องการกู้เงินต้องกู้มาเพื่อการพัฒนาโดยเฉพาะและการลงทุนทุกอย่างก็เพื่อต้องการเพิ่มผลผลิตของชาติ ซึ่งทุกประเทศจำเป็นต้องทำทั้งนี้

ดร. เสริม วินิจฉัยกุล ได้เปิดเผยต่อไปเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากธนาคารโลก ว่า ธนาคารโลกได้เคยส่งคณะผู้เชี่ยวชาญมาสำรวจภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยแล้วครั้งหนึ่ง และคณะใหม่ที่จะมาสำรวจตามโครงการจะเดินทางมาถึงในเดือนพฤษภาคมนี้ โดยจะเน้นหนักในเรื่องปัญหาการคมนาคม อุตสาหกรรม การศึกษา และปัญหาพลเมือง คณะผู้เชี่ยวชาญนี้จะได้ศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือที่เราไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น และจากความคิดเห็นของคณะผู้เชี่ยวชาญนี้ ถ้าเราเห็นชอบด้วย ก็อาจจะเสนอเป็นโครงการขอเงินมาดำเนินการได้ต่อไป.

รัฐมนตรีว่าการ ฯ ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทน

พลเอกประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้แถลงตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนปรับปรุงห้องขังผู้ต้องหาทั่วประเทศ ว่า เรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยกำลังเร่งรัดให้การดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและสร้างใหม่อยู่เป็นปี ๆ ไป ส่วนสภาพของห้องขังของผู้ต้องขังนั้น กระทรวงมหาดไทยก็กำลังเร่งรัด

เนนการปรับปรุงอยู่เช่นเดียวกัน แต่ทั้งนี้ต้องดำเนินการไปตามกำลังงบประมาณที่ได้รับ
ในรายปีไป

เกี่ยวกับการแยกผู้ต้องขังที่ป่วยเป็นโรคติดต่ออื่น เรื่องนี้ทางการมีระเบียบให้แยก
ผู้ต้องขังที่ป่วยเป็นโรคติดต่อไว้อยู่แล้ว แม้แต่ผู้ต้องขังหรือผู้ต้องหาที่เจ็บไข้ได้ป่วยก็มี
ระเบียบให้จัดการรักษาหรือส่งไปยังสถานพยาบาลแล้วแต่กรณี

พลเอกประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยชี้แจงถึงการแยก
ผู้ต้องขังชายและหญิงว่า ตามระเบียบนั้นจะต้องมีการแยกขังคนละห้อง และต้องมียาม
คอยเฝ้าดูแลอยู่ด้วย แต่ที่มีปัญหาขึ้นที่จังหวัดชลบุรีที่สมาชิกสภาผู้แทนกล่าวนั้นอาจจะเป็น
ความบกพร่องของยามก็ได้ ซึ่งเรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยจะได้พิจารณาคำเนนการต่อไป
พลเอกประภาส จารุเสถียร กล่าวว่า ห้องขังตามสถานีตำรวจต่าง ๆ ๑,๐๐๐ กว่าแห่งที่มี
อยู่ในขณะนี้ มีจำนวนกว่าครึ่ง ปรากฏว่าเป็นห้องขังที่สร้างมานานแล้ว ท่อไปกระทรวง
มหาดไทยจะได้ดำเนินการปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้จะต้องอาศัยงบประมาณเป็น
รายปีไป การที่จะให้รัฐใช้เงินดำเนินการเป็นการใหญ่ที่เกี่ยวเนื่องนั้นยอมทำได้ไม่ทั่วถึง เพราะ
รัฐจำเป็นต้องใช้เงินไปพัฒนาเพื่อความผาสุกของประชาชนในค้ำอื่นอยู่อีกเป็น จำนวนมาก

เกี่ยวกับการแก้ไข้ปัญหาการจลาจลกับคั้งในนครหลวงที่ ติดชัค แอ็ค อยู่ในขณะนี้
พลเอกประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แถลงตอบในสภาว่า
ปัญหาการจลาจลที่กำลังติดชัคหรือคั้งในนครหลวงขณะนี้ รัฐบาลได้ตระหนักและทราบดี
อยู่แล้ว และได้ดำเนินการแก้ไข้มาแล้ว และปัจจุบันก็กำลังแก้ไข้อยู่ ส่วนรัฐบาลจะแก้ไข้
อย่างไรและวิธีไหน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแถลงว่า รัฐบาลไว้วางเป้าหมาย
การแก้ไข้ไว้ ๓ ชั้น ชั้นที่ ๑ วางเป้าหมายไว้แก้้ปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อผ่อนคลายความ
ตึงเครียด ชั้นที่ ๒ เป็นการแก้้ปัญหาระยะกลาง ชั้นที่ ๓ เป็นการแก้้ปัญหาระยะยาว
สำหรับเตรียมไว้ในอนาคต

พลเอกประภาส จารุเสถียร แถลงต่อไปว่า ในปัจจุบันนี้ในนครหลวงของ
ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกก็มีการติดชัคในเรื่องการจลาจลในชั่วโมงเร่งด่วนด้วยกันทั้งนั้น และได้

พยายามแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัดในชั่วโมงเร่งด่วนอย่างเต็มที่ แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีประเทศใดสามารถแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัดในชั่วโมงเร่งด่วนได้ นอกจากนั้นแม้แต่ในประเทศที่เจริญแล้ว เช่น อังกฤษ สหรัฐ หรือที่อื่น ๆ รวมทั้งกรุงโตเกียวประเทศญี่ปุ่น ก็มีปัญหาระเบิดการจราจรอยู่แทบทั้งสิ้น

ส่วนที่สมาชิกสภาผู้แทนกล่าวว่า ให้เพิ่มรถป้ายเหลืองรับจ้างให้มากขึ้น เพื่อแก้ไขการจราจรนั้น เรื่องนี้พลเอกประภาส จารุเสถียร ชี้แจงว่า ปัญหาดังกล่าวเป็นวิธีการหนึ่งที่จะต้องวิจัย ซึ่งขณะนี้เจ้าหน้าที่กำลังดำเนินการอยู่ แต่ข้อห่วงใยความนั้น ปรากฏว่า ในนครหลวงของประเทศไทยมีรถวิ่งเต็มถนนอยู่แล้วเป็นจำนวน ๑ แสน ๘ หมื่นคัน ถนนที่จะใช้เป็นทางวิ่งของรถตามเกณฑ์สากลควรจะต้องมี ๕๔% ของพื้นที่ ในเมืองนั้นจึงจะเป็นการสะดวกแก่การจราจร ถ้าจะให้การจราจรสะดวกจะต้องให้มีเนื้อที่หรือทางวิ่งของรถ ๓๔% แต่เวลานี้กรุงเทพฯ มีพื้นที่ถนนเพียง ๑๒-๑๓% เท่านั้น ฉะนั้น ความแออัดจึงมีมาก กว้างเหตุนี้รัฐบาลจึงต้องแก้ไขในเรื่องถนนก่อนเรื่องอื่น ๆ ซึ่งต้องใช้เงินในจำนวนค่อนข้างสูง ส่วนรถแท็กซี่ป้ายเหลืองนั้น กระทรวงมหาดไทยเองก็กำลังพิจารณาให้เพิ่มจำนวนมากขึ้นเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย ให้โดยสารรถแท็กซี่ไปมาได้สะดวก และขณะเดียวกันก็พยายามตัดจำนวนรถส่วนบุคคลลง โดยกำหนดให้รถสิ้นสภาพแล้วไม่ให้วิ่งเกะกะและเสียดกลางถนน อันจะทำให้เกิดการติดขัดในเรื่องการจราจร

เกี่ยวกับปัญหาที่สมาชิกสภาผู้แทนขอร้องใจว่า ทำไมรัฐบาลจึงไม่ขุดอุโมงค์ลอดแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรนั้น พลเอกประภาส จารุเสถียรชี้แจงว่า สภาพดินของประเทศไทยนั้นไม่เหมือนกับดินของต่างประเทศที่เขาสร้างอุโมงค์ลอดแม่น้ำได้ เพราะดินของเรามีลักษณะเป็นดินอ่อน หากสร้างอุโมงค์ลอดแม่น้ำแล้ว จะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ประชาชนได้ จากข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ เจ้าหน้าที่ทางเทคนิคได้ดำเนินการสำรวจวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงไม่เป็นการสมควรที่จะสร้างในประเทศไทยได้ในขณะนี้ พลเอกประภาส จารุเสถียร แถลงด้วยว่างบประมาณการสร้างอุโมงค์ลอดแม่น้ำเจ้าพระยานั้นต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก หากเทียบกับการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาแล้ว

ปรากฏว่าหากใช้เงินสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา จะได้ถึง ๓ สะพาน ฉะนั้น ในสภาพ
ปัจจุบันจึงสมควรสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา จะเป็นการเหมาะสมดีกว่า

พลโท พงษ์ ปุณณกันต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้แถลงตอบ
ระทุกข์ถามของสมาชิกสภาผู้แทนเกี่ยวกับการต่ออายุสัญญาผลิตสุราแม่โขงแก่บริษัทสุรามหาคุณ
ก่อนที่สัญญาจะสิ้นสุดลงประมาณ ๑ ปีว่า เหตุผลที่รัฐบาลต่อสัญญาให้แก่โรงงานสุรา
บางยี่ขันนั้นไม่ใช่เป็นการต่อสัญญาเช่าในลักษณะรีดคิวแต่ประการใด หากแต่ว่าเป็นไป
ตามการปฏิบัติตามปกติธรรมดา สาเหตุที่ต้องต่อก่อนที่สัญญาจะสิ้นสุดลงนั้น ไม่ว่าจะรัฐบาล
จะกระทำเองหรือจะเป็นการต่อสัญญาเช่า หรือเป็นการประมูลก็ต้องใช้เวลาเตรียมการของ
ผู้จะมาดำเนินการตามสัญญาฉบับใหม่ในระยะเวลาอันสมควร เช่น ระยะเวลาในการเตรียม
ค้ำอุปกรณ์เครื่องจักร เครื่องกล เตรียมจัดหาวัตถุดิบสำรองไว้ และอื่น ๆ ซึ่งจำเป็น
ต้องเตรียมเวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑ ปี และในบางกรณีทางบริษัทจำต้องเอาเงินมัดจำ
ไว้ก่อน เพื่อให้ได้ปริมาณของกากน้ำตาลให้เพียงพอกับความต้องการและให้ได้ราคา
สม่ำเสมอ นอกจากนั้นยังต้องให้โอกาสแก่ผู้ดำเนินการสะสมทุนหมุนเวียน ซึ่งต้องใช้เป็น
จำนวนมากกว่าการหาช่องทางของตลาด อันเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องดำเนินการต่อสัญญา
ก่อนระยะเวลาที่จะสิ้นสุดลง โดยเฉพาะการต่อสัญญาในครั้งนี้ในข้อและเงื่อนไขที่ ๓๒
ได้บ่งชี้ไว้ว่า ผู้ให้เช่ามีสิทธิและอำนาจที่จะดำเนินการในการเตรียมการผลิตสุรา สะสม
วัตถุดิบและอุปกรณ์อื่น ๆ ก่อนที่สัญญาจะสิ้นสุดลงก่อนได้

เกี่ยวกับรายได้ที่รัฐได้จากการเช่าของบริษัทผลิตสุรานั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
อุตสาหกรรมกล่าวว่า แต่เดิมนั้นบริษัทสุรามหาคุณชำระเป็นค่าเช่าโรงงาน ทั้งสังหาริมทรัพย์
และอสังหาริมทรัพย์เป็นจำนวน ๔๑ ล้านบาทต่อปี สำหรับสัญญาใหม่นี้ รัฐได้เพิ่มขึ้นอีก
๑๔ ล้านบาท รวมเป็น ๕๕ ล้านบาทต่อปี แต่เดิมมาไม่มีการปันผลเงินจากกำไรสุทธิ แต่
ตามสัญญาให้มีการแบ่งเงินปันผลจากกำไรสุทธิ ๒๕% ทุกปี นอกจากนั้นยังวางเงื่อนไขให้
บริษัทผู้ผลิตสุราขยายโรงงานสร้างอาคาร ๕ ชั้น สร้างและประกอบหม้อต้มน้ำ ๓ ใบ
สร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กรวมเป็นเงิน ๑๒ ล้านบาท เงื่อนไขสุดท้าย บริษัทจะ

ให้ทุนแก่การสำรวจวิจัยในเรื่องสุราผสม และให้ทุนนักศึกษาไปศึกษาต่อในต่างประเทศ
เป็นเงินปีละ ๓ แสนบาท

สำหรับการที่รัฐตัดสินใจให้บริษัทเช่าต่อ โดยไม่มีการเปิดประมูลทั่วไปนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมกล่าวว่า รัฐบาลนี้ได้พิจารณาถึงผลประโยชน์ที่จะพึงได้รับจากการต่อสัญญาจากผู้เช่าเดิม และผลประโยชน์จากการต่อสัญญาแล้วเห็นว่า รัฐบาลไม่ควรเสี่ยงในการเปิดประมูลทั่วไป เพราะผลประโยชน์ที่รัฐจะพึงได้รับนั้น มิใช่จะได้รับแต่เพียงค่าเช่าโรงงานสุรา แต่รายได้ส่วนใหญ่ได้มาจากการเก็บภาษีสุรา ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณของการผลิต และปริมาณของการผลิตนี้เชื่อมโยงไปถึงการโฆษณา การปราบปรามสุราเถื่อน ตลอดจนการขยายตลาดออกไป เป็นการแสดงให้เห็นประสิทธิภาพแห่งการดำเนินงานของบริษัทผู้ผลิตสุรา พลโทพงษ์ ปุณณกันต์ แถลงด้วยว่า จากการดำเนินงานของรัฐบาลตั้งแต่ปี ๒๕๐๒ เงินสุทธิที่ได้รับประมาณปีละ ๖๐ ล้านบาท กรัน ต่อมาบริษัทสุรามหาคุณ เข้าดำเนินงานในปี ๒๕๑๑ ประเมินรายได้เข้ารัฐเป็นเงิน ๓๓๕ ล้านบาท ปริมาณการผลิตสุราในปี ๒๕๐๒ ผลิตได้ ๕ ล้านกว่าขวด ปี ๒๕๐๔ ผลิตได้ ๑๒ ล้านขวดเศษ และยังมีการผลิตสุราประเภทอื่นเพิ่มจำนวนมากขึ้นถึงเท่าตัว อย่างมากมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมกล่าวว่า นอกจากนี้ยังปรากฏว่า ค่าแห่งความนิยมที่บริษัทผู้ผลิตสุรากำลังกล่าวว่าจะเพิ่มขึ้นเรื่อยไป จะเป็นผลให้รัฐมีรายได้มากขึ้น ด้วยเหตุนี้รัฐจึงไม่ควรเสี่ยงที่จะเปิดประมูลทั่วไป

ประธานสภาผู้แทนสมาชิกและแขกผู้มีเกียรติชาวต่างประเทศเข้าเยี่ยมคำนับประธานวุฒิสภาและประธานสภาผู้แทน

วันศุกร์ที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๑๒ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา H.E. DATO YUSUP ประธานสภาผู้แทนมาเลเซีย กับคณะรวม ๔ คน ได้เข้าเยี่ยมคำนับ ฯพณฯ ประธานวุฒิสภา และ ฯพณฯ ประธานสภาผู้แทน ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม ในการนี้ ฯพณฯ พันเอก นายวรการบัญชา ประธานวุฒิสภา ฯพณฯ พลตรี ศิริ สิริโยธิน ประธานสภาผู้แทน พลโท สุข เปรมาวิน เลขาธิการหน่วยรัฐสภาไทย นายประเสริฐ

บ็ทมะสุคนธ์ เลขาธิการรัฐสภา พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ของสภา ได้ให้การต้อนรับด้วย ภัธยาชัยไมตรีอันดี ต่อจากนั้นได้นำชมพระที่นั่งอนันตสมาคม และได้อำลากลั้มเมื่อเวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา

อนึ่ง ขบวนการ ประธานวุฒิสภาได้มอบหนังสือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก่ประธานสภาผู้แทนมาเลเซีย และแก่คณะทุกคน

วันจันทร์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๑๒ เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา เอกอัครราชทูต เนเธอร์แลนด์ประจำประเทศไทย ได้นำคณะสมาชิกสภาล่างเนเธอร์แลนด์ จำนวน ๖ คน เข้าเยี่ยมคำนับ ขบวนการ ประธานวุฒิสภา และ ขบวนการ ประธานสภาผู้แทน ณ พระที่นั่ง อนันตสมาคม ในการนี้ ขบวนการ พันเอก นายวรการบัญชา ประธานวุฒิสภา ขบวนการ พลตรี ศิริ สิริโยธิน ประธานสภาผู้แทน พลเอก กรวณ สุทธานินทร์ รองประธานวุฒิสภา พลโท สุข เปรูนาวิน เลขาธิการหน่วยรัฐสภาไทย นายประเสริฐ บ็ทมะสุคนธ์ เลขาธิการรัฐสภา พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ของสภา ได้ให้การต้อนรับด้วยภัธยาชัยไมตรีอันดี ต่อจากนั้น ได้นำชมพระที่นั่งอนันตสมาคม และได้อำลากลั้มเมื่อเวลา ๑๕.๔๕ นาฬิกา

อนึ่ง ขบวนการ ประธานวุฒิสภาได้มอบหนังสือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก่คณะสมาชิกสภาล่างเนเธอร์แลนด์ที่เข้าเยี่ยมคำนับทุกคน

วันอังคารที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๒ เวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา อุปทูตสถานเอกอัครราชทูตจีนประจำประเทศไทย ได้นำ Mr. Yung—Cheng Wei เป็นหัวหน้าคณะ ซึ่งเดินทาง มาเยือนประเทศไทย ได้เข้าเยี่ยมคำนับประธานวุฒิสภา ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม ในการ นี้ ขบวนการ พันเอก นายวรการบัญชา ประธานวุฒิสภา พลเอก กรวณ สุทธานินทร์ รองประธานวุฒิสภา พลโท สุข เปรูนาวิน เลขาธิการหน่วยรัฐสภาไทย พร้อมด้วย เจ้าหน้าที่ของสภาได้ให้การต้อนรับด้วยภัธยาชัยไมตรีอันดี ต่อจากนั้นได้นำชมพระที่นั่ง อนันตสมาคม จนถึงเวลา ๑๑.๒๐ นาฬิกา จึงได้อำลากลั้ม

อนึ่ง ขบวนการ ประธานวุฒิสภาได้มอบหนังสือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก่สมาชิกสภาที่เข้าเยี่ยมคำนับทุกคน

วันพุธที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา อนุทุกสถานเอกอัครราชทูตอิหร่านประจำประเทศไทย ได้นำ H.E. Abdollah Riazi ประธานสภาผู้แทนราษฎรของอิหร่านกับคณะอีก ๔ คน ซึ่งเดินทางมาเยือนประเทศไทย ได้เข้าเยี่ยมคำนับประธานวุฒิสภาและประธานสภาผู้แทน ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม ในกรณี ๖ พรรษา พันเอก นายวรการบัญชา ประธานวุฒิสภา ๖ พรรษา พลตรี ศิริ สิริโยธิน ประธานสภาผู้แทน พลเอก ครอบงู สุทธานินทร์ รองประธานวุฒิสภา นายนิคม อุปรมัย รองประธานสภาผู้แทน นายประเสริฐ บัณฑิตสุนทร เลขาธิการรัฐสภา ได้ให้การต้อนรับด้วยอัธยาศัยไมตรีอันดี ต่อจากนั้นได้นำชมพระที่นั่งอนันตสมาคมและฟังการประชุมวุฒิสภา จนถึงเวลา ๐๘.๔๐ นาฬิกา จึงได้อำลากลับ

อนึ่ง ๖ พรรษา ประธานวุฒิสภาได้มอบหนังสือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก่ ๖ พรรษา ประธานสภาผู้แทนราษฎรของอิหร่านกับคณะทุกคน

△

เดี๋ยวนี้ . . . .

กำหนดเวลาขบวนรถไฟ ในทางสายใต้ เปลี่ยนแปลงใหม่แล้ว

รถด่วนสายใต้	ออกจากกรุงเทพฯ ฯ เวลาเดิมคือ	๑๖.๑๕ น.
	ถึง ปาดังเบซาร์ เวลาใหม่	๑๑.๓๐ น.
	ถึง สุโขทัย	๑๕.๔๕ น.
เที่ยวกลับ	ออกจากสุโขทัย เวลาใหม่	๗.๓๐ น.
	ออกจากปาดังเบซาร์	๑๑.๔๕ น.
	ถึงกรุงเทพฯ ฯ เวลาใหม่เร็วกว่าเดิม	๗.๐๐ น.
รถเร็วสุโขทัย	ออกจากธนบุรี เวลาเดิม	๖.๓๕ น.
	ถึง หาดใหญ่ เวลาใหม่	๑.๒๐ น.
	ถึง สุโขทัย เวลาใหม่	๖.๓๐ น.
เที่ยวกลับ	ออกจาก สุโขทัย เวลาใหม่	๑๕.๑๐ น.
	ถึง หาดใหญ่	๒๐.๑๐ น.
	ถึงธนบุรี เวลาใหม่	๑๕.๑๕ น.

กำหนดเวลาใหม่นี้ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ เป็นต้นไป

การรถไฟแห่งประเทศไทย

LI RT

ไม้สัก ไม้ยาง แปรรูป

อบไม้ อัดน้ำยาไม้ และไสไม้

ขนาด คุณภาพมาตรฐาน ราคาถูก

โปรดติดต่อได้ที่ โรงเลื่อยโรงงาน ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
โรงเลื่อยไม้ไทย (ถนนทหาร บางซื่อ พระนคร) จำหน่ายไม้สักแปรรูป
 โทร. ๔๗๐๙๔, ๔๗๐๙๕

โรงเลื่อยเกษตร ๑ (บางลำภูล่าง ธนบุรี) จำหน่ายไม้ยางแปรรูป
 รับอบไม้และไสไม้ โทร. ๖๐๓๖๕, ๖๐๙๔๗

โรงเลื่อยเกษตร ๒ (ปากคลองสวนพลู จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)
 จำหน่ายไม้ยางแปรรูป

โรงงานอบไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ (บางโพ พระนคร) รับอบไม้ไสไม้
 และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้ โทร. ๔๗๑๓๕

โรงงานอัดน้ำยาไม้ (บางนา พระนคร) รับอบไม้ และอัดน้ำยาไม้
 โทร. ๕๑๓๗๐๐

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กระทรวงเกษตร

อาคารถนนราชดำเนินนอก พระนคร โทร. ๔๑๓๕๓๓, ๔๑๓๐๓๗, ๔๑๓๒๔๔

LI RT